

ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของ Increasing Halal Tourism Potential at Andaman Gulf in Thailand for Muslim Country

โดย ดร.อรพรรณ จันทน์อินทร์และคณะ

ชุดโครงการวิจัยย่อยที่ 2 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล ฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม A Guideline of Halal Tourism Management in Andaman Gulf in Thailand for Muslim Tourist

กันยายน 2556

สัญญาเลขที่ RDG5550016

ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของ
ประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

Increasing Halal Tourism Potential at Andaman Gulf in
Thailand for Muslim Country

คณะผู้วิจัย		สังกัด
1. ดร.อรพรรณ	จันทร์อินทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. ผศ.ร.ท.(หญิง)ดร.เกศศิริ	เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. รศ.เยาวพา	ณ นคร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
4. ผศ.สุวรรณณี	โกษากรณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
5. นางสาวจันทิรา	ภูมา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
6. นางสาวนลินี	จินา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
7. นางสาวชญานุช	โมราศิลป์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ชุดโครงการวิจัยย่อยที่ 2 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล
ฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

A Guideline of Halal Tourism Management in Andaman Gulf
in Thailand for Muslim Tourist

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.)

และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช.-สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการ เป็นการรวมตัวของธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งหมายความว่า หากต้องการที่จะบริหารจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน จะต้องบริหารจัดการธุรกิจที่เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ยั่งยืนด้วย ธุรกิจที่เป็นองค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีดังนี้ ที่พัก การคมนาคม สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวกและ กิจกรรมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของประเทศไทยก็มีแนวโน้มเติบโตได้อีกมากสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม แม้จะประสบกับการแข่งขันที่รุนแรงจากประเทศเพื่อนบ้าน คือ สิงคโปร์ และมาเลเซีย ทั้งนี้ เพราะความได้เปรียบจากจุดเด่นในด้านการบริการของคนไทยที่นุ่มนวลและอ่อนโยน สร้างความประทับใจแก่ผู้ที่มาใช้บริการ โดยตลาดเป้าหมายสำคัญของการท่องเที่ยวของประเทศไทยคือ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เพราะประเทศกลุ่มตะวันออกกลางประสบปัญหาการขอวีซ่าของประเทศสหรัฐอเมริกาและหลายประเทศในยุโรป ประเทศมาเลเซียเองก็ให้ความสำคัญกับตะวันออกกลางเพราะเป็นตลาดที่กำลังซื้อสูง และเป็นชาดิมุสลิมเหมือนกัน (สถาบันยุทธศาสตร์การค้า)

หากประเทศไทยต้องการที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมให้เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

เอกสารฉบับนี้เป็นร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ของโครงการวิจัย “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม” มีเนื้อหารวม 5 บท บทที่ 1 คือ บทนำ บทที่ 2 คือ การทบทวนวรรณกรรม บทที่ 3 คือ ระเบียบวิธีวิจัยบทที่ 4 คือ ผลการวิจัย และบทที่ 5 คือ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

คณะนักวิจัย

กันยายน 2556

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม”ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้เนื่องจากทางคณะผู้วิจัยได้รับความสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สกว.งบประมาณประจำปี 2555 และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาวดี โพธิยะราช ผู้ประสานงานโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ที่คอยให้คำแนะนำและปรึกษาแก่คณะผู้วิจัยจนงานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทางคณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้บริหาร บุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย บุคลากรสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวไทย บุคลากรสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการอิสลามแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระบี่ และภูเก็ต โรงแรมอวานงปรีนซ์วิลล์รีสอร์ท แอนด์ สปา และขอขอบพระคุณ Assoc.Prof. Dr. HamzahdAbd Raman, University Utara Malaysia ที่ให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น งานวิจัยครั้งนี้จึงสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่ คุณบิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

คณะนักวิจัย

กันยายน 2556

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

การศึกษา “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม” มีวัตถุประสงค์สำคัญคือศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย วิธีการวิจัยใช้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ นั่น คือ ใช้แบบประเมินเพื่อ ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามัน และจัดสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผลการวิจัยปรากฏดังวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

สภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล

จากการศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล พบว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาลประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) สิ่งดึงดูดใจ แหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย ที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมุสลิม คือ มีชายหาดและเกาะต่าง ๆ ที่สวยงาม 2) การอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมุสลิม ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานบริการ 3) การขนส่ง การขนส่งเป็นสิ่งสำคัญในการนำนักท่องเที่ยวมุสลิมไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว สะดวกสบายและปลอดภัย 4) ความปลอดภัย ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีมาตรการในการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว 5) การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการแสดงบทบาทของชุมชนในการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมให้รู้สึกสบายใจ และมีความสุขในการเดินทางมาท่องเที่ยว 6) การบริการ การให้บริการที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวมุสลิมจะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม

ประเมินศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล

จากการประเมินศักยภาพขององค์ประกอบ และจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล สรุปผลได้ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการมีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.52$)

แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง พบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยวซ้ำ) มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$)

แหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อน มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.40$)

แหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงา มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการมีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.98$)

แหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอย มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การคมนาคมขนส่ง มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.98$)

แหล่งท่องเที่ยวแหลมพรหมเทพ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวแหลมพรหมเทพ มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการ มีศักยภาพสูงสุด

แหล่งท่องเที่ยวลิมิแล้น พบว่า แหล่งท่องเที่ยวลิมิแล้น มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.17$)

แหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตอง พบว่า แหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตอง มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว) มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.50$)

แหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะ มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สภาพแวดล้อม มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.12$)

แหล่งท่องเที่ยวเกาะตะรุเตา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สภาพแวดล้อม มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.98$)

ลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันมีระดับศักยภาพ อ่าวนาง มีระดับศักยภาพ อันดับที่ 1 เกาะพิพิ และหาดป่าตอง มีระดับศักยภาพ อันดับที่ 2 และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีระดับศักยภาพน้อยที่สุดคือ อันดับที่ 8

ลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน

จากการศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า สิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความสนใจที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดทรายและเกาะต่าง ๆ สิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีการจัดสถานที่สำหรับละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้หญิง และควรมีการจัดห้องน้ำให้แยกชาย/หญิงและมีความสะอาด การคมนาคม นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมจึงความต้องการให้ภาครัฐจัดให้มี บริการรถโดยสารที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก และราคาที่เป็นธรรมชาติความปลอดภัย (Safety) ในเวลากลางคืนควรมีการจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือตำรวจเพื่อตรวจสอบความปลอดภัยให้มากขึ้น พนักงานขับเรือควรขับเรือด้วยความระมัดระวังไม่เร็วจนเกินไป และควรจัดเตรียมเสื้อชูชีพให้มีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยวและควรบอกวิธีในการใช้เสื้อชูชีพและอุปกรณ์ต่าง ๆ การมีส่วนร่วมชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนน้อยมาก ชุมชนในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวตามชายหาดสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี การบริการร้านอาหารควรแสดงสัญลักษณ์ของฮาลาล

ควรแยกพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ และควรมีห้องละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยวสุภาพสตรี มัคคุเทศก์และพนักงาน ต้องมีวินัยและเคารพกฎตามหลักศาสนาอิสลามในการให้บริการ

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน

แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล สรุปได้ดังนี้ 1) ควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรตามแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความสวยงาม และเป็นไปตามธรรมชาติ 2) ควรมีการจัดกิจกรรมตามสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย และกิจกรรมที่จัดนั้นไม่ขัดตามหลักของศาสนาอิสลาม 3) ควรมีการจัดสถานที่ละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นสุภาพสตรี และห้องละหมาดต้องแยกชาย/หญิง 4) ควรมีป้ายบอกเส้นทางเพื่อเดินทางไปมัสยิดเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอาราบิก 5) ควรมีการจัดห้องน้ำโดยให้แยกชาย/หญิง ภายในห้องน้ำมีสายชำระล้าง และมีความสะอาด 6) ควรมีบริการร้านอาหารฮาลาลบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว 7) ควรมีป้ายบอกเส้นทางเพื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว และป้ายบอกทิศทางควรมีภาษาอังกฤษ 8) ควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัยตามสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลากลางคืน 9) ควรมีการจัดอบรมด้านภาษาต่างประเทศให้กับประชาชนในชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว 10) มัคคุเทศก์และพนักงานให้บริการบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวต้องมีวินัยและเคารพกฎตามหลักศาสนาอิสลามในการให้บริการ 11) พนักงานขับรถโดยสาร ต้องมีใบรับรองที่เรียกว่า “ใบอนุญาตนำเที่ยวทะเล” และควรขับรถด้วยความระมัดระวัง และบนเรือควรมีอุปกรณ์ช่วยเหลือที่มีจำนวนเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว และมีคู่มือในการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง 12) บริเวณท่าอากาศยาน หรือสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ควรมีป้ายแสดงข้อความเกี่ยวกับการยินดีต้อนรับเป็นภาษาอาราบิกเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

บทคัดย่อ

สัญญาเลขที่ : RDG550016

ชื่อโครงการ : แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

ชื่อนักวิจัย: อรพรรณ จันทน์อินทร์ เกิดศิริ เจริญวิศาล
 ยาวพา ณ นคร สุวรรณิ โกษากรณ์
 จันทิรา ภูมา นลินี จินา
 ชัยญานุช โมราศิลป์

ระยะเวลาโครงการ : 1 พฤษภาคม 2555 ถึง 30 กันยายน 2556

การมีวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล2) เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล3) เพื่อศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน4) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน /ผู้นำชุมชนแหล่งท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ เจ้าหน้าที่สำนักงานอิสลามประจำจังหวัดของฝั่งทะเลอันดามัน นักท่องเที่ยวชาวมุสลิมจากประเทศกลุ่มประเทศมุสลิม จำนวน 60 คน และเจ้าหน้าที่สำนักงานอิสลามแห่งประเทศไทย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน การสังเกต และการสนทนากลุ่มย่อย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาลผลการวิจัยพบว่า สภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาลประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว การคมนาคมและขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การมีส่วนร่วมของชุมชน และการบริการ

2. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนางมีศักยภาพอันดับหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.40)

รองลงมาคือ เกาะพีพี และหาดป่าตอง มีศักยภาพอันดับสอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$) และแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพน้อยที่สุดคือ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ($\bar{X} = 3.65$)

3. ลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน ผลการวิจัยพบว่า 1) **สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)** นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความสนใจที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดทราย และเกาะต่าง ๆ สำหรับกิจกรรมที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของกลุ่มนี้ คือ การดำน้ำดูปะการัง 2) **สิ่งอำนวยความสะดวก (Amentity)** ควรมีการจัดสถานที่สำหรับละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้หญิงมีความจำเป็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นผู้ชาย 3) **การคมนาคมและขนส่ง (Transportation)** นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมต้องการให้ภาครัฐจัดให้มีบริการรถโดยสารที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกและราคาที่เป็นธรรม 4) **ความปลอดภัย (Safety)** นักท่องเที่ยวมุสลิมต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณชายหาดในเวลากลางคืน เพื่อที่จะได้นำภรรยาและบุตรสาวเดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชายหาดในเวลากลางคืน 5) การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation) ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวน้อยมาก เพราะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางน้ำ 6) การบริการ (Service) ควรมีบริการร้านอาหารฮาลาลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น ร้านอาหารควรแสดงสัญลักษณ์ของฮาลาล

4. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน ผลการวิจัยพบว่า ควรอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรตามแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความสวยงาม และเป็นไปตามธรรมชาติ มีการจัดกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อหลักของศาสนาอิสลาม มีการจัดสถานที่ละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยว มีป้ายบอกเส้นทางเพื่อเดินทางไปมัสยิดเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอาราบิก มีการจัดห้องน้ำโดยให้แยกชาย/หญิง ภายในห้องน้ำมีสายชำระล้าง และมีความสะอาดมีบริการร้านอาหารฮาลาลบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมีป้ายบอกเส้นทางเพื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวให้เห็นตลอดเส้นทางท่องเที่ยว และป้ายบอกทิศทางควรมีภาษาอังกฤษ มีมาตรการรักษาความปลอดภัยตามสถานที่ท่องเที่ยว ในเวลากลางคืน มีกฎเทศก์และพนักงานให้บริการต้องมีวินัยและเคารพกฎตามหลักศาสนาอิสลามในการให้บริการพนักงานขับรถควรขับรถด้วยความระมัดระวัง มีอุปกรณ์ช่วยเหลือที่มีจำนวนเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว บริเวณท่าอากาศยาน หรือสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ควรมีป้ายแสดงข้อความเกี่ยวกับการยินดีต้อนรับ เป็นภาษาอาราบิก เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

Abstract

Project Code : RDG550016

Project Title : A Guideline of Halal Tourism Management in Andaman Gulf
in Thailand for Muslim Tourist

Investigators : Oraphan Chanin Keadsiri Jaroenwisan

Yaowapa NaNakorn Suwannee Pochakorn

Jatira Phooma Nalinee Jina

Chanyanoot Morasil

Project Duration : May 1, 2012 – April 30, 2013

The purposes of the research were: 1) to explore key Halal tourism elements; 2) to evaluate the potential of existing Halal tourist places and to rank them in order of potential; 3) to examine (current) Halal tourism management in the Andaman Sea coast of Thailand catering for travelers from Muslim countries and; 4) to propose feasible guidelines on Halal tourism management in this area. The sample group were government officers working in the tourism-related sections, administrators in the sub-district administrative organization offices in the provinces along the Andaman Sea coast, community leaders, tour guides, officers of the provincial offices of the Islamic Council in the Andaman Sea coast, sixty Muslim tourists from Muslim countries and officers of the Central Islamic Council of Thailand. The research instruments included a questionnaire, observation and focus group discussion.

The results yielded as follows.

1. Regarding to key Halal tourism elements, they encompass tourist attractions, transportation, amenities, safety, community participation and services.
2. Concerning evaluation and rating of Halal tourist attraction potential, it was found that the highest potential tourist attraction is Ao Nang ($\bar{X} = 4.40$), followed by the Phi Phi Island and Patong Beach ($\bar{X} = 4.25$), while the least potential one is the Tarutao National Park ($\bar{X} = 3.65$).
3. To examine (current) Halal tourism management in the Andaman Sea coast of Thailand catering for travelers from Muslim countries, the research found that: (1) in terms of attractions, travelers from Muslim countries were interested in exploring natural surrounding especially beaches and islands. Their typical activity included coral-diving; (2) regarding to amenities, prayer rooms should be established for Muslim tourists since these places are more necessary especially for female tourists than for male ones; (3) regarding to transportation, tourists from Muslim countries demanded that the government should provide public buses or transportation to reach desired tourist attractions conveniently with reasonable fares; (4) concerning safety (measures), Muslim tourists suggested that security guards or officers be required on the beach at night so that they could take their wives and daughters for a walk safely; (5) regarding to community participation, it was found that the community participation in tourism activities was limited because most of the tourist activities were in water; and (6) concerning (culinary) services, additional Halal restaurants should be provided and available in the tourist attractions with the Halal food logo.
4. Some feasible guidelines on Halal tourism management in this area catering for travelers from Muslim countries were discussed. The findings revealed that the natural resources at the tourist attractions should be preserved for their natural beauty. In addition, tourist activities which are not against the Islamic obligations should be arranged for them. Prayer rooms should be provided for Muslim tourists as well as the direction signs to the mosque either in English or Arabic. Separate restrooms for men and women should be arranged together with installing rinse spray hoses in hygienic conditions. The Halal restaurants should be provided in tourist attraction areas. The

direction signs to tourist attractions in English should be provided. Security measures should be set up in the tourist attractions especially at night. While providing services, tour guides and service staff should maintain discipline and respect Islamic obligations. Tour boat drivers should operate the boats carefully with sufficient lifesaving devices for tourists. A welcome sign in Arabic should be placed at airports and important tourist attractions to impress the tourists from Muslim countries.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ฎ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
วิธีการศึกษา	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 4 ผลการศึกษา และการอภิปรายผล	69
บทที่ 5 บทสรุป	99
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	111

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี	70
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง	71
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหน้าพรู้น	72
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว อ่าว พังงา	73
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว สุสานหอย	73
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวแหลม พรหมเทพ	74
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวสิมิลัน	75
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหาด ป่า ตอง	75
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเกาะ หลี แป๊ะ	61
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยาน แห่งชาติตะรุเตา	62
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเล อันดามัน	63

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล	5
ภาพที่ 2 2.1 แผนภาพแสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว	53
ภาพที่ 3 2.2 แผนภาพแนวทางในการประเมินศักยภาพองค์ประกอบการท่องเที่ยวการจัด	62

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและปัญหา

ปัจจุบันจำนวนประชากรของมุสลิมโลกประมาณ 1,500 ล้านคน คิดเป็น 22.9% ของประชากรโลก โดยประชากรมุสลิมหนาแน่นมากที่สุดในภูมิภาค Asia-Pacific คิดเป็น 61.90% ซึ่งประชากรมุสลิมดังกล่าวกระจายตัวอยู่ทั่วโลก และไม่เพียงเฉพาะตะวันออกกลางเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงประเทศที่ศาสนาอิสลามไม่ได้เป็นศาสนาที่คนส่วนใหญ่นับถือ จะเห็นได้ว่า หากนับจำนวนประชากรของประเทศเหล่านั้นกลับมีจำนวนประชากรที่มากกว่าประเทศมุสลิมบางประเทศ เช่น ประชากรมุสลิมในประเทศจีนมีประมาณ 20 ล้านคน ซึ่งมากกว่าประชากรมุสลิมในประเทศซีเรีย ซึ่งถือเป็นประเทศมุสลิมกลับมีประชากรน้อยกว่า ดังนั้นตลาดสินค้าฮาลาลจึงถือเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูง ในประเทศมุสลิมการท่องเที่ยวถือเป็นตลาดที่สำคัญสำหรับประชาชนมุสลิม (Okhovat, 2010). จากรายงานขององค์การการค้าโลก (WTO) พบว่า นักท่องเที่ยวชาวตะวันออกกลางใช้จ่ายร้อยละ 10 - 50 เปอร์เซนต์ สำหรับการท่องเที่ยว (Kalesar, 2010) ในขณะที่วัฒนธรรมการท่องเที่ยวก็มีผลกระทบกับหลักของศาสนาอิสลามอย่างเสมอ เพราะศาสนาอิสลามมีกฎระเบียบของศาสนาที่เคร่งครัด การท่องเที่ยวฮาลาล ถือเป็นเรื่องใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชาวมุสลิม โดยเริ่มตั้งแต่การให้บริการจากประเทศต้นทางจนถึงประเทศปลายทาง เช่น การโรงแรม, การขนส่ง, ร้านอาหาร, การพักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งการให้ความบันเทิงต่าง ๆ จะต้องไม่ขัดกับหลักหรือกฎศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ การจัดเตรียมสถานที่เพื่อปฏิบัติภารกิจทางศาสนา (ห้องละหมาด) ต้องมีตลอดการเดินทางอีกด้วย การให้บริการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม สถานที่พัก อาหาร ฯลฯ จะต้องพิจารณาหลักการและเงื่อนไขที่ระบุไว้ตามหลักศาสนา เช่น ต้องละเว้นจากการให้บริการเครื่องดื่มที่มีสารแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสม สระว่ายน้ำในโรงแรมต้องแยกบริเวณชาย-หญิงออกจากกัน เป็นต้น

การท่องเที่ยวของประเทศไทยก็มีแนวโน้มเติบโตได้อีกมากสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม แม้จะประสบกับการแข่งขันที่รุนแรงจากประเทศเพื่อนบ้าน คือ สิงคโปร์ และมาเลเซีย ทั้งนี้เพราะความได้เปรียบจากจุดเด่นในด้านการบริการของคนไทยที่นุ่มนวลและอ่อนโยน สร้างความประทับใจแก่ผู้ที่มาใช้บริการ โดยตลาดเป้าหมายสำคัญของการท่องเที่ยวของประเทศไทยคือ กลุ่ม

ประเทศตะวันออกกลาง เพราะประเทศกลุ่มตะวันออกกลางประสบปัญหาการขอวีซ่าของประเทศสหรัฐอเมริกาและหลายประเทศในยุโรป ซึ่งประเทศมาเลเซียเองก็ให้ความสำคัญกับตะวันออกกลาง เพราะเป็นตลาดที่กำลังซื้อสูง และเป็นชาตินิยมเหมือนกัน (สถาบันยุทธศาสตร์การค้า)

จะเห็นได้ว่าตลาดตะวันออกกลางถือเป็นตลาดสำคัญของประเทศไทย ประกอบกับนักท่องเที่ยวมีคุณภาพมีการใช้จ่ายสูง และเป็นกลุ่มที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย จากสถิติในปี 2555 นักท่องเที่ยวตะวันออกกลาง เดินทางเข้าประเทศไทย จำนวน 440,063 คน ลดลง 2% จากปีที่ผ่านมา เนื่องจากตลาดหลักที่มีฐานนักท่องเที่ยวจำนวนมาก คือ อิหร่าน ปรับตัวลดลงอย่างมาก ลดลง 38% และ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย 1.48% ในส่วนตลาดขนาดกลางในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยเฉพาะกลุ่ม GCC มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในระดับที่ดี เช่น บาห์เรน จำนวน 25,893 คน คูเวต จำนวน 59,237 โอมาน จำนวน 65,690 คน และกาตาร์ จำนวน 25,988 คน ฉะนั้นการที่ประเทศไทยจะส่งเสริมนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมให้เดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมสถานที่ท่องเที่ยวฮาลาลให้มีเพียงพอความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวมุสลิม สิ่งสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสและศักยภาพของพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวฮาลาลที่มีอยู่ในภาคใต้ฝั่งอันดามัน คือ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จุดท่องเที่ยวที่สำคัญและน่าสนใจมากมาย อีกทั้งยังมีเส้นทางคมนาคมทั้งทางเรือ ทางบก ทางอากาศเป็นต้น แม้จะมีหน่วยงานให้ความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวฮาลาลแต่ยังมิได้มีการศึกษาในขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมการวางทิศทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวฮาลาล ดังนั้นจะต้องมีการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบและศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวแบบฮาลาล ได้แก่ สภาพทางกายภาพของพื้นที่ ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงพื้นที่ รวมทั้งทัศนคติความคิดเห็นของคนในชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฮาลาลว่าจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวตำแหน่งใดมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด องค์ประกอบไหนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไร ควรจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไว้รองรับการท่องเที่ยวแบบฮาลาลอย่างไร และมีอะไรเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวเกิดขึ้นได้และสมควรลงมือปฏิบัติก่อน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการจัดการท่องเที่ยวแบบฮาลาลอย่างเหมาะสม

ตลาดตะวันออกกลางเป็นตลาดใหม่ของจังหวัดภูเก็ต และได้เริ่มมีการเปิดเที่ยวบินเพิ่มมากขึ้น โดยสายการบินกาตาร์แอร์เวย์ได้เริ่มทำการบินจากตะวันออกกลางมายังจังหวัดภูเก็ตโดยตรง นอกจากนั้นยังมีสายการบินเอมิเรตส์ และสายการบินเอทิฮัต ซึ่งครั้งนี้ถือเป็นครั้งแรกของจังหวัดภูเก็ต ที่ตลาดใหม่สำหรับประเทศจากกลุ่มตะวันออกกลางเปิดบินตรงมาจังหวัดภูเก็ต (นายประทีป ศรีงา

ผู้อำนวยการท่าอากาศยานภูเก็ตได้ให้สัมภาษณ์ : บทสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ, กันยายน 2553)การเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยโดยเฉพาะฝั่งทะเลอันดามันมีการพัฒนาในการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลในประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งแนวทางดังกล่าวสามารถนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยในตลาดโลก ซึ่งนอกเหนือจากจำนวนเงินมหาศาลที่จะหลั่งไหลเข้าประเทศแล้ว ยังก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในหมู่นักท่องเที่ยวชาวมุสลิม อันจะเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยกลายเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมในที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1. เพื่อศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล
- 1.2.2. เพื่อประเมินศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล
- 1.2.3. เพื่อศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม
- 1.2.4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน /ผู้นำชุมชนแหล่งท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ เจ้าหน้าที่สำนักงานอิสลามประจำจังหวัดของฝั่งทะเลอันดามัน นักท่องเที่ยวชาวมุสลิมจากประเทศกลุ่มประเทศมุสลิม สถาบันมาตรฐานฮาลาลแห่งประเทศไทย

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) การสำรวจทำรายการองค์ประกอบการท่องเที่ยวหลักที่สำคัญ 4 ประการ คือ ด้านสภาพทางกายภาพ ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และการเข้าถึงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
- 2) การประเมินความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบและจัดลำดับศักยภาพความน่าสนใจของจุดท่องเที่ยวฮาลาลเพื่อนำมาศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน
- 3) ศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

ของฝั่งทะเลอันดามัน

4) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน นำผลที่ได้จากการสำรวจองค์ประกอบของการท่องเที่ยว การประเมินศักยภาพ และการศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล เพื่อนำมาหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศไทย

1.3.3 ขอบเขตด้านสถานที่

แหล่งท่องเที่ยวในภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้แก่ กระบี่ พังงา ภูเก็ต สตูล และศึกษาพื้นที่จังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่ที่เทียบเคียง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฮาลาล เพื่อพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยวฮาลาล

1.4.2. ทำให้ทราบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของภาคใต้ในฝั่งทะเลอันดามันเพื่อรองรับการท่องเที่ยวแบบฮาลาล

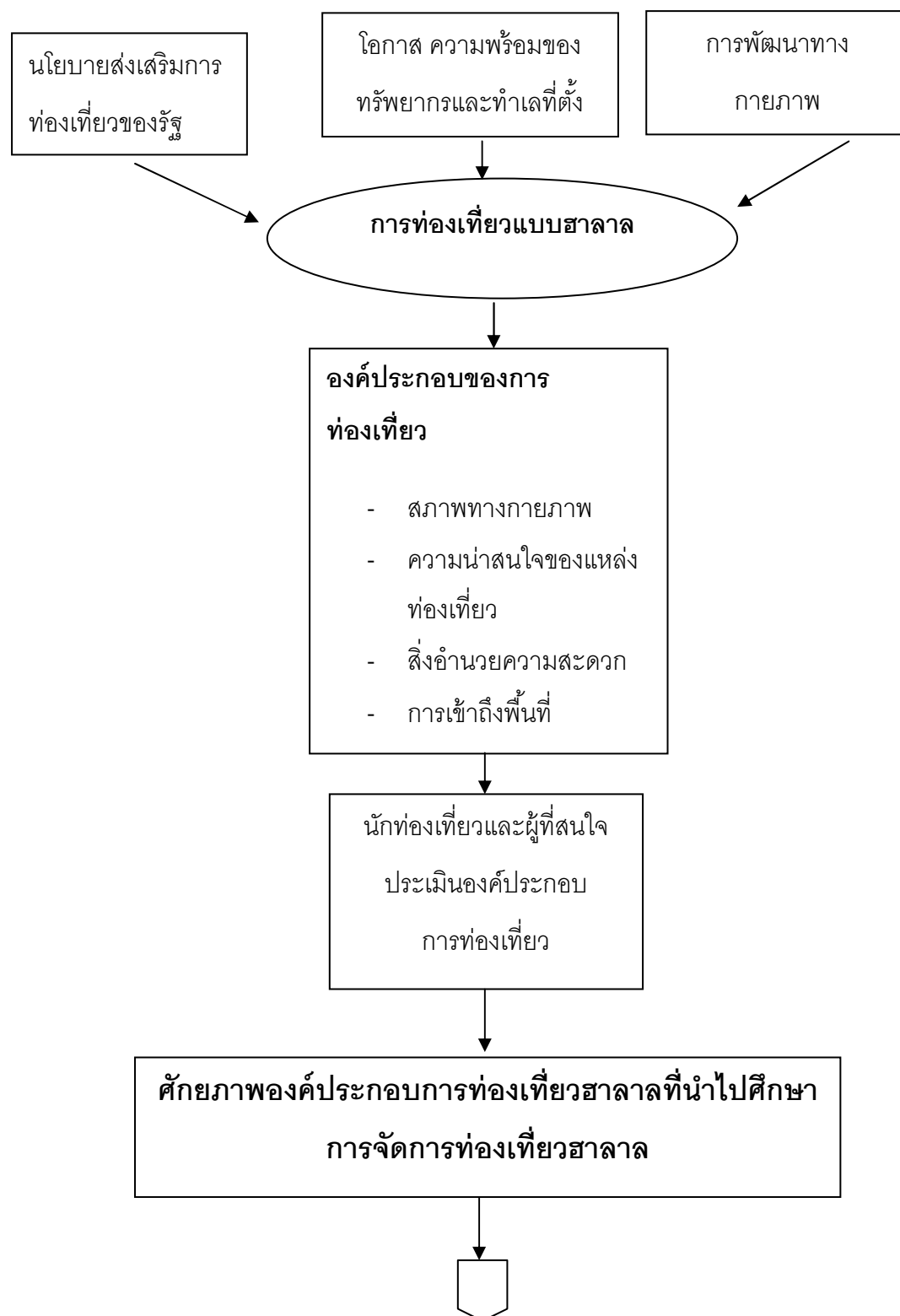
1.4.3. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบฮาลาลในเขตพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามัน

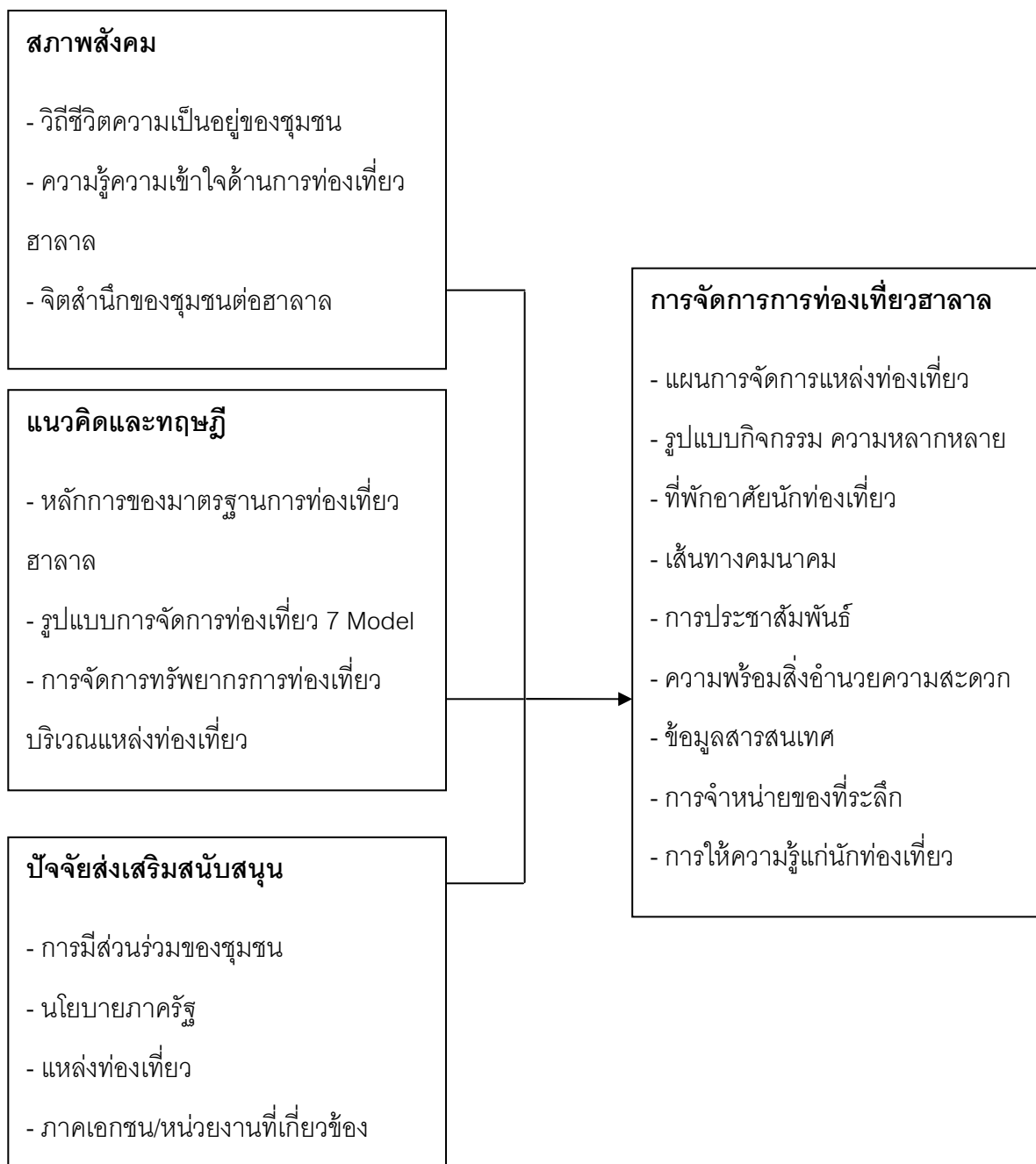
1.4.4. เพื่อจะได้ทราบลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

1.4.5. เพื่อจะได้ข้อมูลแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นที่พึงพอใจของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

1.4.6. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปปรับปรุงระบบการจัดการท่องเที่ยวของประเทศไทย สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

1.5 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาลักษณะการจัดการการทิ้งขยะมูลฝอยโรงพยาบาล

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในวิจัยนี้ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว พ.ร.บ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ร.บ. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ประกอบมาตรฐานการท่องเที่ยวสากลในประเทศไทย องค์ประกอบการท่องเที่ยว ศักยภาพการท่องเที่ยว ความสำเร็จในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวต่างชาติออกกลางของประเทศมาเลเซียและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวิทยา (2548) กล่าวว่าได้มีผู้นิยามคำว่า การท่องเที่ยวไว้หลากหลายดังนี้ องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้น ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี เมื่อปี พ.ศ. 2506 ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่าการท่องเที่ยวหมายถึงการเดินทาง (Travel) มีเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1) การเดินทาง (Travel) หมายถึง การเดินทางที่ไม่ได้ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้างโดยมีการวางแผนเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งและใช้ยานพาหนะนำไปเป็นระยะทางไกลหรือระยะทางไกลก็ได้

2) จุดหมายปลายทาง (Destination) หมายถึง มีจุดหมายปลายทางที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราวแล้วต้องเดินทางกลับที่อยู่เดิมหรือภูมิลำเนาเดิมโดยเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปเยือนและใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้นซึ่งที่นั่นมีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

3) ความมุ่งหมาย (Purpose) หมายถึง มีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางใดก็ได้ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางอยู่หลายอย่างด้วยกันซึ่งผู้เดินทางคนหนึ่งอาจมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนาน ตื่นเต้น หรือเพื่อหาความรู้ องค์การการท่องเที่ยวของสหประชาชาติ (World Tourism Organization: WTO) กำหนดไว้ว่าการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางโดยระยะทางมากกว่า 80 กิโลเมตรจากบ้านเพื่อจุดประสงค์ในการพักผ่อนหย่อนใจ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2552) และการเดินทางใดก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังนี้

1) การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวแต่ไม่ใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร

2) การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจหรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับและไม่ใช่เพื่อทำสงคราม

3) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร เพื่อความเบิกบาน บันเทิงเรีงรมย์ เพื่อเล่นกีฬาต่างๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้และเพื่อติดต่อธุรกิจ เป็นต้น

อานวย ปวงคำ (2548) ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวว่าหมายถึงการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่แห่งหนึ่งเพื่อการพักผ่อน ทัศนศึกษา สนุกสนาน เยี่ยมเยือน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

McIntosh และ Goeldner (1984) กล่าวถึง การท่องเที่ยวว่าเป็นผลรวมของปรากฏการณ์ต่าง ๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการที่ใช้เทคนิคการดึงดูดด้วยการให้การต้อนรับที่อบอุ่นแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน ซึ่งสามารถจำแนกกว้างๆ ได้ 2 ประเภท คือการท่องเที่ยวแบบอิสระ (Independent Tourism) ซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวกำหนดรายการท่องเที่ยว ติดต่อที่พักแรม และเลือกวิธีการเดินทางเองโดยไม่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวและการท่องเที่ยวมวลชน (Mass Tourism) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวหรือเรียกอีกอย่างว่า การท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการท่องเที่ยว คือ การเดินทางจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งเป็นการชั่วคราวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน หาความรู้ หรือเดินทางเพื่อธุรกิจไม่ใช่เป็นการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้

2.1.2 ประเภทของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourist) หมายถึง บุคคลที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้พำนักถาวรในประเทศไทย
- 2) นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทย และพำนักในแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 90 วัน
- 3) นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ไม่ค้างคืน (International Excursionists) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยโดยที่ไม่ได้ค้างคืน Cohen (1972) ได้กล่าวถึงประเภทของนักท่องเที่ยวว่านักท่องเที่ยวสามารถจำแนกตามประเภทออกเป็น 4 ประเภท

1) นักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นกลุ่ม (The Organized Mass Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นกลุ่มที่ซื้อรายการนำเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว จึงส่งผลให้กิจกรรมการท่องเที่ยว

ทุกอย่างได้ถูกกำหนดตามโปรแกรมนำเที่ยวที่จัดขึ้นโดยผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว โดยมีการวางแผนทุกอย่างไว้ล่วงหน้า และอำนาจในการตัดสินใจในการท่องเที่ยวเป็นของผู้จัดการท่องเที่ยวในลักษณะนี้นักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์ที่ตนเองมีความรู้ความคุ้นเคยสูง และจะได้รับประสบการณ์แปลกใหม่ในแหล่งท่องเที่ยวบ่อยมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการเพียงการพักผ่อน ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลินและความแปลกใหม่โดยไม่ได้คาดหวังว่าจะต้องได้รับความรู้ หรือทำความเข้าใจกับชุมชนท้องถิ่น

2) นักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นกลุ่มอิสระ (The Individual Mass Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีความชำนาญในการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองที่เดินทางเป็นกลุ่มโดยผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวไม่ได้เป็นผู้วางแผนการท่องเที่ยวทั้งหมดแต่จะเป็นผู้จัดการในระดับหลักๆ ให้เท่านั้น เช่น ขั้นตอนการเดินทาง และด้านที่พัก เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวแบบนี้สามารถควบคุมกิจกรรมท่องเที่ยวและเวลาของตนได้อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีประสบการณ์เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวประเภทแรกที่ส่วนใหญ่มักยังต้องการสัมผัสกับบรรยากาศที่เหมือนกับอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดิมของตน โอกาสที่จะได้สัมผัสผู้คนในท้องถิ่นมีน้อย ดังนั้นการท่องเที่ยวประเภทนี้ยังมีประสบการณ์ความคุ้นเคยเดิมของนักท่องเที่ยวมาอยู่

3) นักสำรวจ (The Explorer) คือ นักท่องเที่ยวเดี่ยวๆ ที่วางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเองและมักจะหลีกเลี่ยงที่จะเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีการพัฒนาแล้ว มีความปรารถนาที่จะเข้าไปร่วมเป็นสมาชิกของชุมชนท้องถิ่น เพื่อศึกษาทำความเข้าใจเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ จากวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวประเภทนี้จึงได้รับประสบการณ์แปลกใหม่จากแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเชิงธุรกิจ และการบรรลุเป้าหมายที่ตนเองได้กำหนดไว้ (Self-Actualization)

4) นักเดินทางอาสาสมัคร (The Drifter) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมในการท่องเที่ยวคล้ายกับนักสำรวจ เนื่องจากนักท่องเที่ยวประเภทนี้จะวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตัวเอง หลีกเลี่ยงการเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่พัฒนาแล้ว โดยจะเข้าไปอาศัยอยู่กับชาวพื้นเมืองในท้องถิ่นและจะทำให้ตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของคนพื้นเมืองเป็นอย่างดี การท่องเที่ยวแบบนี้จะนำความแปลกใหม่มาสู่นักท่องเที่ยว และทำให้ความคุ้นเคยเก่าๆ อันตรธานหายไปซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่จะได้รับประสบการณ์ความรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนที่ไปท่องเที่ยวอย่างดี นอกจากนั้นยังใช้การท่องเที่ยวเป็นวิธีการหรือช่องทางในการแสวงหาคุณค่าและความหมายให้แก่ชีวิตของตนเอง โดยการเป็นส่วนหนึ่งและเป็นประโยชน์ให้แก่สังคมท้องถิ่นที่ตนเองเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ เช่น นักสอนศาสนา หมอ ครู เป็นต้น

ในขณะที่ Perreault Dorden และ Dorden (1979) ได้จำแนกนักท่องเที่ยวออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) นักท่องเที่ยวแบบประหยัด (Budget Traveler) เป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้อ่อนถึงปานกลาง แต่มุ่งแสวงหาการหยุดพักผ่อนหรือการท่องเที่ยวที่ใช้ค่าใช้จ่ายต่ำ

2) นักท่องเที่ยวชอบผจญภัย (Adventurous Tourist) เป็นนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาดี และมีรายได้อ่อนถึงปานกลางถึงสูง มีความชื่นชอบในกิจกรรมระหว่างการหยุดพักผ่อนหรือการท่องเที่ยวแบบผจญภัย

3) นักท่องเที่ยวที่ชอบอยู่บ้าน (Homebody Tourist) เป็นนักท่องเที่ยวประเภทที่มีความรอบคอบระมัดระวังเป็นอย่างมาก ไม่นิยมพูดคุยกับคนแปลกหน้าหรือเรื่องการเดินทางท่องเที่ยวกับบุคคลอื่น และใช้เวลาไม่นานในการวางแผนการเดินทาง

4) นักท่องเที่ยวประเภทเดินทางระหว่างวันหยุด (Vacationers) เป็นนักท่องเที่ยวที่มักใช้เวลาในการคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือการเดินทางในครั้งต่อไปว่าจะไปที่ไหน อย่างไร เป็นนักท่องเที่ยวที่มีความกระตือรือร้นแต่มีรายได้อ่อนถึงปานกลาง

5) นักท่องเที่ยวที่ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวปานกลาง (Moderates) เป็นนักท่องเที่ยวที่มีใจรักการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญในการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดหรือการพักผ่อน

สุริย์ เจริญทอง (2544) ได้จำแนกประเภทของนักท่องเที่ยวดังนี้

1) นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง หมายถึง นักท่องเที่ยวที่คิดหรือสนใจตัวเองชอบสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นที่รู้จักกันดีเป็นที่นิยมท่องเที่ยวอยู่แล้วไม่ต้องการทดลองสิ่งแปลกใหม่ทั้งที่พัก อาหาร และสิ่งบันเทิงและบุคคลใหม่ๆ ไม่ต้องการพบสิ่งที่ย่างยากและเหตุการณ์ที่ผิดปกติ

2) นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองปานกลาง หมายถึง นักท่องเที่ยวประเภทอยู่กึ่งกลางระหว่างการเน้นตัวเองและการเดินทางสายกลางสามารถทดลองสิ่งใหม่ได้ถ้าไม่มีสิ่งที่ไม่คุ้นเคย

3) นักท่องเที่ยวประเภทเดินทางสายกลาง (Mid-Centric) หมายถึง นักท่องเที่ยวประเภทไม่ชอบผจญภัยแต่ไม่รังเกียจการทดลองสิ่งใหม่ๆ ครอบคลุมทั้งที่ไม่เสี่ยงอันตรายเกินไปหรือไม่ผิดปกติเกินไป

4) นักท่องเที่ยวประเภทชอบความหลากหลายพอสมควร หมายถึง นักท่องเที่ยวประเภทที่เป็นกลุ่มอยู่ระหว่างกลุ่มที่เดินทางสายกลางและกลุ่มที่มีความหลากหลายเป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่ถึงกับชอบความผจญภัยแต่สามารถท่องเที่ยวแบบผจญภัยได้

5) นักท่องเที่ยวประเภทมีความสนใจหลากหลาย (Special Interest Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวประเภทที่สนใจในกิจกรรมหลากหลายเป็นพวกที่เปิดเผยมองโลก มีความมั่นใจในตัวเองชอบผจญภัยอย่างมากและเต็มใจออกไปเผชิญโลก เผชิญชีวิต การเดินทางกลายเป็นช่องทางให้ได้แสดงออกมาซึ่งความอยากรู้อยากเห็นและได้สนองความอยากรู้อยากเห็น

นักท่องเที่ยวแต่ละประเภทเหล่านี้จะเป็นตัวแทนที่แสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละแบบ เพราะบทบาทของนักท่องเที่ยวแต่ละประเภทจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด

ของกลุ่มนักท่องเที่ยวและระดับความสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวกับคนในท้องถิ่นซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลกระทบของการท่องเที่ยวแทบทั้งสิ้น

2.2 บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้กลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจโลก นำรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศอย่างมหาศาลและมีการเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอันหลากหลาย ที่สำคัญคือสถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีมากกว่า 2,000 แห่งทั่วประเทศ กิจกรรมต่าง ๆ วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตอันน่าสนใจ สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมที่ทรงคุณค่า มีลักษณะเด่นเป็นที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนักท่องเที่ยวภายในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ การท่องเที่ยวเป็นเส้นทางลัดไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศต่างพยายามส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดเงินตราต่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่คนในท้องถิ่น แม้กระทั่งประเทศสังคมนิยมที่เริ่มเปิดประเทศอย่างเช่น อินโดจีนและยุโรปตะวันออก ต่างมุ่งหวังให้การท่องเที่ยวเป็นภาคบุกเบิกที่จะนำผลประโยชน์มาสู่ระบบเศรษฐกิจด้วยการลงทุนที่ไม่สูงนัก และในอีกหลายประเทศอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในลำดับที่ 1-3 ของ 10 ลำดับอุตสาหกรรมที่สำคัญในประเทศ (สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ประกอบไปด้วยธุรกิจ 7 ประเภท ดังนี้

2.2.1. ธุรกิจที่พักแรม ประกอบด้วย โรงแรมและที่พักประเภทต่าง ๆ เช่น บังกะโล เกสต์เฮาส์ หรือบ้านพักแรกที่ราชการหรือเอกชนมิได้ให้บริการโดยเก็บค่าเช่า

2.2.2. ธุรกิจนำเที่ยวประกอบไปด้วยสถานประกอบการนำเที่ยว 4 ประเภท ได้แก่

1. บริษัทนำเที่ยวที่ให้บริการจัดนำเที่ยวเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากต่างประเทศ

2. บริษัทนำเที่ยวที่ให้บริการจัดนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่มาจากต่างประเทศและจัดนำคนไทยไปเที่ยวต่างประเทศ

3. บริษัทจัดนำเที่ยวที่จัดนำเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. บริษัทจัดนำเที่ยวที่ให้บริการจัดนำเที่ยวครบทุกประเภท

2.2.3. ธุรกิจขนส่งซึ่งประกอบไปด้วยบริษัทที่ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ สำหรับการขนส่งทางบกจะหมายถึง รถประจำทาง รถนำเที่ยว รถเช่าสำหรับนักท่องเที่ยว และรถไฟ ส่วนการขนส่งทางน้ำจะรวมถึงการนำเที่ยวและขนส่ง

ผู้โดยสาร การขนส่งทางอากาศจะรวมถึงบริษัทการบินของไทยและตัวแทนสายการบินของต่างประเทศที่มีสำนักงานในประเทศไทย

2.2.4. ธุรกิจจำหน่ายสินค้า (ของที่ระลึก) ประกอบไปด้วยบริษัทร้านค้าที่จัดจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยวรวม 6 ประเภท ได้แก่ ร้านขายเครื่องประดับประเภทเงิน ทอง และอัญมณีต่าง ๆ ร้านขายผ้าไหมไทย ร้านขายเครื่องหัตถกรรมไทย ร้านขายสินค้าพื้นเมืองเฉพาะท้องถิ่น รวมทั้งอาหารของแห้งของท้องถิ่น ห้างสรรพสินค้า

2.2.5. ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหาร ประกอบไปด้วย ภัตตาคารและร้านอาหารที่ตั้งอยู่ในโรงแรมซึ่งบุคคลภายนอกมาเช่าทำกิจการภัตตาคารและร้านอาหารที่อยู่นอกโรงแรม และที่อื่น ๆ รวมทั้งแผงลอยขายอาหารที่ตั้งขายอาหารประจำ

2.2.6. ธุรกิจบันเทิงและพักผ่อน ประกอบไปด้วยสถานเริงรมย์ต่าง ๆ เช่น ไนท์คลับ ดิสโก้เทค และคอกเทลเลาจน์ เป็นต้น

2.2.7. ธุรกิจอื่น ๆ ประกอบไปด้วยกิจการที่ขายบริการเพื่อกิจกรรมของนักท่องเที่ยว ได้แก่ กิจการเรือเช่า หรือบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การให้เช่าอุปกรณ์กีฬา การสอนการเล่นกีฬาให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นที่นิยมของคนทั่วไปมากขึ้นซึ่งนิคม จารุมณี (2544) ได้เสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวไว้ 7 ประการดังนี้

1. การใช้จ่ายอย่างอิสระ (Greater disposal income) เนื่องจากประชาชนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อยู่ตลอดเวลา มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงสามารถจัดสรรรายได้เพื่อการท่องเที่ยวได้มากขึ้น

2. การลดลงของค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Declining relative cost of travel) トラバได้อัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวลดลง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็จะสามารถดึงดูดรายได้ส่วนเพิ่มของบุคคลให้มาใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวได้มากขึ้น

3. ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น (Higher education level) การที่ประชากรในโลกปัจจุบันมีการศึกษาสูงขึ้น ทำให้มีความต้องการกระหายที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ จึงทำให้มีการเดินทางเพื่อเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น

4. การขยายตัวของสังคมเมือง (Increased urbanization of society) ประชากรมีความเป็นสังคมเมืองมากขึ้น มีการแยกกันอยู่ของครอบครัว ครอบครัวในสังคมมีได้อยู่รวมกันเป็นหน่วยเดี่ยวดังเช่นสมัยก่อน ลักษณะเช่นนี้ช่วยให้มีการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อไปเยี่ยมญาติหรือเพื่อนมากขึ้น

5. การเกษียณอายุเร็วขึ้น (Earlier retirement ages) ปัจจุบันมีแนวโน้มที่พนักงานและผู้ที่ทำงานในองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนออกจากราชการเร็วขึ้นไม่รอให้ครบอายุเกษียณจริง ซึ่งการออกก่อนเกษียณนี้ทำให้บุคคลเหล่านั้นได้รับเงินและมีเวลาว่างเพิ่มขึ้น บุคคลเหล่านี้จึงเข้ามาสู่อุตสาหกรรม

ท่องเที่ยวในฐานะนักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุ

6. การขยายตัวทางธุรกิจ (Growth of business) ธุรกิจในปัจจุบันขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งธุรกิจในประเทศและต่างประเทศมีผลให้นักธุรกิจต้องมีการเดินทางเพื่อไปติดต่อธุรกิจยังท้องถิ่นต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งก็ถือว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นนักท่องเที่ยวเช่นกัน

7. ผู้สูงอายุกับการท่องเที่ยว (Tourism and elderly) ในปัจจุบันอัตราการเพิ่มของผู้สูงอายุมากขึ้น ดังนั้น นักการตลาดจึงพยายามที่จะขยายตลาดไปยังกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้น

2.3 พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๒

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๒) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๓) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๔) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๕) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๖) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๗) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.

๒๕๑๘

- (๘) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.

๒๕๑๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว” หมายความว่า อุตสาหกรรมที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรโดยมีค่าตอบแทน และหมายความรวมถึง

(๑) ธุรกิจนำเที่ยว

(๒) ธุรกิจโรงแรมนักท่องเที่ยว

(๓) ธุรกิจภัตตาคาร สถานบริการและสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว

(๔) ธุรกิจการขายของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว

(๕) ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยว

(๖) การดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดง งานออกร้าน การโฆษณาเผยแพร่ หรือการดำเนินงานอื่นใดโดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการ เดินทางท่องเที่ยว

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า ผู้ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

“นักท่องเที่ยว” หมายความว่า บุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นเป็นถิ่นที่อยู่โดยปกติของตนไปยังท้องถิ่น เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจและด้วยวัตถุประสงค์อันมิใช่เพื่อไปประกอบ อาชีพหรือหารายได้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“รองผู้ว่าการ” หมายความว่า รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหมายความรวมถึงรองผู้ว่าการด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา*รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ การจัดตั้ง ทุน และเงินสำรอง

มาตรา ๖ ให้ จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “ททท.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “TOURISMAUTHORITYOFTHAILAND” เรียกโดยย่อว่า “TAT” และ ให้มีตราเครื่องหมายของ “ททท.”

รูปลักษณะตราเครื่องหมายตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ให้ ททท. เป็นนิติบุคคล มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขานอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

มาตรา ๘ ททท. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนการประกอบอาชีพของคนไทยในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๒) เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามของธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา และวิวัฒนาการของเทคโนโลยี ตลอดจนกิจการอย่างอื่นอันจะเป็นการชักจูงให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

(๓) อำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

(๔) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความเป็นมิตรไมตรีระหว่างประชาชนและระหว่างประเทศโดยอาศัยการท่องเที่ยว

(๕) ริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ักท่องเที่ยว

มาตรา ๘ ให้ ททท. มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ให้คำปรึกษา แนะนำ ร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการ องค์การสถาบัน นิติบุคคลและเอกชน ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๒) ส่งเสริม ร่วมมือ หรือดำเนินการในการฝึกอบรมและให้การศึกษาวិชาการต่าง ๆ เพื่อสร้างบุคลากรให้ได้มาตรฐานและเพียงพอในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๓) ส่งเสริมการทัศนศึกษา

(๔) สำรวจและรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ จากส่วนราชการ องค์การสถาบัน นิติบุคคลและเอกชนผู้ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๕) สำรวจ กำหนดพื้นที่และสถานที่ที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ที่ต้องสงวนไว้เป็นของรัฐและให้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ททท. โดยให้จัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๖) สำรวจ วางแผนและดำเนินการ จัดสร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟู บูรณะ หรือพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ภายใต้งบประมาณที่กำหนดไว้ด้วย

(๗) ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเท่าที่จำเป็นรวมถึงการลงทุน หรือร่วมทุนเพื่อเป็นการริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวหรือพัฒนาปัจจัย พื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

(๘) กู้หรือยืมเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๙) ให้กู้หรือให้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๑๐) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนหรือร่วมทุนในกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๑๑) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง ทำการแลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๑๒) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ ททท.

มาตรา ๑๐ ทุนของ ททท. ประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนตามมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ เมื่อได้หักหนี้สินออกแล้ว

(๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินให้เป็นทุน หรือเพื่อดำเนินงานหรือเพื่อขยายกิจการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

มาตรา ๑๑ ททท. อาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินของ ททท.
- (๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๓) รายได้จากการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- (๔) รายได้จากการลงทุนหรือการร่วมทุน
- (๕) รายได้อื่น

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่งให้นำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เงินลงทุนหรือร่วมทุนเพื่อกิจการของ ททท. และสมทบกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานใน ททท. ตลอดจนสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามมาตรา ๑๒ เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ แต่ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับรายจ่าย นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๑๒ และ ททท. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐบาลพึงจ่ายเงินให้แก่ ททท. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๑๒ เงิน สำรองของ ททท. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เพื่อขาด เงินสำรองเพื่อไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่น ๆ เพื่อความประสงค์แต่ละอย่าง โดยเฉพาะตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

เงินสำรองธรรมดานำออกใช้ได้ก็แต่โดยมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ ให้ ททท. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๔ ทรัพย์สินของ ททท. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒

การกำกับ การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๕ ให้ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ททท. และเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างมาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงานเสนอ และมีอำนาจที่จะสั่งยับยั้งการกระทำของ ททท. ที่เห็นว่าเป็นการขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีได้ด้วย

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ ททท. จะต้องเสนอเรื่องใด ๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ให้ ททท. นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ ททท. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปนี้ได้

- (๑) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินคราวละห้าล้านบาท
- (๒) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

- (๓) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาท
- (๔) จำหน่ายทรัพย์สินอันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาทจากบัญชีเป็นสูญ
- (๕) ลงทุนหรือร่วมทุนในกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีจำนวนเงินเกินห้าล้านบาท

มาตรา ๑๘ ให้ มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้ผู้ว่าการเป็นกรรมการ และเลขานุการ

กรรมการ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสองคนตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ในกลุ่มเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกับประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ผู้แทนนั้นจะอยู่ในสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือไม่ก็ได้

กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความรู้ในวิชา เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ การตลาด การท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม สื่อสารมวลชน หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๘/๑ ประธาน กรรมการและกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะในด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๒) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ ททท. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ ททท. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นของบริษัทหรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด ในกิจการที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น หรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ดำเนินกิจการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ ททท. เป็นผู้ถือหุ้น

(๓) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดเหตุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘/๑

มาตรา ๒๑ เพื่อ ประโยชน์แห่งกิจการของ ททท. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ของ ททท. ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ททท. อำนาจและหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายและอนุมัติแผนงานของ ททท. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- (๒) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุม และดำเนินการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๔) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานต่าง ๆ

(๕) ออกข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ของพนักงานและลูกจ้าง

(๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การเลื่อนเงินเดือน หรือค่าจ้าง ระเบียบวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง

(๗) ออกระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

(๘) ออกข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของ พนักงานและลูกจ้างและครอบครัว โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา เบี้ยประชุม และการจ่ายเงินอื่น ๆ

(๑๐) ออกระเบียบว่าด้วยระเบียบแบบพนักงานและลูกจ้าง

ข้อ บังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานหรือการเงินที่คณะกรรมการกำหนดขึ้น ถ้ามีข้อความให้มีผลเป็นการจำกัดอำนาจผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการในการทำ นิติกรรมกับบุคคลภายนอกไว้ประการใด ให้ประกาศข้อบังคับหรือระเบียบเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างอาจได้รับเงินรางวัลตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ

มาตรา ๒๕ ผู้ว่าการนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วย คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้ว ยังต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๒) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ ททท. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ ททท. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นของบริษัทหรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด ในกิจการที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นนั้น หรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ดำเนินการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ ททท. เป็นผู้ถือหุ้น

มาตรา ๒๖ ผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕
- (๕) คณะกรรมการมีมติเห็นสมควรให้เลิกจ้าง
- (๖) สัญญาจ้างสิ้นสุด

มติ ของคณะกรรมการให้เลิกจ้างตาม (๕) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่นอกจากผู้ว่าการ และต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา ๒๗ ให้ ผู้ว่าการเป็นผู้ดำเนินการของ ททท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ ททท. และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และให้มีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการดำเนินการของ ททท.

มาตรา ๒๘ ให้ผู้ว่าการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) วางรูปการจัดองค์กร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
- (๒) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก่อน
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ ททท. โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อระเบียบข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดไว้
- (๔) แต่งตั้งคณะบุคคลเป็นกรรมการเฉพาะกิจเพื่อปฏิบัติการใด ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- (๕) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๙ ให้ รองผู้ว่าการมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่งรองจากผู้ว่าการ และมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการของ ททท. ตามที่ผู้ว่าการมอบหมาย

ใน กรณีที่ผู้ว่าการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้ว่าการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หากมีรองผู้ว่าการมากกว่าหนึ่งคนให้ผู้ว่าการกำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตาม ลำดับไว้

ล่วงหน้า ในกรณีที่ตำแหน่งผู้ว่าการว่างลง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งรองผู้ว่าการผู้หนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้ว่าการ

ในกรณีที่ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งผู้ว่าการและรองผู้ว่าการว่างลง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการหรือพนักงาน ททท. ผู้หนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้ว่าการ

ใน การปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้ว่าการตามวรรคสอง หรือผู้รักษาราชการแทนผู้ว่าการตามวรรคสาม ให้รองผู้ว่าการหรือผู้รักษาราชการแทนผู้การมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับ ผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ใน กิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำในนามของ ททท. และเป็นผู้แทนของ ททท. และเพื่อการนี้ผู้ว่าการอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าการหรือตัวแทนของ ททท. ตามมาตรา ๘ หรือบุคคลใด ปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนได้ แต่ในกรณีเช่นว่านี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้ว่าการกระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน ททท. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

หมวด ๓

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๓๑ ให้พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้ ททท. จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและ ลูกจ้างและครอบครัว ในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การ จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นตามวรรคหนึ่ง การออกเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ที่พึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ การจ่ายเงินสงเคราะห์ และการจัดการกองทุนสงเคราะห์ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

การเงิน การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๓๓ ให้ ททท. จัดทำงบประมาณประจำปีโดยจำแนกเงินที่จะได้รับในปีหนึ่ง ๆ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ งบลงทุนนั้นให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

มาตรา ๓๔ ให้ ททท. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำและมีสมุด บัญชีลงรายการ

(๑) รายรับและรายจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่จริงและตามที่ควร ตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความแสดงที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๓๕ ให้ ผู้ว่าการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีภายในคนหนึ่งหรือหลายคนทำการตรวจสอบบัญชีและ หลักฐานต่าง ๆ ของทุกหน่วยงานของ ททท. ได้ทุกเวลา ในระหว่างเวลาทำการ แล้วรายงานโดยตรงต่อผู้ว่าการเป็นประจำทุกเดือน

มาตรา ๓๖ ทุกปี ททท. ต้องจัดทำงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๗ ทุกปีให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภทของ ททท.

มาตรา ๓๘ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุด บัญชีและเอกสารหลักฐานของ ททท. เพื่อการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ พนักงานหรือลูกจ้างของ ททท.

มาตรา ๓๙ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๐ ให้ คณะกรรมการทำรายงานปีละครั้งเสนอต่อรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของ ททท. ในปีที่ผ่านมาพร้อมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการ และแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๑ ให้ โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของ ททท. ทั้งนี้ ภายในเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๒ ให้ โอนงบประมาณรายจ่ายขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของ ททท. ทั้งนี้ ภายในเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และบรรดาพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ว่าการ รองผู้ว่าการและพนักงานหรือลูกจ้างของ ททท. แล้วแต่กรณี กับให้ถือว่าเวลาการทำงานของคุณคคลดังกล่าวในองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทยเป็นเวลาการทำงานใน ททท. นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ บรรดา ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- ในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ คือ เพื่อจัดตั้งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ขึ้นแทนองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว และให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและดำเนิน กิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

*พระ ราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๑๘ ใน พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก้ไขคำว่า “นายกรัฐมนตรี” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตาม

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้ออนอำนาจหน้าที่ของส่วน ราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของ ส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจ หน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วน ราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็น ต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

2.4 พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒1[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจนำเที่ยว” หมายความว่า ธุรกิจเกี่ยวกับการนำนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวหรือเดินทางไปเพื่อวัตถุประสงค์อื่น โดยจัดให้มีบริการหรือการอำนวยความสะดวกอย่าง

ใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง อันได้แก่ สถานที่พัก อาหาร มัคคุเทศก์ หรือบริการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“นักท่องเที่ยว” หมายความว่า ผู้เดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเพื่อประโยชน์ในการพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาหาความรู้ การบันเทิง หรือการอื่นใด

“มัคคุเทศก์” หมายความว่า ผู้ให้บริการเป็นปกติธุระในการนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยให้บริการเกี่ยวกับคำแนะนำและความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

“ผู้นำเที่ยว” หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการดูแลและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ

“ค่าบริการ” หมายความว่า ค่าจ้างและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวจ่ายให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว สำหรับการจัดการให้บริการ หรือการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางสถานที่พัก อาหาร หรือการอื่นใด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยว

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลางหรือนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขา แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้อำนวยการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ไม่ให้ใช้บังคับกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและกิจการซึ่งต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกิจการฮัจย์

หมวด ๑

คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการ

ท่องเที่ยว เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนเจ็ดคน เป็นกรรมการ ให้นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในวิชาการท่องเที่ยวหนึ่งคนและวิชามัคคุเทศก์หนึ่งคน

กรรมการผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยห้าคนตามวรรคสอง จะเป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือไม่ก็ได้ โดยอย่างน้อยให้แต่งตั้งจากผู้แทนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวสองคนและผู้แทนมัคคุเทศก์สองคน

มาตรา ๘ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๙ การพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระของกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะสั่งให้กรรมการดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งเมื่อบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถก็ได้

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้กรรมการซึ่งเหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๑ การประชุม การดำเนินการประชุม หรือการอื่นใดที่เกี่ยวกับการประชุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแผนงานและมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมาตรฐานการ ปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวที่จะพึงปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว และความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตลอดจนค่าตอบแทนหรือความคุ้มครองที่มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวจะพึงได้รับจาก ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(๔) ประกาศกำหนดเขตพื้นที่ในท้องถิ่นหรือชุมชนใดเพื่อให้มัคคุเทศก์ซึ่งได้รับการยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา ๕๑ ทำหน้าที่มัคคุเทศก์ รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากและการเบิกจ่ายจากบัญชีเงินฝากสำหรับหลักประกันที่เป็นเงินสดตามมาตรา ๑๘ รวมทั้งการคืนหลักประกันตามมาตรา ๓๕

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบหาข้อเท็จจริงและการวินิจฉัยของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๐

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ นักท่องเที่ยวซึ่งได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๑

(๘) พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและการบริหารเงินและทรัพย์สินของกองทุนตามมาตรา ๗๑

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการจะตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามที่มอบหมายก็ได้

การประชุมและการลงมติของคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

ธุรกิจนำเที่ยว

มาตรา ๑๕ ผู้ใดประสงค์จะประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้อื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(ข) มีสัญชาติไทย

(ค) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นบุคคลล้มละลาย หรืออยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์

(ข) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(ค) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๕)

(ฉ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

มาตรา ๑๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคลต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบเป็นผู้มีสัญชาติไทยถ้าเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทุนของบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย และกรรมการของบริษัทเกินกึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

(ข) กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) (ก) (ง) หรือ (จ)

(ข) มีผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) (ก) (ง) หรือ (จ) หรือซึ่งพ้นจากการเป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) (ก) มาแล้ว ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้า

(ค) มีผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินร้อยละห้ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) (ก) (ง) หรือ (จ) หรือซึ่งพ้นจากการเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) (ก) มาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้า

ความใน (๒) (ข) และ (ค) ไม่นำมาใช้บังคับกับผู้ซึ่งเคยเป็นหุ้นส่วน กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคล ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นกับการกระทำของนิติบุคคลที่เป็นเหตุให้มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) (ก)

มาตรา ๑๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ต้องวางหลักประกัน ซึ่งได้แก่ เงินสด หนังสือค้ำประกันของธนาคาร พันธบัตรรัฐบาลไทยหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลไทยค้ำประกันคืนเงินและ ดอกเบี้ยอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันต่อนายทะเบียน เพื่อเป็นหลัก ประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามจำนวนเงินที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ เมื่อมีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้า ให้เป็นหน้าที่ของ นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานและ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ กระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๕ วรรคสองใน กรณีที่พบว่าเอกสารหรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือยังมิได้ปฏิบัติให้ ถูกต้อง ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำ ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้าทราบทันที

มาตรา ๒๐ เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบ ธุรกิจนำเข้ามีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ แล้วแต่กรณี และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้าแล้ว ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้าทราบภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอรับใบอนุญาต ในหนังสือแจ้งนั้นให้แจ้งค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ประกอบธุรกิจนำเข้าและหลักประกันที่ต้องวางไว้ด้วย

เมื่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้า ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงและวางหลักประกันตามมาตรา ๑๘ ครบถ้วนแล้ว ให้นาย

ทะเบียนออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับชำระค่าธรรมเนียม และหลักประกันนั้น

การกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามวรรคสอง จะกำหนดอัตราที่แตกต่างกันตามประเภทหรือลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวก็ได้

มาตรา ๒๑ เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งเหตุแห่งการไม่ออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตาม มาตรา ๒๑ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง จากนายทะเบียน

ให้คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๓ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องแสดงใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

มาตรา ๒๔ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว หรือนักท่องเที่ยว

มาตรา ๒๕ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๒ (๓)

มาตรา ๒๖ ในการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจัดทำเป็นเอกสารซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว และสถานที่และเลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(๒) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเที่ยว

(๓) ค่าบริการและวิธีการชำระค่าบริการ

(๔) ลักษณะและประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง

(๕) จุดหมายปลายทางและที่แวะพัก รวมทั้งสถานที่สำคัญในการนำเที่ยว

(๖) ลักษณะและประเภทของที่พักรับ และจำนวนครั้งของอาหารที่จัดให้

(๓) จำนวนมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวในกรณีที่จัดให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว

(๔) จำนวนขั้นต่ำของนักท่องเที่ยวสำหรับการนำเที่ยว ในกรณีมีเงื่อนไขว่าต้องมีนักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนด

มาตรา ๒๗ การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวให้ผิดไปจากที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ตามมาตรา ๒๖ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนรับชำระเงินค่าบริการ

การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวภายหลังที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้ว หากนักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะเดินทาง ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องคืนเงินที่รับชำระแล้วให้แก่ นักท่องเที่ยวโดยไม่ชักช้า และจะหักค่าใช้จ่ายใด ๆ ไม่ได้

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้วไม่ว่าทั้งหมดหรือ บางส่วนถ้ามีเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัว หรือมีเหตุให้ต้องยกเลิกการ นำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้ ทั้งนี้ โดยมีสาเหตุของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจ นำเที่ยวจ่ายเงินคืนให้แก่นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าอัตราตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าการยกเลิกการนำเที่ยวเกิดจากกรณีมีนักท่องเที่ยวไม่ครบ จำนวนตามที่กำหนดในมาตรา ๒๖ (๔) หรือเกิดจากเหตุใด ๆ อันเป็นสาเหตุของผู้ประกอบธุรกิจ นำเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องคืนเงินทั้งหมดให้แก่ นักท่องเที่ยว

มาตรา ๒๙ ในระหว่างการนำเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะเปลี่ยนแปลง รายการนำเที่ยวไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากนักท่องเที่ยวหรือเป็นเหตุสุดวิสัย

การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้อง จ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่ นักท่องเที่ยวตามสัดส่วน เว้นแต่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะพิสูจน์ได้ว่า การเปลี่ยนแปลงรายการนั้นทำให้ตนมีค่าใช้จ่ายเท่าหรือสูงกว่าเดิม

มาตรา ๓๐ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะเรียกเก็บค่าบริการอื่นใดนอกจากที่ระบุไว้ ในมาตรา ๒๖ (๓) หรือที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้าไม่ได้

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ชี้ชวนให้นักท่องเที่ยวไปใน สถานที่หรือทำกิจกรรมใดนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในเอกสารโฆษณาหรือ ชี้ชวน ผู้ประกอบธุรกิจ นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ต้องแจ้งค่าบริการของตนและค่าบริการ ที่ต้องจ่ายเนื่องจากการเข้าไปใน สถานที่หรือทำกิจกรรมนั้นให้นักท่องเที่ยว ทราบล่วงหน้า และจะเรียกเก็บค่าบริการเกินที่แจ้งไว้ มิได้

มาตรา ๓๑ ห้ามไม่ให้ผู้ประกอบการจินาเที่ยวจัดบริการนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากต่างประเทศโดยไม่ได้รับค่าบริการหรือรับค่าบริการใน อัตราที่เห็นได้ว่าไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

มาตรา ๓๒ ห้ามไม่ให้ผู้ประกอบการจินาเที่ยวมอบหมายให้มัคคุเทศก์ ผู้นำเที่ยว หรือบุคคลอื่นใด นำนักท่องเที่ยวในความรับผิดชอบของตนไปท่องเที่ยว โดยเรียกเก็บเงินจาก มัคคุเทศก์ผู้นำเที่ยว หรือบุคคลอื่นนั้น หรือโดยให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่า เดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือค่าอำนวยความสะดวกอื่นใดของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าทั้งหมดหรือ บางส่วน

มาตรา ๓๓ ในการจัดให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวเดินทางไปกับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการจินาเที่ยวต้องใช้มัคคุเทศก์ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ หรือผู้นำเที่ยวซึ่งได้ขึ้น ทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

ในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวตามวรรคหนึ่ง ให้ถือ ว่าเป็นการกระทำในทางหน้าที่จ้างของผู้ประกอบการจินาเที่ยว

มาตรา ๓๔ ผู้ประกอบการจินาเที่ยวต้องจัดให้มีการประกันอุบัติเหตุให้แก่ นักท่องเที่ยวมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวในระหว่างเดินทางท่องเที่ยว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้ผู้ประกอบการจินาเที่ยวชำระค่าธรรมเนียมประกอบการจินาเที่ยว ทุกสองปีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ประกอบการจินาเที่ยวผู้ใดไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละสองต่อเดือน และถ้าพ้นสามเดือนแล้วยังมิได้ชำระ ให้นายทะเบียนสั่งพักใช้ ใบอนุญาตดังกล่าวจนกว่าจะชำระค่าธรรมเนียมและเงินเพิ่ม ซึ่งต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันสั่งพัก ใช้ใบอนุญาต

เมื่อพ้นกำหนดหกเดือนแล้ว ถ้าผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการจินาเที่ยวยัง มิได้ชำระค่าธรรมเนียมและเงินเพิ่มตามวรรคสอง ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๓๖ ใบอนุญาตประกอบการจินาเที่ยวสิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกอบการจินา เที่ยว

(๑) ตายหรือสิ้นสุดความเป็นนิติบุคคล

(๒) เลิกประกอบกิจการตามมาตรา ๓๘ หรือ

(๓) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการจินาเที่ยวตามมาตรา ๔๖

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๖ (๒) หรือ (๓) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวต่อไปเท่าที่จำเป็น ซึ่งต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง

มาตรา ๓๘ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบ พร้อมทั้งส่งคืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ

การเลิกประกอบกิจการไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวพ้นจากความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยววางไว้ตามมาตรา ๑๘ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตราบเท่าที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวยังมิได้เลิกประกอบกิจการ แต่ยังไม่พ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีเลิกประกอบกิจการ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะขอรับคืนหลักประกันที่วางไว้พร้อมทั้งดอกเบี้ยได้ก็ต่อเมื่อได้ส่งคืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๓๘ และชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว แต่ถ้าหนี้ที่เหลือมีจำนวนน้อยกว่าหลักประกันที่วางไว้ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ลดหลักประกันลงให้เหลือเท่ากับหนี้ที่จะพึงรับผิดชอบได้

ในกรณีที่นายทะเบียนได้แจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมาขอรับหลักประกันคืนแล้วแต่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่มารับหลักประกันคืนภายในสองปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้หลักประกันดังกล่าวตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๔๐ เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่านักท่องเที่ยวผู้ใดได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือตามที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนรับฟังคำชี้แจงของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย

มาตรา ๔๑ เมื่อปรากฏผลจากการสอบหาข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๐ ว่านักท่องเที่ยวผู้ใดได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวรายใดและ เป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนสั่งจ่ายเงินจากกองทุนเพื่อชดเชยความเสียหายนั้นไปพลางก่อน และแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นส่งคืนเงินชดเชยกองทุนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้ประกอบการก็นำเที่ยวผู้ใดไม่ส่งเงินชดใช้กองทุนภายในกำหนดเวลา ตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนหักเงินจำนวนดังกล่าวจากหลักประกันที่วางไว้ตาม มาตรา ๑๘ ส่งคืนกองทุน

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่หลักประกันที่ผู้ประกอบการก็นำเที่ยววางไว้ตามมาตรา ๑๘ ลดลงเพราะถูกใช้จ่ายไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการก็นำเที่ยววางหลักประกันเพิ่ม จนครบจำนวนเงินที่กำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง

ผู้ประกอบการก็นำเที่ยวผู้ใดไม่วางหลักประกันเพิ่มภายในกำหนดเวลา ตามวรรคหนึ่งต้องชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละสองต่อเดือนจนกว่าจะวางหลักประกัน เพิ่มจนครบถ้วน

มาตรา ๔๓ นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการก็นำเที่ยวซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสืออุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ชะลอการส่งเงินชดใช้กองทุนและการหักเงินจากหลักประกันส่งคืนกองทุนตามมาตรา ๔๑ และการวางหลักประกันเพิ่มตามมาตรา ๔๒ เว้นแต่คณะกรรมการจะผ่อนผันให้เป็นการเฉพาะราย

ในกรณีที่นักท่องเที่ยวตาย ให้ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์ได้เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยว

มาตรา ๔๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่จำนวนเงินที่ส่งจ่ายจากกองทุนต่ำกว่าความเสียหายที่นักท่องเที่ยวได้รับ ให้คณะกรรมการสั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากกองทุนเพิ่มเติมให้แก่นักท่องเที่ยวตามที่คณะกรรมการกำหนด และแจ้งให้ผู้ประกอบการก็นำเที่ยวส่งเงินจำนวนดังกล่าวชดใช้กองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้ง และให้นำความในมาตรา ๔๑ วรรคสาม และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่คณะกรรมการจะเห็นว่าความเสียหายที่ต้องจ่ายเพิ่มเติม นั้น มิใช่เป็นความผิดของผู้ประกอบการก็นำเที่ยว จะไม่สั่งให้ผู้ประกอบการก็นำเที่ยวส่งเงินจำนวนดังกล่าวชดใช้กองทุนก็ได้

(๒) กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นหรือรับผิดชอบเพียงบางส่วนและเป็นกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้จ่ายเงินชดเชยกองทุน ตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑ แล้ว หรือเป็นกรณีที่นายทะเบียนได้หักเงินจากหลักประกันที่วางไว้ตามมาตรา ๑๘ ส่งคืนกองทุนและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการสั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินกองทุนคืนให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวทั้งหมดหรือตามส่วนที่ไม่ต้องรับผิดชอบแล้วแต่กรณี

ให้สำนักงานแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัย

มาตรา ๔๕ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้ไม่เกินครั้งละหกเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

- (๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๒ (๓)
- (๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓
- (๓) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมประกอบธุรกิจนำเที่ยวและเงินเพิ่มจนพ้นกำหนดสามเดือนนับแต่วันที่กำหนดให้ชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง
- (๔) ไม่วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนเกินหกเดือนนับแต่วันครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๔ (๑) หรือ
- (๕) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๓๖

ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะประกอบธุรกิจนำเที่ยวในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่นายทะเบียนอนุญาตให้ดำเนินการได้เฉพาะกรณีเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยว

มาตรา ๔๖ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

- (๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือมาตรา ๑๗ (๑) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) (ก) (ข) (ง) (จ) หรือ (ฉ) หรือมาตรา ๑๗ (๒)
- (๒) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมประกอบธุรกิจนำเที่ยวและเงินเพิ่มจนพ้นกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๓๕ วรรคสาม
- (๓) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๕ มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น มีกรณีที่ต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(๔) ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ดักเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ หรือ

(๕) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อโกง โกงเจ้าหนี้ หรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกง ประชาชน

มาตรา ๔๗ ให้นายทะเบียนส่งหนังสือแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ แล้วแต่กรณี ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทราบภายในห้าวันนับแต่วันที่มิคำสั่งดังกล่าว

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง นายทะเบียนจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ทางโทรสารทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

มาตรา ๔๘ ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๓

มัคคุเทศก์

มาตรา ๔๙ ผู้ใดประสงค์จะเป็นมัคคุเทศก์ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของส่วน ราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครั้งคราวทำนองเดียวกับ มัคคุเทศก์หรือนักเรียนนักศึกษาซึ่งมีหนังสือรับรองจากสถานศึกษา

มาตรา ๕๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ข) มีสัญชาติไทย

(ค) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับวุฒิปัตร์หรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการกำหนด

(ข) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์หรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๕)

(จ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นหรือชุมชนเป็นการ เฉพาะเมื่อคณะกรรมการได้ประกาศเขตพื้นที่ในท้องถิ่นหรือชุมชนใดตามมาตรา ๑๒ (๔) แล้ว รัฐมนตรีจะประกาศยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา ๕๐ (๑) (ก) หรือ (ค) สำหรับผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ซึ่งจะให้บริการเฉพาะในเขต พื้นที่นั้น รวมตลอดทั้งยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ให้ด้วยก็ได้

ในกรณีที่มีมัคคุเทศก์ตามวรรคหนึ่งทำหน้าที่มัคคุเทศก์ในเขตพื้นที่ตามมาตรา ๑๒ (๔) ห้ามมิให้มัคคุเทศก์อื่นเข้าไปทำหน้าที่มัคคุเทศก์ในเขตพื้นที่นั้น

มาตรา ๕๒ เมื่อมีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ให้เป็นหน้าที่ของนายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง ในกรณีที่พบว่าเอกสารหรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ทราบทันที

มาตรา ๕๓ เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็น
มัลकुเทศก์ตามมาตรา ๔๙ ผู้ใดมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ หรือผู้ยื่นคำ
ขอรับใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์ซึ่งจะให้บริการเฉพาะในเขตท้องถิ่นหรือชุมชนผู้ใดได้รับยกเว้น
คุณสมบัติตามมาตรา ๕๑ และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตเป็น
มัลकुเทศก์ และชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว
ให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตผู้นั้นภายในสามสิบวันนับ
แต่วันที่รับคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๕๔ เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็น
มัลकुเทศก์ ตามมาตรา ๔๙ ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ หรือผู้ยื่นคำ
ขอรับใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์ซึ่งจะให้บริการเฉพาะในเขตท้องถิ่นหรือชุมชนผู้ใดไม่ได้รับยกเว้น
ตามมาตรา ๕๑ หรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งเหตุ
แห่งการไม่ออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตผู้นั้นทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ
รับคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์ตาม
มาตรา ๕๔ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็น หนังสือต่อ
คณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสืออุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๖ ใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และ
อาจต่ออายุได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นำความในมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ มาใช้บังคับกับ
การต่ออายุใบอนุญาตเป็นมัลकुเทศก์ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๗ มาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ การแต่งกาย การรักษามารยาท ความ
ประพฤติและการตรวจสุขภาพของมัลकुเทศก์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มัลकुเทศก์ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง และต้อง
ติดบัตรประจำตัวตลอดเวลาที่ทำหน้าที่มัลकुเทศก์

แบบบัตร การขอมิบัตร การออกบัตร และลักษณะการติดบัตรประจำตัวมัลकुเทศก์
ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๘ ในการรับทำงานเป็นมัลคุเทศก์ ห้ามไม่ให้มัลคุเทศก์จ่ายเงินหรือให้ประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือบุคคลอื่นใด หรือยอมตนเข้ารับผิดชอบในค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อให้ได้มาซึ่งการนำนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยว

มาตรา ๕๙ มัลคุเทศก์ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ตามรายการนำเที่ยวที่ได้ตกลงไว้กับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว และจะดำเนินการใดให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวมิได้

มาตรา ๖๐ มัลคุเทศก์ต้องไม่ให้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์ทำหน้าที่เป็นมัลคุเทศก์แทนตน

มาตรา ๖๑ ใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์สิ้นสุดลง เมื่อมัลคุเทศก์

(๑) ตาย

(๒) ไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์ตามมาตรา ๕๖ หรือ

(๓) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓

มาตรา ๖๒ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์ได้ไม่เกินครั้งละหกเดือน เมื่อปรากฏว่ามัลคุเทศก์

(๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๒ (๓)

หรือมาตรา ๕๗

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๘

(๓) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่ง

ตามมาตรา ๗๖

มัลคุเทศก์ซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะปฏิบัติหน้าที่มัลคุเทศก์ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์ไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่นายทะเบียนอนุญาตให้ดำเนินการได้เฉพาะกรณีเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยว

มาตรา ๖๓ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์ได้เมื่อปรากฏว่ามัลคุเทศก์

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕๐ (๑) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ (๒)

(ก) (ค) (ง) และ (จ)

(๒) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์ตามมาตรา ๖๒ มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์นั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคุเทศก์อีกไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(๓) ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้คัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ

(๔) เป็นบุคคลลึกลับหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือ

(๕) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ นอโกง โกงเจ้าหนี้ หรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานนอโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ให้นำความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับกับการแจ้งคำสั่งและการอุทธรณ์คำสั่งด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

ผู้นำเที่ยว

มาตรา ๖๔ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้นำเที่ยวต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวไว้กับสำนักงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งให้กำหนดคุณสมบัติของผู้นำเที่ยวไว้ด้วย

ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์และมีคุณสมบัติตามวรรคสอง ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำเที่ยวได้โดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง แต่ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบเพื่อประโยชน์ด้านข้อมูลของสำนักงาน

มาตรา ๖๕ ในการจัดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปต่างประเทศ ถ้าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจัดให้มีผู้นำเที่ยวเดินทางไปด้วย ผู้นำเที่ยวนั้นต้องเป็นผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานตามมาตรา ๖๔

นอกจากหน้าที่ในการนำเที่ยวและอำนวยความสะดวกแล้ว ผู้นำเที่ยวมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรายการนำเที่ยวตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๘ แล้วแต่กรณีด้วย

มาตรา ๖๖ มาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ การแต่งกาย การรักษามารยาท และความประพฤติของผู้นำเที่ยว ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้นำเที่ยวต้องปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นำเที่ยวประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบที่ออกตามมาตรา ๖๖ หรือกระทำการใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง ให้นายทะเบียนมีอำนาจคัดเตือนและสั่งให้ระงับหรือแก้ไขการกระทำนั้นได้

ในกรณีที่ผู้นำเที่ยวฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ตามวรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง สั่งตามมาตรา ๖๖ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งห้ามบุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ผู้นำเที่ยวตาม ระยะเวลาที่กำหนดซึ่ง ต้องไม่เกินหกเดือนหรือจะเพิกถอนการจดทะเบียนเป็นผู้นำ เที่ยวก็ได้

มาตรา ๖๘ เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งห้ามปฏิบัติหน้าที่หรือสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๖๗ ให้นายทะเบียนแจ้งให้สำนักงานทราบ และให้สำนักงานแจ้งเวียนชื่อ บุคคลดังกล่าวให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนด

หมวด ๕

กองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยว

มาตรา ๖๙ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยว” มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเงินทดรองจ่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งได้รับความเสียหายจากการที่ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ปฏิบัติตามข้อ ตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยว หรือตามที่ได้โฆษณาหรือ รับรองไว้กับนักท่องเที่ยว หรือตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๐ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) ทุนประเดิมที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดสรรให้จำนวนยี่สิบล้านบาท

(๒) เงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและค่าธรรมเนียมอื่นที่ เรียกเก็บตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) หลักประกันที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๓๕ วรรคสาม

(๔) เงินที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจ่ายชดเชยคืนกองทุนและเงินที่นายทะเบียนหัก จากหลักประกันส่งคืนกองทุนตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม และเงินเพิ่มตามมาตรา ๓๕ วรรคสองและ มาตรา ๔๒ วรรคสอง

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้

(๖) ดอกผล รายได้ หรือเงินอื่นใดของกองทุน

เงินและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้เป็นของสำนักงานเพื่อใช้ประโยชน์ตาม วัตถุประสงค์ของกองทุน โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเพื่อเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา ๗๑ การเก็บรักษาและการบริหารเงินและทรัพย์สินของกองทุนให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๒ ดอกผลอันเกิดจากกองทุนตามมาตรา ๗๐ (๖) คณะกรรมการจะกำหนดให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารและการดำเนินการอันเกี่ยวกับกองทุนก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของดอกผลที่ได้รับในแต่ละปี

มาตรา ๗๓ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปี ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชีแสดงการใช้จ่ายเงินกองทุนเสนอคณะกรรมการ

งบดุลนั้น สำนักงานต้องจัดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตดำเนินการสอบบัญชีและจัดทำรายงานการสอบบัญชีเสนอคณะกรรมการ

หมวด ๖

การควบคุม

มาตรา ๗๔ ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวคนหนึ่งซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองเป็นนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์กลางเพื่อทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนในการควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๗๕ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ ผู้อำนวยการจะแต่งตั้งนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขาขึ้น เพื่อรับผิดชอบดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ในเขตจังหวัดหนึ่งหรือหลาย จังหวัดเป็นประจำหรือชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๗๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายทะเบียนมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในระหว่างเวลาทำการ หรือเข้าไปในยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้เดินทาง เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการที่กำหนดเป็นครั้งคราวหรือประจำ ตามแบบ รายละเอียด และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) เรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตัวแทนหรือลูกจ้าง มัคคุเทศก์ หรือผู้นำเที่ยว มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจนำเที่ยว หรือการปฏิบัติหน้าที่มัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว แล้วแต่กรณี หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อตรวจสอบ

อำนาจตาม (๑) และ (๓) นายทะเบียนจะมอบหมายเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติก็ได้

การใช้อำนาจของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเกินสมควร

มาตรา ๗๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๗๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต้องดำเนินการโดยมุ่งที่จะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้อง และให้เกิดผลในทางส่งเสริมการท่องเที่ยว

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๐ ผู้ใดประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๑๕ หรือประกอบธุรกิจนำเที่ยวในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๘๒ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๘๓ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๔ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๘๖ ผู้ใดทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๔๘ หรือทำหน้าที่มัคคุเทศก์ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๗ มัคคุเทศก์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๘ มัคคุเทศก์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดหรือไม่ติดบัตรประจำตัวเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๘๕ มัคคุเทศก์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ และมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๐ ผู้ใดทำหน้าที่เป็นผู้นำเที่ยวโดยไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๑ ผู้นำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดที่ออกตามมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๘๒ ผู้นำเที่ยวผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของนายทะเบียนซึ่งสั่งห้ามปฏิบัติหน้าที่ผู้นำเที่ยวตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าทีที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากนายทะเบียนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนไม่ว่าจะมีโทษปรับเป็นจำนวนเท่าใด ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๖ ให้คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ประเทศไทยมีความตกลงกับรัฐบาลต่างประเทศเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจนำเที่ยวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รัฐมนตรีจะประกาศยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) (ข) และมาตรา ๑๗ (๑) (ก) และ (ข) ให้แก่ผู้มีสัญชาติของประเทศนั้นก็ได้

มาตรา ๘๙ ให้ใบอนุญาตเป็นมัลกุเทศ์ที่ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลกุเทศ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตเป็นมัลกุเทศ์นั้น

เพื่อประโยชน์ในการต่ออายุใบอนุญาต ให้ถือว่าใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเป็นใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๐ บรรดาความเสียหายตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลกุเทศ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยว มัลกุเทศ์ ผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หรือผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อไป โดยให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลกุเทศ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ

(๑) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำหรับเรื่องที่บุคคลตามวรรคหนึ่งได้ร้องเรียนไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว สำหรับเรื่องที่บุคคลตามวรรคหนึ่งร้องเรียนภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๑ บรรดาหลักประกันที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยววางไว้กับผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและ มัลกุเทศ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยส่งมอบให้แก่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อ หักไว้เป็นหลักประกันตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๘ ในกรณีที่เหลือหลักประกันเป็นจำนวนเท่าใดและไม่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว มีกรณีหรือการพิจารณาตามมาตรา ๑๐๐ ให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวคืนให้แก่ผู้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว แต่ละรายพร้อมทั้งดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น

ผู้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดมีกรณีหรือการพิจารณาตาม มาตรา ๑๐๐ ให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวคืนหลักประกันให้เมื่อได้พิจารณาเรื่องร้อง เรียนดังกล่าวแล้วเสร็จ โดยให้คืนหลักประกันพร้อมทั้งดอกเบี้ยให้แก่ที่เหลือ อยู่ภายหลังจากหักความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นแล้ว

มาตรา ๑๐๒ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือระเบียบใดที่ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลกุเทศ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ

พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ขอบบังคับ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

2.5 กรอบมาตรฐานการท่องเที่ยวฮาลาลในประเทศไทย

กรมการท่องเที่ยว (2554) กล่าวว่า ในปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมจากตะวันออกกลางเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยทั้งสิ้น 393,000 คน โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2549 ถึง 34.13% ต่อมาเมื่อเดือนมกราคม-กรกฎาคม พ.ศ.2551 สถานการณ์การท่องเที่ยวมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมจากตะวันออกกลางเข้ามาประมาณ 500,000 คนคิดเป็นอัตราการเติบโตประมาณ 20 % ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงกลุ่มประเทศมุสลิมในภูมิภาคอื่นๆ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวรวมกันแล้วมากกว่า 2 ล้านคน สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดทำมาตรฐานการบริการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว นอกเหนือจากการนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมจากตะวันออกกลางแล้วในเรื่องของอาหารก็ถือเป็นปัจจัยหลักที่มีส่วนสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมมีการดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งมุสลิมภายใต้กรอบปฏิบัติแห่งหลักการศาสนาอย่างเคร่งครัด ด้วยเหตุนี้ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการอุปโภคหรือบริโภคจึงล้วนแล้วแต่ต้องเป็นสิ่งที่ศาสนาอนุมัติหรือที่เรียกกันว่า “ฮาลาล” นั่นเองและอาหารที่มีสัญลักษณ์ฮาลาลจึงเป็นอาหารที่มุสลิมวางใจว่าสามารถบริโภคได้อย่างปลอดภัยซึ่งการส่งเสริมนักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมให้เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้นนั้นมีความจำเป็นในการเตรียมสถานประกอบการอาหารฮาลาลให้มีเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมรวมทั้งการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ โดยต้องเข้าใจถึงวัฒนธรรมการบริโภคอาหารให้ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม

นอกจากด้านอาหารแล้ว อาคาร สถานที่ที่รับประทานอาหารต้องมีการตกแต่งให้สะอาดมีรสนิยมน และบุคลากรผู้ให้บริการต้องมีบุคลิกลักษณะที่ดียิ้มแย้มแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ดีและมีหัวใจของการบริการที่ดีวัตถุประสงค์ที่นำมาปรุงอาหารมีความสด สะอาด และถูกสุขลักษณะรวมถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมอื่นๆอีก เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการเข้าใช้บริการและมีความพึงพอใจ รวมถึงการกลับมาใช้บริการอีกในอนาคต การเห็นความสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยมีสถานประกอบการอาหารฮาลาลที่มีคุณภาพมีการบริการที่สะดวกสบายนั้นจำเป็นต้องเร่งพัฒนาผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยว โดยเฉพาะผู้ประกอบการร้านอาหาร ภัตตาคาร โรงแรมที่ให้บริการอาหารฮาลาลให้มีความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงและสามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมได้อย่างถูกต้องตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อีกทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยในตลาดโลก

นอกเหนือจากนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศแล้วยังก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในนักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมในเรื่องของมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาล เพื่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยอันจะเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยกลายเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมในที่สุด

ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม 2540 ได้มีกำหนดมาตรการวิธีดำเนินการตรวจสอบการรับรองผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและได้ให้คำจำกัดความ กิจการฮาลาล หมายถึง การดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้การรับรองฮาลาล รวมถึงการอนุญาตการยกเลิกให้ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ หรือการให้บริการอย่างใดก็ตามที่คณะกรรมการกำหนด และในหมวดที่ 2 ข้อที่ 9 ยังกล่าวถึงคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำหนดและประกาศใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ฮาลาลของประเทศให้ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม และมาตรฐานสากลไม่ขัดแย้งต่อหลักการศาสนาอิสลามที่อนุญาตให้ใช้เครื่องหมายฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์ฮาลาลเป็นหน่วยงานรับรองระบบงานฮาลาล (Halal Accreditation Body : HAB) เพื่อให้การรับรองแก่หน่วยงานที่ตรวจสอบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฮาลาลประสานงานและกำกับดูแลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางด้านกิจการฮาลาลให้สามารถดำเนินงานให้สัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฮาลาล

2.6 มาตรฐานการท่องเที่ยวฮาลาล

ซึ่งหลักการทั่วไปของมาตรฐานฮาลาลในส่วนของการท่องเที่ยว หมายถึง การปฏิบัติหรือการรักษากฎและระเบียบของศาสนาในการให้บริการด้านการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวด้านนันทนาการและการท่องเที่ยวระดับโลก หรือการท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์เฉพาะ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เศรษฐกิจ การตลาด การศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือการแสวงบุญที่เกี่ยวข้อง) โดยมีข้อกำหนดดังนี้ (รายงานจากสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร, 2554)

- 1) ต้องให้บริการนักท่องเที่ยวตามหลักศาสนาอิสลามตลอดการเดินทาง
- 2) มัคคุเทศก์ และพนักงานต้องเคารพและรักษาระเบียบวินัยตามหลักศาสนาอิสลาม
- 3) ห้ามให้บริการใดๆ ที่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม
- 4) เลือกสถานที่พักตามมาตรฐานฮาลาล เช่น โรงแรม ค่ายพัก และอื่นๆ
- 5) เลือกใช้ภัตตาคารหรือร้านอาหารตามมาตรฐานฮาลาล
- 6) เลือกใช้บริการการขนส่งตามมาตรฐานฮาลาล

นอกจากนั้นได้มีการกำหนดมาตรฐานในการท่องเที่ยวแบบฮาลาลไว้ดังนี้

มาตรา 1 ต้องให้บริการตามมาตรฐานสากล

มาตรา 2 ต้องฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว

มาตรา 3 การให้บริการนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล สถานให้บริการการรักษา หรือบ่อน้ำแร่ และอื่นๆ ต้องเลือกสถานที่ที่เป็นไปตามเงื่อนไขของสากล

มาตรา 4 ตลอดระยะเวลาการเดินทางนักท่องเที่ยวสามารถปฏิบัติตามภารกิจทางศาสนาได้จึงจะต้องมีบริการด้าน เวลา สถานที่ ข้างขึ้นเพื่อการละหมาด หรือ การถือศีลอดไว้ด้วย

มาตรา 5 ห้ามมิให้มีการปะปนระหว่างสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษในกิจการที่จัดต่อหลักการศาสนา

มาตรา 6 ห้ามจัดกำหนดการท่องเที่ยวในสถานที่ต้องห้ามหรือสถานที่ที่ขัดต่อหลักการศาสนา

2.7 การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร. (2547) ได้กล่าวถึงการจัดการว่าจะต้องประกอบด้วยคน ตั้งสองสองคนขึ้นไปทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน และผู้บริหาร คือผู้ที่ประสานทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน สิ่งของ และวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในส่วนของการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวนั้น รุ่งรัตน์ ทองสกุล, (2549) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการว่าควรประกอบด้วยวิธีการดังนี้

1. การวิเคราะห์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อประเมินศักยภาพและจัดระดับ เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นที่มีเอกลักษณ์ของทรัพยากรภายในแหล่งท่องเที่ยว และวิเคราะห์ความเหมาะสมต่อการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยมีขั้นตอน คือ

1.1 การวิเคราะห์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ก่อนทำการวิเคราะห์ ผู้ที่รับผิดชอบควรเริ่มต้นด้วยการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ว่ามีทรัพยากรการท่องเที่ยวอะไรบ้าง เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทใด และมีสภาพอย่างไร ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ได้จากการสำรวจจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันตามศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งที่มีความเหมาะสมสูงสุดควรได้รับการจัดการที่ถูกต้อง ส่วนแหล่งที่มีความเหมาะสมน้อยควรได้พิจารณาในด้านรูปแบบและการจัดการที่ทำให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว

1.2 การประเมินศักยภาพและจัดระดับของทรัพยากรภายในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ โดยการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้วยการกำหนดค่าคะแนน 5-1 คือ มากที่สุดถึงน้อยที่สุด

2. การประเมินขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เป็นการประเมินถึงปริมาณ

ของนักท่องเที่ยว รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และระดับของการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจะสามารถรองรับได้โดยไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรการท่องเที่ยวในด้านลบ ทั้งนี้เนื่องจากการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของการท่องเที่ยวทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้มีผลกระทบดังกล่าวจึงต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวมากเกินไป เช่น มีการป้องกันปัญหาความแออัด การรบกวนของเสียง เป็นต้น ซึ่ง การประเมินขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวควรพิจารณาปัจจัย 3 ประการ ดังนี้

2.1 ขีดจำกัดทางสภาพแวดล้อม เป็นขีดความสามารถในการรักษาสมดุลระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับจำนวนนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพราะถ้าขาดสมดุลจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพ เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวในปริมาณสูงสุดที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวในแหล่งต่าง ๆ โดยไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และระบบนิเวศ ซึ่งการท่องเที่ยวดังกล่าวจะไม่ทำให้ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวลดน้อยลง

2.2 ขีดจำกัดทางการตลาด เป็นขีดความสามารถในการรองรับตลาดการท่องเที่ยวที่รักษาสมดุลระหว่างปริมาณนักท่องเที่ยวกับกิจกรรมที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่รองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งมักจะมีผลกระทบทางจิตวิทยา เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวที่มากเกินไปทำให้เกิดความรู้สึกว่าประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ได้รับด้อยคุณภาพไม่คุ้มค่ากับการท่องเที่ยวในครั้งนั้น เช่น รถติด บริเวณทางเข้าสถานที่ท่องเที่ยวเนื่องจากมีผู้คนเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

2.3 ขีดจำกัดของชุมชน เป็นขีดความสามารถของชุมชนในการรองรับนักท่องเที่ยว เพราะหากมีนักท่องเที่ยวเข้ามามากเกินไปก็จะเกิดผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เช่น พื้นที่ใช้สอยลดน้อยลงเพราะมีการทำร้านอาหารมากขึ้น เป็นต้น

3. การกำหนดเขตการใช้พื้นที่หรือเขตการจัดการในแหล่งท่องเที่ยว บริเวณแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ หรือเพื่อการจัดการให้เหมาะสมตามสภาพและขนาดของทรัพยากรที่จะรองรับนักท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

3.1 จัดให้มีเขตบริการหรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสม เช่น มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว มีเอกสารสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

3.2 การจัดเขตกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยวควรกำหนดไว้บนพื้นที่ที่มีความทนทานและไม่เปราะบางจนเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ควรมีการควบคุมนักท่องเที่ยว

ที่จะเข้าไปใช้ประโยชน์ไม่ให้เกินขีดความสามารถที่จะรองรับได้ รวมทั้งการควบคุมนักท่องเที่ยวให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นต้น

3.3 การจัดเขตสงวนหรือพื้นที่เฉพาะสำหรับให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเพื่อความปลอดภัยของทรัพยากรการท่องเที่ยว

4. การควบคุมดูแลรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นการควบคุมการพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพให้เหมาะสมกับพื้นที่ การป้องกันมลภาวะที่เป็นพิษ เป็นต้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, (2543) ได้ศึกษาแนวทางการบริหาร และการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล ผลการศึกษาในส่วนของ การบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ประกอบด้วย (รุ่งรัตน์ ทองสุกุล, 2549)

1. การบริหารจัดการแบบองค์รวม หมายถึง การบริหารที่มองในทุกส่วนของสังคมผสมผสาน ภาครัฐและเอกชน

2. การบริหารจัดการทรัพยากรโดยท้องถิ่นที่เป็นบุคคล ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกระดับ

3. รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ มี 3 รูปแบบ ดังนี้

3.1 การบริหารโดยรัฐฝ่ายเดียว

3.2 การบริหารโดยรัฐร่วมกับประชาชน

3.3 การบริหารจัดการโดยภาคเอกชน

4. แนวทางการบริหารและการจัดการทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

4.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

4.2 การกระจายอำนาจการบริหารจัดการ

4.3 แนวทางการบริหารการจัดการทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

5. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

5.2 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

5.3 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

นอกจากนี้ อานันท์ กาญจนพันธุ์, (2544) ได้กล่าวถึงแนวทางการศึกษาการจัดการ

ทรัพยากร เป็น 4 แนวทาง ได้แก่

1. แนวทางการศึกษาแบบอรรถประโยชน์นิยม
2. แนวทางการศึกษาแบบนิเวศวัฒนธรรม
3. แนวทางการศึกษาเชิงสถาบัน
4. แนวทางการศึกษาเชิงความสัมพันธ์ของอำนาจ

และเพื่อให้การบริหารจัดการดำเนินไปด้วยความเข้มแข็งจะต้องมีการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง กล่าวคือ การดำเนินงานในส่วนกลางที่สังกัด กระทรวง ทบวง และกรม ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ การดำเนินงานในส่วนภูมิภาคหรือองค์กรส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น ซึ่งมีหน้าที่ ในการรับผิดชอบดูแลในพื้นที่ที่รับผิดชอบของตนเอง และการดำเนินงานในส่วนขององค์กรพัฒนาภาคเอกชน (รุ่งรัตน์ ทองสกุล, 2549)

2.8 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวโลก World Tourism Organization (UNWTO) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่าหมายถึง การเดินทางใด ๆ ก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 การ ดังนี้

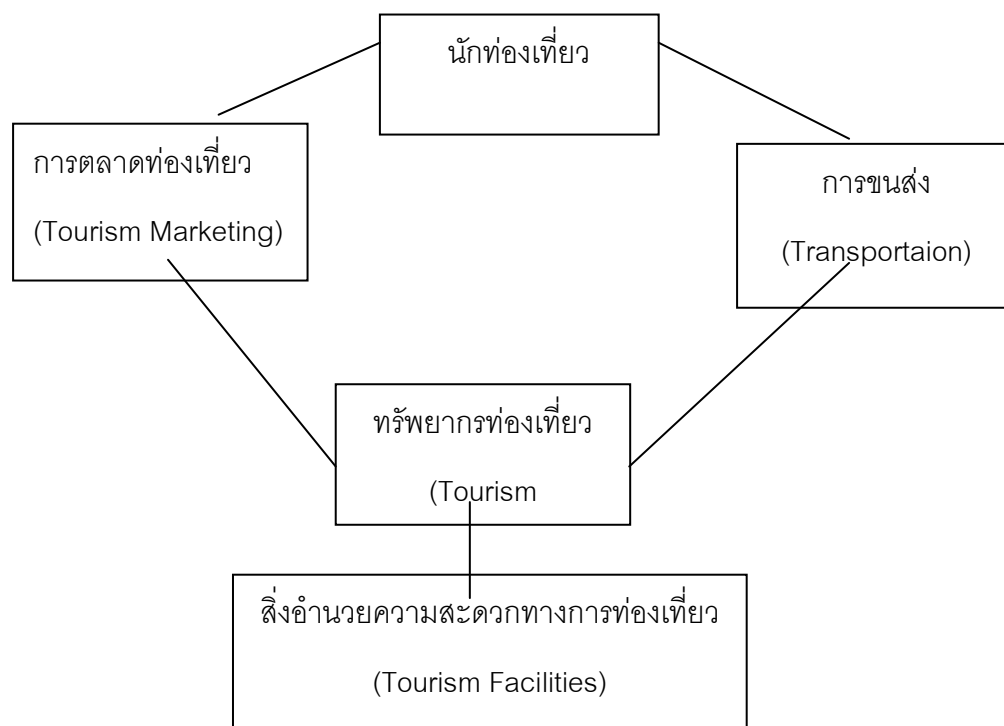
ประการที่ 1 การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร

ประการที่ 2 การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจหรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเองไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ ไม่ใช่เพื่อทำสงคราม

ประการที่ 3 เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร เพื่อความเบิกบาน บันเทิงริมนัยเพื่อเล่นกีฬาต่างๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ และเพื่อติดต่อธุรกิจ

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวประกอบด้วย 5 องค์ประกอบดังรูป

ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543)

องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวจะเป็นจุดน่าสนใจของนักท่องเที่ยว ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลายๆ อย่างผสมผสานกัน มิลล์ (Mill) และมอร์ริสัน (Morrison) แหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ (Attractions) ในด้านความสวยงาม ความน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในเรื่องที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในเรื่องที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด หรือบริการอื่นๆ ปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ในเรื่องระบบการสื่อสารและสาธารณูปโภค การขนส่ง (Transportation) และการต้อนรับอย่างมีมิตรไมตรี (Hospitality) ต่อนักท่องเที่ยว (Mill and Morrison, 1995:201-202)

นอกจากนี้ มิลล์ (Mill, 1990:22-24) ได้กล่าวคล้ายคลึงกันว่า แหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบด้วยองค์ประกอบด้วย องค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ คือ สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก การขนส่ง และการต้อนรับอย่างมีมิตรไมตรี ในการอธิบายเรื่ององค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประการ ดังกล่าวมาแล้ว

2.8.1. สิ่งดึงดูดใจ สิ่งดึงดูดใจเกิดจากการที่มนุษย์มีประสาทสัมผัสที่ดีเยี่ยม เช่น ดวงตาที่รับภาพสีเหมือนสภาพธรรมชาติ สามารถมองเห็นภาพได้กว้างไกลถึง 180 องศา มีสมองสามารถรับรู้สิ่งต่างๆ ได้และมีความทรงจำมีหูซึ่งได้ยินสิ่งต่างๆ สภาพของร่างกายมนุษย์ ซึ่งมีความพร้อมดังกล่าวแล้ว เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้มนุษย์เกิดการรับรู้ในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบกับปัจจุบันมีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีได้พัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางการขนส่ง การสื่อสาร สื่อมวลชนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญให้มนุษย์เกิดการรับรู้และต้องการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ และการให้ความบันเทิง (Mill, 1990: 22)

1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทุกๆ พื้นที่ ที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามประทับใจ ซึ่งเกิดจากลักษณะของธรรมชาติ เช่น เป็นอ่าว แหลม เกาะ หน้าผา โขดหิน ฯลฯ ภูมิอากาศ และความสวยงามตามธรรมชาติของพื้นที่นั้นๆ สภาพธรรมชาติเหล่านี้เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มนุษย์เดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ภายใต้งานใจของความแตกต่างในเรื่องฉากของธรรมชาติ ภูมิอากาศ และกิจกรรมที่จัดขึ้นความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว อาจเกิดขึ้นได้ 2 ประการ คือ

1.1.1 สถานที่ที่น่าสนใจ (Site) เช่น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี อันเป็นบ่อเกิดของทะเลสาบในหุบเขาที่น่าประทับใจ และสวยงาม อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา มีภูเขาหมาจู เกาะปันหยี ฯลฯ จังหวัดภูเก็ต มีแหลมพรหมเทพยื่นออกไปจากหน้าผา มุ่งสู่ทะเลลึก มีต้นตาลขึ้นบริเวณปลายแหลม ยามดวงอาทิตย์ตกในเวลาเย็นจึงเป็นภาพที่สวยงาม อันเกิดจากมุมมองจากที่สูงลงสู่ทะเล

1.1.2 เหตุการณ์ที่น่าสนใจ (Event) ในบางฤดูกาล จะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม ของแต่ละสถานที่ กิจกรรมนั้นก็กลายเป็นเหตุการณ์ที่น่าสนใจดึงดูดคนมาท่องเที่ยว เช่น ประเพณีลอยกระทง และสงกรานต์จังหวัดเชียงใหม่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี ประเพณีไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในประเทศไทยมีประเพณีต่างๆ ซึ่งปฏิบัติติดต่อกันมาแต่โบราณมากมายและกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ประเพณีดังกล่าว อาจเกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา ที่แตกต่างกัน แต่พอจำแนกประเภทได้ดังนี้

ก. ประเพณีเกิดจากความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องผี หรือสิ่งลึกลับ (Animism) ก่อให้เกิดประเพณี พิธีมอดผีเม็ง ของภาคเหนือ การแห่ผีตาโขน ของอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลยหรือประเพณีการไหว้ผีบ้าน ผีป่า ผีฝ่าย ของชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทย

ข. ประเพณีเกิดจากเรื่องธรรมชาติ ก่อให้เกิดประเพณีการขอฝน เช่น แห่นางแมว แห่ปลาช่อน แล้วนำปลาช่อนซึ่งหมายถึงพระโพธิสัตว์ปล้อยในแม่น้ำท่า จังหวัดลำพูน ประเพณีบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร

ค. ประเพณีเกิดจากพุทธศาสนา ก่อให้เกิดประเพณีตักบาตรเทโว ประเพณีชักพระ ประเพณีบวชนาค ประเพณีปอยส่างลองของชาวไต จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเพณีการแข่งขันกลองหลวง ของชาวไทยของ ในจังหวัดลำพูน

1.1.3 เหตุการณ์น่าสนใจ (Event) ในบางฤดูกาล จะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม ของแต่ละสถานที่กิจกรรมนั้นก็กลายเป็นเหตุการณ์ที่น่าสนใจดึงดูดคนมาท่องเที่ยว เช่น ประเพณีลอยกระทง และสงกรานต์จังหวัดเชียงใหม่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในประเทศไทยมีประเพณีต่างๆ ซึ่งปฏิบัติติดต่อกันมาแต่โบราณมากมายและกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศไทย ประเพณีดังกล่าว อาจเกิดจากความเชื่อ ความศรัทธาที่แตกต่างกัน แต่พอจำแนกประเภทได้ดังนี้

ก. ประเพณีเกิดจากความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องผี หรือสิ่งลึกลับ (Animism) ก่อให้เกิดประเพณี ฟ้อนผี ผีเม็ง ฟ้อนผีผด ผีเม็ง ของภาคเหนือ การแห่ผีตาโขน ของอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลยหรือประเพณีการไหว้ผีบ้าน ผีป่า ผีฝ่าย ของชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทย

ข. ประเพณีเกิดจากเรื่องของธรรมชาติ ก่อให้เกิดประเพณีการขอฝน เช่น แห่นางแมว แห่ปลาช่อนแล้วนำปลาช่อนแล้วนำปลาช่อนซึ่งหมายถึงพระโพธิ์สัตว์ปล่อยในแม่น้ำทา จังหวัดลำพูน ประเพณีบุญบั้งจังหวัดยโสธร

ค. ประเพณีเกิดจากพุทธศาสนา ก่อให้เกิดประเพณีตักบาตรเทโว ประเพณีชักพระ ประเพณีบวชนาค ประเพณีปอยส่างลอง ของชาวไต จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเพณีการแข่งขันกลองหลวง ของชาวไทยของ ในจังหวัดลำพูน

ง. ประเพณีเกิดจากศาสนาพราหมณ์ ก่อให้เกิดพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญหรือประเพณีอื่นๆ ที่เกี่ยวกับราชสำนัก

บ่อเกิดของประเพณี อาจมีสาเหตุอื่นๆ ประกอบมากกว่านี้ และประเพณีแต่ละอย่างที่เกิดขึ้นก็มีการผสมผสานระหว่างความเชื่อ ความศรัทธา หลายๆ อย่าง วัฒนธรรมการของชนชาติที่ยาวนาน เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาอดีต เพื่อเข้าใจปัจจุบันและวางรากฐานของอนาคต ดังนั้นประเพณีจึงมิได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเดียวและการจัดประเพณีเพื่อการท่องเที่ยว ก็ไม่ควรทำลายรากฐานของวัฒนธรรมเก่า ๆ ความภาคภูมิใจของคนในชาติสำคัญกว่าเงินตราที่ได้มาแล้วต้องนำเงินตราอันนั้นเสียมาสังคมใหม่ และสภาพจิตใจมนุษย์

ภูมิอากาศเป็นสิ่งดึงดูดใจอย่างหนึ่งในการท่องเที่ยว และเป็นมนต์ลึกลับทำให้เกิดความประทับใจ เรียกร้องให้กลับไปสู่อุดมคติ ณ ที่เก่าอีกครั้งหนึ่ง นักท่องเที่ยวส่วนมากไปเที่ยวภาคเหนือในฤดูหนาว เพราะอากาศเย็น ท้องฟ้าแจ่มใส มีดอกไม้สวยงาม ป่าไม้เขียวจี เพราะได้รับฝนอย่างเต็มที่ ในฤดูร้อน เพราะในกรณีของต่างประเทศประชาชนในมลรัฐตอนเหนือของสหรัฐอเมริกา จะเดินทางไปยังมลรัฐ

พลordiaเพื่ออาบแดดในฤดูร้อน และประชาชนในมรัฐทางใต้ ซึ่งไม่มีหิมะก็เดินทางไปเล่นสกีที่แถบภูเขาในมรัฐโคโลราโด ในฤดูหนาว นี้แสดงให้เห็นว่า ภูมิอากาศเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ถ้าที่ตั้งห่างไกลและขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าไปถึงความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยวก็ลดน้อยลง ถึงแม้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวจะมีความประทับใจ

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีความเปราะบางง่าย (Fragility) สาเหตุสำคัญที่สุดเกิดจากมนุษย์ซึ่งหลงเสน่ห์ในธรรมชาติ ได้ทำลายธรรมชาติ ได้ทำลายธรรมชาติโดยไม่รู้ตัวหรือบางครั้งก็เจตนา เช่น การเดินทางเข้าไปยังเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า และพักรวมในเวลาค่ำคืน ตลอดจนส่งเสียงดัง ย่อมเป็นการรบกวนสัตว์ทั้งในการพักผ่อน การหลับนอน การหาอาหาร หรือ แม้แต่การผสมพันธุ์ของสัตว์ต่าง ๆ อุทยานแห่งชาติทางทะเลบางแห่งจัดเตรียมไว้เพื่อรักษาระบบนิเวศ และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ เช่น เต่าทะเล ซึ่งต้องวางไข่ไม่ได้ เพราะมีคนรบกวนแหล่งธรรมชาติควรมีการปิดบางฤดูกาล เพื่อให้มีการพักผ่อน แล้วเปิดบางฤดูกาลที่สภาพธรรมชาติเอื้ออำนวย แต่บางแห่งก็ถูกควบคุมโดยสภาพธรรมชาติ เช่น ดอกบัวตอง บนดอยแม่อูคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปเที่ยวชมเฉพาะเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ประมาณ 2 เดือนที่ดอกบัวตองบานเท่านั้น หลังจากนั้น ป่าได้พักฟื้นโดยธรรมชาติ และใน 2 เดือนดังกล่าวแล้วนักท่องเที่ยวจะมุ่งสู่ทุ่งบัวตอง อันเลื่องอร่าม ของหุบเขาดอยแม่อูคอ อีกครั้งหนึ่ง เป็นที่น่าเสียดายว่าในปัจจุบันบริเวณดอยแม่อูคอ ได้มีการปลูกป่าสนทดแทนป่าไม้เก่าเมื่อต้นสนเหล่านี้สูงขึ้น ก็จะปิดบังหุบเขาอันเลื่องอร่ามด้วยดอกบัวตอง ความงาม และเสน่ห์ของธรรมชาติก็ลดน้อยลง นั้นหมายถึง การลดจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้เข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในปัจจุบันประเทศไทยได้ประกาศแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่ควรอนุรักษ์จำนวน 263 แห่งในพื้นที่ 62 จังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2534:1-2)

แหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ ดังกล่าวแล้ว ประกอบด้วย น้ำตก ถ้ำน้ำผา เกาะอ่าว ทะเลสาบ ฯลฯ สิ่งดังกล่าวแล้วมีประโยชน์ทางการท่องเที่ยว

1.2 วัฒนธรรม วัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ คือ วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้นอาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกัน วัฒนธรรมอาจแสดงออกในรูปแบบของ ศาสนา สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของประชาชน จารีตประเพณี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น วัฒนธรรมบางอย่างของชาวอังกฤษ ชอบดื่มชาในเวลาบ่าย และพักผ่อนหย่อนใจ (Pub) ในเวลากลางคืน สิ่งดังกล่าวแล้วเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในการเยี่ยมชมประเทศอังกฤษ

ในประเทศไทย มีวัฒนธรรมที่ค่อนข้างหลากหลาย เพราะเป็นชาติที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ผลงานของบรรพบุรุษ ทั้งฝ่ายผู้ปกครองและประชาชน ได้ร่วมกันสร้างโบราณสถาน โบราณวัตถุ จารีต

ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละเผ่าชน ก่อให้เกิดมรดกทางรูปธรรม และนามธรรม อันเป็นบ่อเกิดของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ประวัติทางรูปธรรม และนามธรรม อันเป็นบ่อเกิดของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ประวัติศาสตร์ของอาณาจักรล้านนา ซึ่งแผ่ขยายอาณาเขตในดินแดนภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย หรือบางครั้งก็ขยายอาณาเขตสู่รัฐฉาน ของประเทศพม่า ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ หรือรวมทั้งดินแดนประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวบางส่วน ก่อให้เกิดโบราณสถาน อันเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ผลงานด้านศิลปกรรมในสมัยราชวงศ์มังราย (พ.ศ. 1839-2101) ได้ทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีโบราณสถานซึ่งเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวมากมาย เช่น วัดเจ็ดยอด วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร วัดโพธาราม วัดสวนดอก ฯลฯ ต่อมาเมื่อถูกพม่าปกครอง (พ.ศ. 2101-2317) ก็ได้รับประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะจากพม่า หลังจากนั้นเมื่อตกเป็นประเทศราชของกรุงเทพฯ (พ.ศ. 2317-2427) จึงได้มีการสร้าง วัฒนธรรมใหม่ ผสมผสานกับวัฒนธรรมเก่าของพม่าและล้านนาในอดีต ประกอบกับการกวาดต้อน หรือการอพยพของชนเผ่าไทย เช่น ไทย-ยอง ไทยจีน ไทยลื้อ ไทยใหญ่หรือเงี้ยว จึงเกิดการผสมผสานทางศิลปะและวัฒนธรรมของล้านนา ซึ่งแตกต่างจากภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของล้านนา ทั้งทางด้านศิลปะ ในเชิงจิตรกรรม วรรณกรรม สถาปัตยกรรม และประติมากรรม ตลอดจนวิถีชีวิตของประชาชน สิ่งเหล่านี้เป็นแรงดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่สำคัญ เมื่อได้รับแรงหนุนจากแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เมื่อได้รับแรงหนุนจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและความสะดวกสบายอื่นๆ ในการท่องเที่ยว

ปัญหามีอยู่ว่า ประชาชนผู้มีส่วนร่วมกับการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมดังกล่าวแล้วไว้นานเพียงไร แต่มีใช้รักษาไว้เพื่อการท่องเที่ยวอย่างเดียว ที่สำคัญยิ่งกว่าการท่องเที่ยว วัฒนธรรม คือ มรดกของสังคมไทย ที่แสดงถึงความเป็นชนชาติไทยและความภูมิใจและความภาคภูมิใจของลูกหลานไทย

1.3 ชาดิพันธุ์ เหตุผลอย่างหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนต้องการเยี่ยมชมเพื่อนและญาติมิตร คนมีความต้องการที่จะกลับไปเยี่ยมชมแผ่นดินเดิมของตนเอง ยกตัวอย่าง เช่น ชาวบอสตัน (Boston) ในสหรัฐอเมริกา เดินทางมาสู่ไอร์แลนด์ และชาวเมืองโตรอนโต (Toronto) ในแคนาดา ต้องเดินทางสู่สก็อตแลนด์ (Scotland) ในระยะแรกก็ต้องการเยี่ยมญาติ การกระทำดังกล่าวแล้ว ในช่วงอายุคนต่อมาเมื่อญาติมิตรห่างเหินออกไป (Mill, 1900:24) เช่นเดียวกับคนจีนในประเทศไทย ต้องการเดินทางไปเมืองจีน เหตุผลอย่างหนึ่งต้องการเยี่ยมชมมาตุภูมิ

1.4 แหล่งบันเทิง นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวก็เพราะแหล่งบันเทิงสำหรับพักผ่อนหย่อนใจจัดไว้ให้ แหล่งบันเทิง มิใช่หมายถึง สถานะเชิงมหรสพอย่างเดียว แต่อาจหมายถึง สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สนามกีฬา ฯลฯ บันเทิงที่ดี ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นด้วย มิใช่เป็นฝ่ายนั่งชมเพียงอย่างเดียว เช่น ให้ร่วมกิจกรรมกับการแสดงของ

สัตว์ ซึ่งจัดขึ้นในสวนสัตว์ เมื่อพิจารณาแล้วว่าปลอดภัย

2.8.2. สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้นำประชาชนไปยังแหล่งท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ เมื่อนักท่องเที่ยวไปถึงยังสถานที่ดังกล่าวแล้วจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักท่องเที่ยวเดินทางห่างไกลจากบ้าน ต้องการสิ่งจำเป็นหลายอย่างในการตอบสนองความต้องการของชีวิตต้องการที่พัก อาหาร การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยวมี 4 ประการ ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด สถานที่นันทนาการ ฯลฯ

2.1 ที่พัก (Lodging) ที่พักเป็นสำคัญในการเดินทาง นักท่องเที่ยวอาจพักกับญาติหรือเพื่อน แต่อีกส่วนหนึ่งก็ต้องการที่พัก ซึ่งต้องเช่าอาศัยอยู่ชั่วคราวในแหล่งท่องเที่ยวที่พักรวมหลายประเภท เช่น โรงแรม รีสอร์ท (Resort) เกสต์เฮาส์ (Guest House) หรือที่พักลักษณะอื่นๆ ในปี ค.ศ. 1993 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พักในโรงแรมร้อยละ 98.02 เกสต์เฮาส์ร้อยละ 0.30 และที่พักลักษณะอื่นๆ ร้อยละ 1.68

2.2 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม (Bar and Restaurants) นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มมากกว่าปกติเมื่อเดินทางท่องเที่ยว การจัดอาหารในแหล่งท่องเที่ยว ต้องมีทั้งอาหารประจำชาติของนักท่องเที่ยว และอาหารท้องถิ่นเพราะอาหารทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ เช่น ชาวอังกฤษชอบดื่มน้ำชา อาหารประเภทปลา และมันฝรั่งทอด

ในปัจจุบัน ธุรกิจร้านอาหาร ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นธุรกิจดังกล่าวแล้วมีแนวโน้มจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในอนาคตเพราะนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (Keiser, 1989:5) อย่างไรก็ตามรายได้ซึ่งได้จากอาหารและเครื่องดื่มส่วนหนึ่งจะถูกส่งออกนอกประเทศ โดยการส่งการส่งซื้อสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มเข้ามาบริการนักท่องเที่ยว

2.3 สถานบริการ (Support Services) สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึกร้านซักรีด สถานที่นันทนาการ ฯลฯ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการอำนวยความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวต้องจัดขึ้นให้เพียงพอับความต้องการ การลงทุนกิจกรรมด้านนันทนาการบางอย่างก็ลงทุนไม่มากนัก เช่น การปั่นจักรยาน การดำน้ำดูปะการัง การว่ายน้ำ การเล่นเรือ การขี่ม้า ฯลฯ นับเป็นการสร้างงาน และการกระจายรายได้ อย่างหนึ่งให้แก่บุคคลในท้องถิ่น

ในด้านร้านขายของที่ระลึก นอกจากเป็นการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นแก่ประชาชาติด้วย จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในปี ค.ศ. 1993 นักท่องเที่ยวดังกล่าว ใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าจำนวนสูงสุดร้อยละ 42.76 คิดเป็นจำนวนเงิน 54,650 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2537:15)

2.4 ปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ในด้านการท่องเที่ยว ปัจจัยพื้นฐานทางการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ระบบการสื่อสาร การคมนาคม สาธารณูปโภค ในแหล่งท่องเที่ยวความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะทำให้เกิดความสะดวกในการจองที่พัก การติดต่อกับครอบครัว ความสะดวกสบายในการเดินทาง และความสุข ความเพลิดเพลินในการพักผ่อน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความประทับใจในการท่องเที่ยว ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวแล้วนอกจากอำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวแล้ว ยังทำให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาระบบและส่งผลกระทบ โดยตรงต่อประชาชนในท้องถิ่นด้วย

2.8.3. การขนส่ง (Transportation) การท่องเที่ยวเกิดจากการที่ประชาชนต้องการเดินทางไปสู่สถานที่ซึ่งมีความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ภูมิอากาศและภูมิประเทศเพื่อสัมผัสสิ่งที่แปลกออกไปจากประสบการณ์เดิม ดังนั้นการขนส่งจึงเป็นสิ่งสำคัญในการนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ความสะดวกสบายและปลอดภัยความแตกต่างของลักษณะทางภูมิศาสตร์ทำให้ประชาชนในสก็อตแลนด์ ต้องการเดินทางไปอาบแดดในแถบชายหาดของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean) ในฤดูหนาว เพราะชายหาดดังกล่าวอากาศอบอุ่น และมีแสงแดด ในทำนองเดียวกันประชาชนในสหรัฐอเมริกาเฝ้า

การเดินทางของประชาชนมิได้วัดรูปแบบของระยะทาง แต่วัดด้วยเวลาของการเดินทาง ถึงแม้ว่าระยะทางจะไกล แต่ถ้าประหยัดเวลาในการเดินทาง ประชาชนก็พร้อมที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงยานพาหนะ ถนน และระบบการจราจรให้ดีขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ในการเดินทางจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่งอย่างรวดเร็วแต่ต้องเสียเวลาเพราะระบบการจราจรติดขัด เมื่อเดินทางจากสนามบินเข้าสู่ตัวเมือง นอกจากนั้นหลักการปฏิบัติในการโดยสารเครื่องบิน ก็ก่อปัญหาให้เกิดความล่าช้าเสียเวลาเช่นเดียวกัน เช่น ต้องให้ผู้โดยสารไปพบแสดงตัวขอรับบัตรขึ้นเครื่องบินก่อนกำหนดเวลาเดินทาง 1-2 ชั่วโมง สำหรับการเดินทางไปต่างประเทศหรือ 30 นาที สำหรับการเดินทางในประเทศ ข้อกำหนดดังกล่าวแล้วควรรีบ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การเดินทางสะดวกขึ้น

การเดินทางโดยสารรถยนต์ ก็มีปัญหามากหลายประการที่ควรแก้ไข นอกจากข้อปัญหาเกี่ยวกับยานพาหนะ ไม่ได้ตรวจสอบสภาพก่อนการเดินทางแล้ว การปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด ก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง การเดินทางโดยพาหนะรถยนต์ในเวลา 1 วัน ไม่ควรเดินทางเกินกว่า 600 ไมล์ หรือ 965.4 กิโลเมตร แต่ระยะทางที่เหมาะสม ควรเดินทางวันละ 350 ไมล์หรือ 563.15 กิโลเมตร และควรให้นักท่องเที่ยวหยุดพักทุกๆ 2 ชั่วโมงในการเดินทางเพื่อมิให้เกิดความเคร่งเครียดมากเกินไป

2.8.4. การต้อนรับ (Hospitality) การต้อนรับนักท่องเที่ยวของประชาชนแต่ละพื้นที่ย่อมแตกต่างกันออกไป การต้อนรับเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการกลับไปยังสถานที่เดิม ความประทับใจที่เขาได้รับ เกิดจากการต้อนรับของประชาชน หรือพนักงานหรือบริการในพื้นที่มากกว่า สภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นพื้นที่ใดเป็นแหล่งท่องเที่ยวต้องตระหนักถึงความสำคัญ

ดังกล่าว แหล่งท่องเที่ยวอาจทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดเจตคติที่ดีต่อนักท่องเที่ยวได้หลายประการ และเน้นให้เห็นว่างานบริการมีลักษณะพิเศษ ซึ่งต้องใช้แรงงานคนที่มีความสุภาพอ่อนน้อม ซื่อสัตย์ รวดเร็ว ว่องไว บุคลิกดี และมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นพร้อมจะรับใช้บุคคลอื่นตลอดเวลา โดยมีได้คิดค่าตอบแทนเป็นหลักสำคัญ

การท่องเที่ยวเป็นการบริการ ซึ่งใช้แรงงานคนเป็นหลักการขายสินค้าหรือบริการด้านการท่องเที่ยว ต้องทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจให้มากที่สุด องค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการซึ่งกล่าวมาแล้วได้แก่ 1. สิ่งดึงดูดใจประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรมชาติพันธุ์และแหล่งบันเทิง 2. สิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่ที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานบริการและปัจจัยพื้นฐานทางการผลิต 3. การขนส่งและ 4. การต้อนรับ เป็นแรงจูงใจสำคัญทำให้มนุษย์มีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจกลับมาท่องเที่ยวใหม่ในแหล่งท่องเที่ยวเดิม การผลิตซ้ำในด้านการผลิตซ้ำในด้านเศรษฐกิจจึงเกิดขึ้น และปัจจัยทั้ง 4 ประการก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เกื้อหนุนซึ่งกันและกันของแหล่งท่องเที่ยว

2.9 ปัจจัยที่ต้องประกอบการพิจารณาเพื่อพัฒนาองค์ประกอบการท่องเที่ยว

2.9.1. ปัจจัยจูงใจหลักของการท่องเที่ยว (Primary Attraction) พิจารณาได้จากความสามารถของสถานที่ตั้งและลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป เช่น ความต้องการทางด้านความสงบ การพักผ่อน ความสนุกสนาน การหาประสบการณ์และการศึกษาหาความจริง ฯลฯ ปัจจัยจูงใจหลักแบ่งได้เป็น 3 ชนิดคือ ปัจจัยจูงใจด้านธรรมชาติ ปัจจัยจูงใจด้านประวัติศาสตร์และศาสนา และปัจจัยจูงใจทางด้านกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น

2.9.2. ปัจจัยประกอบที่จะเกื้อกูลสถานที่ท่องเที่ยว (Complementary Factors) ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจของสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ภูมิทัศน์อันเป็นเอกลักษณ์สภาพเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งสะท้อนพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ องค์ประกอบที่เกื้อกูล ลักษณะของภูมิทัศน์ และความปลอดภัย

2.9.3. ปัจจัยทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม (Infrastructure and communication) จะต้องพิจารณาถึงโครงข่ายการคมนาคม ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศที่สะดวกสบายบริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า น้ำใช้ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งโสโครก ตลอดจนระบบสื่อสารโทรคมนาคม แบ่งได้เป็น 6 ส่วน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งบริการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมนอกเมือง และองค์การการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน

2.10 ปัญหาหลักในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ปัญหาหลักในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านองค์ประกอบต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วยปัญหาดังนี้

2.10.1 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัญหาการขยายตัวของประชากรอย่างรวดเร็ว ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย การจราจร การคมนาคม และการระบายน้ำ

2.10.2 ปัญหาด้านการคมนาคมสื่อสาร ได้แก่ ปัญหาด้านขนาดท่าอากาศยาน ปัญหาด้านจำนวนยานพาหนะ ปัญหาด้านระบบสื่อสารที่ทันสมัยทั้งขนาดและจำนวน

2.10.3 ปัญหาด้านแหล่งท่องเที่ยว ที่เกิดจากการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นเมืองและการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นมาใช้เป็นแนวทางที่ไม่ถูกต้อง

2.10.4 ปัญหาด้านที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก จำนวนและมาตรฐานของที่พักรวมทั้งขนาด สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นสากล และการให้บริการ

2.10.5 ปัญหาด้านขาดการประสานงานและความเข้าใจ

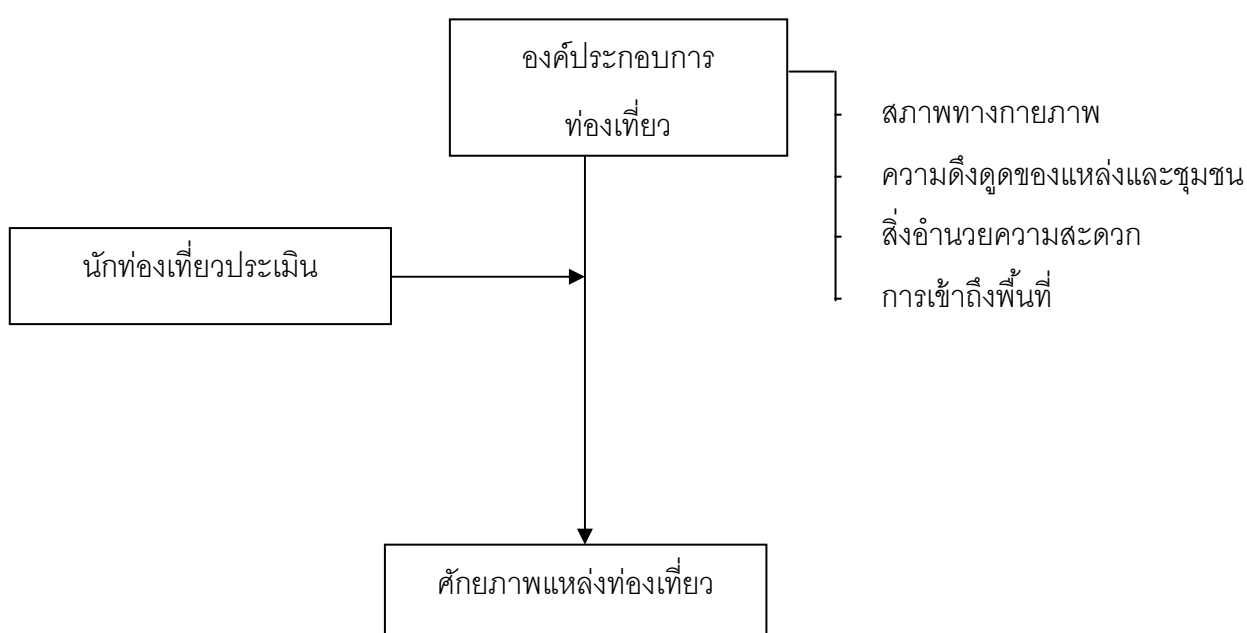
2.10.6 ปัญหาด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว

จากข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการท่องเที่ยวทำให้ทราบว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวจะต้องประกอบด้วยนักท่องเที่ยว ทรัพยากรท่องเที่ยว การตลาดท่องเที่ยว การขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และสิ่งที่เป็นอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้าของที่ระลึก การโฆษณา และภาพลักษณ์ที่ดีของแหล่งท่องเที่ยว ในการวิจัยครั้งนี้จึงนำมาใช้เป็นปัจจัยพิจารณาเพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวแบบฮาลาล ประกอบด้วย 1) สภาพทางกายภาพ ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจของสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์อันเป็นเอกลักษณ์ สภาพเศรษฐกิจและสังคม 2) ปัจจัยหลักของการท่องเที่ยวหรือความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งพิจารณาจากความสามารถของสถานที่ตั้งและลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว 3) ปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกสบายได้มาตรฐานในเรื่องที่พักและอาหารต่อนักท่องเที่ยว การติดต่อเข้าใจด้านภาษา การให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านบันเทิง ร้านค้า ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหารภัตตาคาร การสื่อสาร บริการด้านข่าวสาร และ 4) ปัจจัยทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมหรือการเข้าถึงพื้นที่จะต้องพิจารณาถึงโครงข่ายการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ที่สะดวกสบาย บริการสาธารณะ

2.11 การประเมินศักยภาพของพื้นที่

การประเมินศักยภาพของพื้นที่เพื่อให้ทราบว่าพื้นที่มีอะไรอยู่แล้ว และต้องการอะไรเพิ่มเติมอีกบ้างในพื้นที่ การประเมินศักยภาพของพื้นที่อาจต้องคำนึงถึงแรงงานในพื้นที่ เพราะในกรณีที่ไม่มีแรงงานในพื้นที่ก็อาจต้องหาแรงงานจากที่อื่นเพื่อใช้ในการก่อสร้างโรงแรม ร้านอาหาร อาคาร สถานที่ต่าง ๆ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น สำหรับการประเมินศักยภาพของพื้นที่ในเรื่องขององค์ประกอบการท่องเที่ยว ก็จะมีการประเมินในเรื่องของเส้นทางถนนในพื้นที่ แหล่งอุปโภคบริโภค น้ำกินน้ำใช้ พลังงานไฟฟ้า ระบบกำจัดขยะและของเสีย ตลอดจนบริการอื่น ๆ เพื่อที่จะรองรับนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งอาจรวมถึงความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ว่าจะต้องมีการสร้างถนนใหม่หรือไม่ หรือว่าจะมีการพัฒนาถนนเดิมต่อไป หรือแม้แต่สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการนันทนาการ ร้านขายของและสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อีกมาก ในบางแห่งอาจต้องสร้างจากเมืองที่ไม่มีอะไรพร้อมเลยก็ได้แต่ในบางแห่งอาจต้องทำเพียงปรับปรุงเพิ่มเติมบางส่วนเท่านั้น ที่สำคัญที่สุดในเรื่องของการประเมินศักยภาพของพื้นที่ ก็จะต้องศึกษาการเข้าถึงพื้นที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพราะแหล่งท่องเที่ยวจะต้องสามารถเดินทางเข้าถึงได้โดยง่าย อาจต้องมีการสร้างถนนใหม่ รางรถไฟใหม่ สนามบินใหม่ หรือท่าเรือใหม่ เป็นต้น

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวสามารถนำมาสรุปเพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินศักยภาพองค์ประกอบการท่องเที่ยวแบบสากล ดังนี้

ภาพที่ 2.2 แผนภาพแนวทางในการประเมินศักยภาพองค์ประกอบการท่องเที่ยว

2.11 กระบวนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

กระบวนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีดังนี้ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552)

2.11.1. สำรวจแหล่งท่องเที่ยว โดยความร่วมมือของภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่และภาคเอกชนร่วมสำรวจแหล่งท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงการสำรวจความพร้อมในฐานะเจ้าบ้านด้วย ทั้งนี้เป็นการสำรวจว่าในท้องถิ่นดังกล่าวมีแหล่งท่องเที่ยวใดบ้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด มีสภาพเป็นอย่างไรและจัดทำบัญชีรายชื่อแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการสำรวจความพร้อมในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น แรงงาน สาธารณูปโภคต่างๆ เป็นต้น

2.11.2. จัดแบ่งพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวตามความเหมาะสมในการใช้งาน โดยจัดแบ่งให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ เช่น เขตพื้นที่สำหรับการบริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว บริการธุรกิจท่องเที่ยว นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่หวงห้าม กิจกรรมพิเศษหรือกันชน เป็นต้น

2.11.3. กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวตามความเหมาะสมเพื่อบริการนักท่องเที่ยว โดยดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของท้องถิ่นและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงภูมิสถาปัตย์ ความทนทาน การประหยัดพลังงาน ความสะดวกในการใช้งานและดูแลรักษา เป็นต้น

2.11.4. จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการสรรหาล้างสิ่งดึงดูดใจต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

2.11.5. ประเมินขีดความสามารถทางการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวและประเภทนักท่องเที่ยวตามความเหมาะสม

2.11.6. ศึกษาผลและสิ่งแวดล้อมกระทบของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม

2.11.7. รวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวและท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสมซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายต่อไป

2.11.8. จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ จัดหางบประมาณและแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมในเชิงพหุภาคีโดยเฉพาะความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้กระบวนการดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ความสามารถและบริบทของตน

2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุ่งรัตน์ ทองสกุล, (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการจัดการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่น ชุมชนชาวไทยถิ่นยังไม่มียุทธศาสตร์ในการนำเสนอเพื่อการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพราะวิถีชีวิต ประเพณีของชุมชนที่เป็นอยู่ยังไม่โดดเด่นพอสำหรับวรรณกรรมท้องถิ่นแม้จะมีความโดดเด่นก็ไม่ใช่ที่ต้องการเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนมีวิถีชีวิต ประเพณี ที่น่าสนใจ มีการจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ส่วนวรรณกรรมท้องถิ่นไม่มีการนำเสนอเพื่อการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ชุมชนชาวไทยมุสลิมมีวิถีชีวิต ประเพณี ที่น่าสนใจ มีการจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนนัก ส่วนวรรณกรรมท้องถิ่นไม่มีการนำเสนอที่เป็นระบบอย่างชัดเจน และสำหรับชาวเลมีวิถีชีวิต ประเพณี ที่น่าสนใจ เพราะความที่เป็นชนกลุ่มน้อย แต่ไม่มีการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวที่เป็นระบบ ส่วนวรรณกรรมท้องถิ่นไม่มีการนำเสนอที่เป็นระบบอย่างชัดเจนเนื่องจากใช้ภาษาชาวเล จึงทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ยาก

วิระศักดิ์ กราปปัญจะ และคณะ, (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านอ่าวตาล-บ้านท่าพรุ ตำบล เขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ป่าชุมชนบ้านอ่าวตาล-บ้านท่าพรุ มีศักยภาพเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) การกำหนดหลักเกณฑ์ กฎ กติกา ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล และออกเป็นข้อบัญญัติตำบล เพื่อบังคับใช้ให้ครอบคลุมทุกด้าน 3) การบริหารจัดการป่าชุมชนควรบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการป่าชุมชน โดยมีผู้แทนของหมู่บ้าน เป็นคณะกรรมการป่าชุมชน 4) รูปแบบกิจกรรม ควรเกี่ยวเนื่องประเพณีท้องถิ่น หรือการประกอบอาชีพของชุมชน การพัฒนาควรพัฒนาในด้านการจัดการการท่องเที่ยว ด้านความรู้ในท้องถิ่น ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5) ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ชุมชนขาดการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการป่าชุมชน

Kamali, M.H., (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Tourism and the Halal Industry: A Global Shariah Perspective” ผลการวิจัยพบว่า การจัดการการท่องเที่ยวมุสลิมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อประชากรมุสลิมหลายร้อยล้านทั่วโลก และประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญและมีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวสำหรับประชากรมุสลิม ซึ่งในการจัดการท่องเที่ยวก็ได้ใช้หลักการของชาลีอะห์ซึ่งเป็นหลักของสิ่งที่เรียกว่า Halal นั่นคือ สิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ และสิ่งที่เรียกว่า Haram คือสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง ดังนั้น ในการจัดการท่องเที่ยวชาลีอะห์นั้น นอกจากอาหารแล้ว ยังมีสิ่งอื่นที่จะต้องพิจารณา ด้วย

ความระมัดระวัง คือ ด้านความบันเทิง, กิจกรรมเกี่ยวกับประเพณี, เครื่องสำอางค์, การแต่งกาย, และการปฏิบัติเกี่ยวกับธุรกิจ เป็นต้น นอกจากนี้สิ่งต่าง ๆ ข้างต้นแล้วหลักการของชาร์อะห์ คือ การให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสะอาด และปัจจุบันประเทศมาเลเซียจัดได้ว่าเป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับอุตสาหกรรมฮาลาลสำหรับทั่วโลก

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้ประเมินศักยภาพองค์ประกอบการท่องเที่ยวรายกลุ่ม ซึ่งเป็นตัวแทนของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่มาท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่กระบี่ พังงา ภูเก็ตและสตูล โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากสถิติของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในไทย คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติจำนวน 60 คน

2) ในการศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวฮาลาล เจ้าหน้าที่สำนักงานอิสลามประจำจังหวัดของฝั่งทะเลอันดามัน นักท่องเที่ยวชาวมุสลิมจากประเทศกลุ่มประเทศมุสลิม และสำนักจุฬาราชมนตรี

3.1.2 วิธีการศึกษา

1) ศึกษาข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ได้แก่ หนังสือ วารสาร บทความ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) นำข้อมูลผลวิจัยที่ได้จากการจัดลำดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมาทำการศึกษาการจัดการท่องเที่ยว

3) สัมภาษณ์เจาะลึกเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวกับผู้ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวที่ได้ทำการจัดลำดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเรียบร้อยแล้ว

4) ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant) ซึ่งได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานอิสลามประจำจังหวัด กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง ตรัง, เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวและกีฬา ประจำจังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง ตรัง, ตัวแทนนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง, เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวประจำจังหวัด, ตัวแทนกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวต่าง ๆ, ผู้อำนวยการ/เจ้าหน้าที่สถาบันมาตรฐานฮาลาลแห่งประเทศไทย

5) ทศนศึกษาดูงานการจัดการท่องเที่ยวฮาลาล ณ ประเทศมาเลเซีย ให้กับเจ้าหน้าที่

ภาครัฐ ผู้นำชุมชน มัคคุเทศก์ เจ้าของธุรกิจการท่องเที่ยว จำนวน 35 คน

6) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และศึกษาดูงานการจัดการท่องเที่ยวฮาลาล ณ ประเทศมาเลเซีย มาทำการจัด Focus group เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้นำชุมชน มัคคุเทศก์ เจ้าของธุรกิจการท่องเที่ยวฮาลาล เจ้าหน้าที่สำนักงานอิสลามประจำจังหวัด นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล เพื่อหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศไทย และอภิปรายผลโดยการศึกษาเทียบเคียงจังหวัดสงขลา

7) ได้กลไกเพื่อนำไปใช้ในการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลในรูปแบบต่าง ๆ

8) ทำการสรุปผลการวิจัย

3.2 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้ในแต่ละกิจกรรมนำมาจัดระเบียบข้อมูลใหม่ โดยการจำแนกประเภทเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ รวมทั้งการเปิดเวทีสรุปผลการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทีมวิจัย วิเคราะห์ และประมวลผลร่วมกัน

2. นำผลการวิจัยที่ได้วิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับพื้นที่ฝั่งอ่าวไทย เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเสนอแนะการวางแผนการตลาดการท่องเที่ยวฮาลาลร่วมกัน

3.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเที่ยง (Content Validity)

คณะผู้วิจัยได้จัดทำร่างแบบสอบถาม และได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบเครื่องมือ คือ ดร.ณัชชา มหปญญานนท์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จาก มหาวิทยาลัยทักษิณ และดร.สุดสันต์ พุทธิพิศาล ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว จาก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และเมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) โดยเก็บแบบประเมินกับกลุ่มนักท่องเที่ยวมุสลิม กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวของ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา จำนวน 30 ชุด และได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินมาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินแสดงดังตาราง

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

รายการ	Cronbach Alpha
1. Tourist Attraction (a. Natural aspect of this location)	.84
1. Tourist Attraction (b. Cultural aspect of this location)	.82
1. Tourist Attraction(C. Historical aspect of this location)	.72
2. Infrastructure and Transportation	.75
3. Management of Attractions	.68
4. Local Attitude	.89
5. Physical Environment	.78
6. Personnel	.72
7. Tourist behavior	.85

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ข้อมูลที่น่าสนใจในบทนี้เป็นการนำเสนอผลจากการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย จำนวน 4 ข้อ ได้แก่

1. เพื่อศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล
2. เพื่อประเมินศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล
3. เพื่อศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม
4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

ผลการศึกษาตามลำดับวัตถุประสงค์การวิจัยมี ดังนี้

4.1. ศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล

คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล จากการศึกษาคำราเอกสาร และบทความต่าง ๆ และได้นำมาปรับใช้เพื่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเพื่อนำไปกำหนดแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ได้ดังนี้

4.1.1 สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ต มีชื่อเสียงไปทั่วโลก และได้ชื่อว่าเป็น ไข่มุกแห่งอันดามัน นอกจากจังหวัดภูเก็ตฝั่งทะเลอันดามันมีจังหวัดอื่น ๆ เช่น กระบี่ พังงา ระนอง ตรัง และสตูล ที่มีความสวยงามของทะเลอันดามัน และมีสถานที่ท่องเที่ยวเด่น ๆ น่าสนใจมากมายทั้งธรรมชาติ (บนฝั่ง) ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาหารการกินอันเป็นเอกลักษณ์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมุสลิมในการเดินทางมาท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย

4.1.2 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้นำให้นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ เมื่อนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมไปถึงยังสถานที่ดังกล่าวแล้ว จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม เมื่อเดินทางห่างไกลจากบ้าน ต้องการสิ่งจำเป็นหลายอย่างในการตอบสนองความต้องการของชีวิตต้องการที่พัก อาหาร การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยว ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด สถานที่นันทนาการ ฯลฯ ซึ่งสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิมมีข้อจำกัดในการปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม ดังนั้น สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ร้านอาหาร ควรเป็นไปหลักปฏิบัติตามหลักของศาสนาอิสลาม

4.1.3 การขนส่ง (Transportation) การท่องเที่ยวเกิดจากการที่นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมต้องการเดินทางไปสู่สถานที่ซึ่งมีความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ภูมิอากาศและภูมิประเทศเพื่อสัมผัสสิ่งที่แปลกออกไปจากประสบการณ์เดิม ดังนั้นการขนส่งจึงเป็นสิ่งสำคัญในการนำนักท่องเที่ยวมุสลิมไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว สะดวกสบายและปลอดภัย

4.1.4 ความปลอดภัย (Safety) การเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม นักท่องเที่ยวดังกล่าวมีความต้องการในด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของตน ดังนั้นความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีมาตรการในการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวมุสลิมเมื่อเดินทางมาเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยมีความสบายใจในระหว่างการเดินทางมาท่องเที่ยว

4.1.5 การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแสดงบทบาทในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีความยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นการแสดงบทบาทของชุมชนในการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมให้รู้สึกสบายใจ และมีความสุขในการเดินทางมาท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย

4.1.6 การบริการ (Service) การให้บริการที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสและเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวมุสลิม จะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม นอกจากนี้การให้บริการดังกล่าวควรเป็นไปข้อปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม

4.2. เพื่อประเมินศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพจุดท่องเที่ยวฮาลาล

4.2. 1แหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 15 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.1

ตาราง 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	3.45	.62	ปานกลาง	7
การคมนาคมขนส่ง	3.70	.61	ปานกลาง	4
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.59	.50	ปานกลาง	6
ทัศนคติต่อชุมชน	3.68	.92	ปานกลาง	5
สภาพแวดล้อม	4.51	.87	สูง	2
การบริการ	4.52	.86	สูง	1
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	4.13	.74	สูง	3
เกาะพีพี	4.25	.64	สูง	

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{x} = 4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการมีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.52$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.51$) และสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.45$)

4.2. 2 แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 12 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.2

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	4.24	.60	สูง	7
การคมนาคมขนส่ง	4.46	.44	สูง	2
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	4.42	.66	สูง	4
ทัศนคติต่อชุมชน	4.41	.88	สูง	5
สภาพแวดล้อม	4.33	.67	สูง	6
การบริการ	4.45	.63	สูง	3
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	4.50	.64	สูง	1
อ่าวนาง	4.40	.58	สูง	

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{x} = 4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยวซ้ำ) มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.50$) รองลงมาคือ การคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.46$) และสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.54$)

4.2. 3แหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อน

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อน ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 8 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.3

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อน

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	4.40	.43	สูง	1
การคมนาคมขนส่ง	4.34	.48	สูง	3
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.85	.52	ปานกลาง	6
ทัศนคติต่อชุมชน	3.96	.50	ปานกลาง	4
สภาพแวดล้อม	3.88	.51	ปานกลาง	5
การบริการ	3.50	.58	ปานกลาง	7
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	4.38	.54	สูง	2
น้ำพุร้อน	4.19	.46	สูง	

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อน มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{x}$ = 4.19) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.40) รองลงมาคือ ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.38) และการบริการมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 3.50)

4.2. 4แหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงา

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงา ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 8 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.4

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงา

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	3.92	.65	ปานกลาง	2
การคมนาคมขนส่ง	3.92	.66	ปานกลาง	2
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.48	.49	ปานกลาง	6
ทัศนคติต่อชุมชน	3.80	.65	ปานกลาง	3
สภาพแวดล้อม	3.75	.61	ปานกลาง	4
การบริการ	3.98	.62	ปานกลาง	1
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	3.63	.79	ปานกลาง	5
อ่าวพังงา	3.78	.55	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงา มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการมีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.98$) รองลงมาคือ สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว และการคมนาคม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.92$) และการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.50$)

4.2.5 แหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอย

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอย ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 17 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.5

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอย

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	4.10	.58	สูง	7
การคมนาคมขนส่ง	4.26	.78	สูง	1
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	4.13	.81	สูง	6
ทัศนคติต่อชุมชน	4.22	.90	สูง	3
สภาพแวดล้อม	4.14	.70	สูง	5
การบริการ	4.25	.79	สูง	2
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	4.18	.62	สูง	4
อุทยานหอย	4.18	.64	สูง	

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอย มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{x} = 4.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การคมนาคมขนส่ง มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.98$) รองลงมาคือ การบริการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.92$) และสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.50$)

4.2. 6แหล่งท่องเที่ยวแหลมพรหมเทพ

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอุทยาน หอย ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 9 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.6

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวแหลมพรหมเทพ

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	3.68	.41	ปานกลาง	4
การคมนาคมขนส่ง	3.63	.49	ปานกลาง	5
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.60	.48	ปานกลาง	6
ทัศนคติต่อชุมชน	3.78	.56	ปานกลาง	3
สภาพแวดล้อม	3.89	.75	ปานกลาง	2
การบริการ	3.93	.57	ปานกลาง	1
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	3.78	.83	ปานกลาง	3
แหลมพรหมเทพ	3.75	.44	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวแหลมพรหมเทพ มีศักยภาพในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการ มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.93$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.89$) และการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มี ศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.50$)

4.2.7 แหล่งท่องเที่ยวลิมลัน

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวลิมลัน ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 10 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.7

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวลิมลัน

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	4.17	.71	สูง	1
การคมนาคมขนส่ง	3.78	.61	ปานกลาง	4
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.76	.73	ปานกลาง	5
ทัศนคติต่อชุมชน	3.68	.92	ปานกลาง	6
สภาพแวดล้อม	3.84	.79	ปานกลาง	3
การบริการ	3.84	.72	ปานกลาง	3
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	4.13	.74	สูง	2
ลิมลัน	3.86	.79	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวลิมลัน มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.86) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.17) รองลงมาคือ ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.13) และทัศนคติต่อชุมชน มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 3.68)

4.2.8 แหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตอง

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตอง ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 20 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.8

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตอง

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	4.41	.67	สูง	5
การคมนาคมขนส่ง	4.46	.77	สูง	2
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	4.42	.66	สูง	4
ทัศนคติต่อชุมชน	4.31	.86	สูง	7
สภาพแวดล้อม	4.33	.66	สูง	6
การบริการ	4.45	.63	สูง	3
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	4.50	.64	สูง	1
หาดป่าตอง	4.25	.75	สูง	

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตอง มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{x} = 3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว) มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.50$) รองลงมาคือ การคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.46$) และทัศนคติต่อชุมชนมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.31$)

4.2.9 แหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะ

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะ ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 8 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.9

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะ

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	4.08	.73	สูง	2
การคมนาคมขนส่ง	3.62	.64	ปานกลาง	6
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.74	.49	ปานกลาง	4
ทัศนคติต่อชุมชน	3.36	.65	ปานกลาง	7
สภาพแวดล้อม	4.12	.83	สูง	1
การบริการ	3.87	.70	ปานกลาง	3
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	3.68	.65	ปานกลาง	5
เกาะหลีเป๊ะ	3.86	.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะ มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สภาพแวดล้อม มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.12$) รองลงมาคือ สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.08$) และทัศนคติต่อชุมชน มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.36$)

4.2. 10 แหล่งท่องเที่ยวเกาะตะรุเตา

นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งตอบแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเกาะตะรุเตา ซึ่งมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 10 คน ผลการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.10

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ด้าน	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	3.88	.67	ปานกลาง	3
การคมนาคมขนส่ง	3.62	.60	ปานกลาง	6
การจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.56	.88	ปานกลาง	7
ทัศนคติต่อชุมชน	3.67	.78	ปานกลาง	5
สภาพแวดล้อม	3.98	.70	ปานกลาง	1
การบริการ	3.89	.57	ปานกลาง	2
ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว)	3.78	.83	ปานกลาง	4
อุทยานแห่งชาติตะรุเตา	3.65	.76	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สภาพแวดล้อม มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.98$) รองลงมาคือ การบริการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.89$) และการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.56$)

ลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน

จากการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมจำนวน 10 แห่ง ผลการประเมินดังกล่าวสามารถนำมาจัดลำดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว แสดงดังตารางที่ 4.11

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวผังทะเลอันดามัน

แหล่งท่องเที่ยว	N= 15		ระดับศักยภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
เกาะพีพี	4.25	.64	สูง	2
อ่าวนาง	4.40	.58	สูง	1
น้ำพุร้อน	4.19	.46	สูง	3
อ่าวพังงา	3.78	.55	ปานกลาง	6
สุสานหอย	4.18	.64	ปานกลาง	4
แหลมพรหมเทพ	3.75	.44	ปานกลาง	7
เกาะลันตา	3.86	.79	ปานกลาง	5
หาดป่าตอง	4.25	.75	สูง	2
เกาะหลีเป๊ะ	3.86	.67	ปานกลาง	5
อุทยานแห่งชาติตะรุเตา	3.65	.76	ปานกลาง	8

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวผังทะเลอันดามันมีระดับศักยภาพ ดังนี้

อ่าวนาง	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	1
เกาะพีพี และหาดป่าตอง	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	2
น้ำพุร้อน	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	3
สุสานหอย	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	4
เกาะลันตา และเกาะหลีเป๊ะ	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	5
อ่าวพังงา	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	6
แหลมพรหมเทพ	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	7
อุทยานแห่งชาติตะรุเตา	มีระดับศักยภาพ อันดับที่	8

4. 3. ศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลผังทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม

ในการศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลผังทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมนั้น คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังกล่าว โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ทำการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) และ 2 ทำการศึกษาดูงานการท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศไทยและเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดแนวทางในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล ซึ่งผลการวิจัย

พบว่า

จากการสนทนากลุ่มย่อยนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม จำนวน 7 คน ซึ่งประกอบไปด้วยนักท่องเที่ยวจากประเทศจอร์แดน 2 คน นักท่องเที่ยวจากประเทศลิเบีย 1 คน นักท่องเที่ยวจากประเทศเยเมน 1 คน และ นักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย 3 คน (ชาย 2 คน และหญิง 1 คน) คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อยในการจัดการการท่องเที่ยวศาลาผีทะเลอันดามันของประเทศไทย ซึ่งสามารถสรุปลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวศาลาผีได้ดังนี้

4.3.1 สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความสนใจที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดทราย และเกาะต่าง ๆ ซึ่งจากการสนทนากลุ่มพบว่า เกาะพีพี คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมนิยมมาเที่ยวมากที่สุด เพราะเกาะพีพีมีชื่อเสียงและมีหาดทรายและน้ำทะเลที่สวยงาม สำหรับกิจกรรมที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของกลุ่มนี้ คือ การดำน้ำดูปะการัง นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมไม่ค่อยให้ความสนใจกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมและประเพณี เพราะเกรงว่าจะขัดกับหลักของศาสนาอิสลาม

4.3.2 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)

นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดสถานที่สำหรับละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้หญิงมีความจำเป็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นผู้ชาย เพราะนักท่องเที่ยวผู้ชายสามารถเดินทางไปมัสยิดเพื่อทำการละหมาด ซึ่งบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางที่จะเดินทางไปมัสยิดน้อยมาก ดังนั้นนักท่องเที่ยวมุสลิมจึงขอให้มีการจัดทำป้ายบอกเส้นทางเพื่อไปมัสยิดเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอาราบิก ซึ่งหากเป็นภาษาอาราบิกก็จะรู้สึกอบอุ่นดี นอกจากนี้ควรมีการจัดห้องน้ำให้แยกชายหญิง และมีความสะอาด

4.3.3 การคมนาคม (Transportation)

นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความคิดเห็นว่า การคมนาคมบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวมีความสะดวก ยกเว้นการคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ไกลจากตัวเมืองหรือแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ได้อยู่บริเวณชายหาด เช่น เส้นทางท่องเที่ยวบริเวณบ่อน้ำพุร้อน, สระมรกต เป็นต้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 2 เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามภูเขา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ห่างจากตัวเมืองจังหวัดกระบี่ การเดินทางทำได้ยาก หากไม่ได้เดินทางไปกลับบริษัทนำเที่ยว หรือไม่ได้เดินทางโดยซื้อโปรแกรมเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยว ดังนั้นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมจึงต้องการให้ภาครัฐจัดให้มี บริการรถโดยสารที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก และราคาที่เป็นธรรม

4.3.4 ความปลอดภัย (Safety)

นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความคิดเห็นว่า สถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชายหาดมี

ความปลอดภัยสูงในเวลากลางวัน ซึ่งในเวลากลางคืนรู้สึกเป็นอันตราย จึงมีความต้องการให้มีการจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือตำรวจ เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยให้มากขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวมุสลิมจากประเทศที่มีความเคร่งต่อศาสนาสูงมากอย่างประเทศเยเมน ไม่สามารถนำภรรยาหรือลูกสาวมายังสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชายหาดได้ในเวลากลางวัน ซึ่งมีนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกจำนวนมาก เพราะมองเห็นว่านักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเหล่านี้แต่งกายไม่มีคิซิด จึงนิยมที่จะนำภรรยาและบุตรสาวมาเดินเที่ยวในเวลาเย็น หรือค่ำ นอกจากนี้ตัวแทนนักท่องเที่ยวมุสลิมยังมีความเห็นว่า การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเกาะต่าง ๆ นั้น เรือยนต์ซึ่งเป็นพาหนะในการนำเที่ยวควรจัดเตรียมเสื้อชูชีพให้มีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว และควรบอกวิธีในการใช้เสื้อชูชีพและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพราะในกรณีที่นักท่องเที่ยวเช่าเหมาเรือ และไม่มีไกด์นำเที่ยว พนักงานขับเรือไม่สามารถเป็นอธิบายวิธีการใช้ได้ จึงควรจัดเป็นเอกสารแจก หรือคู่มือในการเดินทาง โดยทางเรือ และนักท่องเที่ยวมุสลิมยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในกรณีของพนักงานขับเรือ ซึ่งส่วนใหญ่พนักงานขับเรือจะขับเร็ว นักท่องเที่ยวกลุ่มวัยรุ่นอาจรู้สึกชอบใจ แต่หากเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มที่มากับครอบครัวจะรู้สึกไม่ปลอดภัย ดังนั้นพนักงานขับเรือจึงควรขับเรือด้วยความระมัดระวัง และรู้จักเลือกใช้วิธีการปฏิบัติในการขับเรือให้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพของผู้โดยสาร

4.3.5 การมีส่วนร่วมชุมชน (Community Participation)

นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความคิดเห็นว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวน้อยมาก เพราะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางน้ำ เช่น การดำน้ำดูปะการัง ซึ่งนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสวิถีชีวิตชุมชนน้อยมาก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีความคิดเห็นว่าชุมชนในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวตามชายหาด สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี

4.3.6 การบริการ (Service)

นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความเห็นว่า ควรมีบริการร้านอาหารฮาลาลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น ร้านอาหารควรแสดงสัญลักษณ์ของฮาลาล ควรแยกพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ และควรมีห้องละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยวสุภาพสตรี นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า มัคคุเทศก์และพนักงานต้องมีวินัยและเคารพกฎตามหลักศาสนาอิสลามในการให้บริการ

4.4 ทักษะศึกษาดูงานการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลประเทศมาเลเซีย

เมื่อคณะผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่มย่อย และได้วิเคราะห์ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มย่อยตามปรากฏข้างต้นนั้น คณะผู้วิจัยได้เดินทางไปทัศนศึกษาดูงานการท่องเที่ยวฮาลาล ณ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศในกลุ่มประเทศมุสลิม ประชากรของประเทศมาเลเซีย ได้แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 เชื้อชาติ คือ มุสลิม จีน และอินเดีย และด้านทิศเหนือของประเทศมาเลเซียมีอาณา

เขตติดต่อกับพื้นที่จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ประเทศมาเลเซียมีลักษณะพื้นที่และสภาพภูมิอากาศใกล้เคียงกับประเทศไทย ซึ่งนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศมาเลเซีย และจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศมีการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล ซึ่งผลจากการทัศนศึกษาดูงาน ณ ประเทศมาเลเซีย พบว่า

ประเทศมาเลเซียมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นไปตามธรรมชาติ คือ ภูเขา และหาดทราย ได้แก่ คาเมรอนไฮแลนด์ เกะลังกาวิ เกะปิงัง เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวเชิงสถาปัตยกรรม เช่น ดึกแฝดปีโตรนัส เมืองใหม่ปูตราจาห์ เมืองมะละกา เป็นต้น ซึ่งตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของประเทศมาเลเซีย จะจัดเตรียมสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาอิสลาม นั่นคือ มีการเตรียมห้องสำหรับละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิมโดยแยกชายหญิง มีห้องน้ำแยกชายหญิง และภายในห้องน้ำมีสายชำระ เป็นต้น

เปโตรนาสทาวเวอร์

เมืองมะละกา

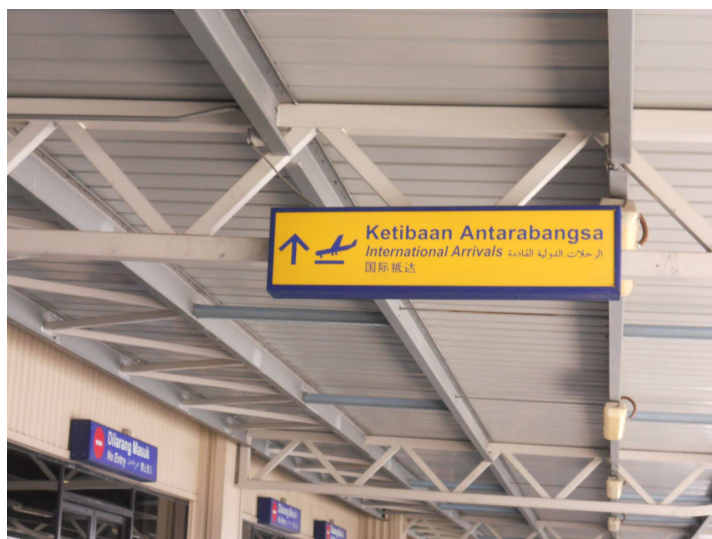

เมืองใหม่ปุตราจายา (Putrajaya)

บริเวณชายหาดเกาะลังกาวิ

การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถเดินทางได้หลายรูปแบบ คือ เดินทางโดยเครื่องบิน รถบัสประจำทาง รถไฟ เรือโดยสาร และรถยนต์ สำหรับการเดินทางโดยเครื่องบินนั้น ประเทศไทยมีท่าอากาศยานนานาชาติ คือ ท่าอากาศยานนานาชาติกัวลาลัมเปอร์ (KLIA) ตั้งอยู่ในรัฐเซอลังงอร์ และมีอาคารสายการบินประหยัด Low Cost Carrier Terminal (LCCT) อยู่ห่างจากอาคารท่าอากาศยานนานาชาติกัวลาลัมเปอร์ประมาณ 20 กิโลเมตร โดยเปิดให้บริการสำหรับผู้โดยสารสายการบินประหยัด Air Asia มีรถประจำทางให้บริการระหว่างท่าอากาศยานทั้งสอง สถานที่รถไฟไฟฟ้า KL Sentral, ERL และ สถานีรถไฟ Komuter Train บริการผู้โดยสารที่ต้องการเดินทางสู่อาคารท่าอากาศยานนี้ นอกจากนี้ยังสามารถเรียกแท็กซี่เพื่อเดินทางสู่ LCCT ได้เช่นกัน ซึ่งภายในท่าอากาศยานดังกล่าว มีป้ายแสดงเส้นทางหลายภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษามลายู ภาษาจีน และภาษาอาราบิก

ท่าอากาศยานนานาชาติกัวลาลัมเปอร์

ประเทศไทยมีบริการร้านอาหารที่เป็นร้านอาหารฮาลาล ตามสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งร้านอาหารดังกล่าวมีทั้งร้านที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาลจากสถาบันฮาลาลของประเทศไทย และร้านที่ไม่ได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาล หากร้านที่ไม่ได้มีเครื่องหมายฮาลาล นักท่องเที่ยวมุสลิมที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยสามารถรับประทานได้ด้วยความสะดวก เพราะมีความ

เชื่อว่า เจ้าของร้าน พนักงานปรุงอาหาร และพนักงานบริการนับถือศาสนาอิสลามย่อมปฏิบัติตามหลักของศาสนาอิสลาม

อาหารฮาลาลในมาเลเซีย

การให้บริการของโรงแรม การให้บริการโรงแรมของประเทศมาเลเซียส่วนใหญ่จะมีห้องละหมาดหรือบริเวณที่ใช้ละหมาดกันเป็นสัดส่วน มีสัญลักษณ์บอกทิศทางละหมาดภายในห้องพัก ซึ่งสัญลักษณ์ดังกล่าวจะติดไว้ในบริเวณที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน มีการควบคุมไม่ให้นำสัตว์เลี้ยงเข้ามาในบริเวณห้องพัก แยกห้องสุขาชาย/หญิงมีป้ายสัญลักษณ์บอกชัดเจน และมีอุปกรณ์สายฉีดชำระในห้องน้ำ เป็นต้น

เมื่อคณะผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยจากการทัศนศึกษาดูงานประเพณีแห่เทียนพรรษาที่เมืองร้อยเอ็ดแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยจากการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว การจัดสนทนากลุ่มย่อยเพื่อกำหนด ลักษณะการจัดการท่องเที่ยวฮาลาล และการทัศนศึกษาดูงานประเพณีแห่เทียนพรรษา มาทำการวิเคราะห์และ สังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมต่อไป

4.5 ศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่ง ทะเลอันดามัน

คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์การ ศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวฮาลาล, การ ประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว, การศึกษาลักษณะการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่ม ประเทศมุสลิม, และการทัศนศึกษาดูงานการท่องเที่ยวฮาลาลประเพณีแห่เทียนพรรษา ได้นำมากำหนดแนวทาง ในการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลให้สอดคล้องกับข้อกำหนด และมาตรฐานการท่องเที่ยวฮาลาล ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามัน

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	มาตรฐานการและข้อกำหนดการท่องเที่ยวฮาลาล	การท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศไทย มาเลเซีย	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่ง ทะเลอันดามัน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
สิ่งดึงดูดใจ	มาตรา 6 ห้ามจัดกำหนดการท่องเที่ยวในสถานที่ต้องห้ามหรือสถานที่ที่ขัดต่อหลักการศาสนา	-มีแหล่งช้อปปิ้ง คือ ดิเคเปโตรนาสที่มีชื่อเสียงระดับโลก และชายหาดที่สวยงามมาก ได้แก่ เกาะลังกาวิเกาปีนัง -มีการจัดถนนซึ่งแสดงถึงอาหาร และวัฒนธรรมอาหารับ คือ “Ain Arabia”	-ควรมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมุสลิมโดยเฉพาะจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เช่น จัดบริเวณส่วนหนึ่งของจางซีรอนของภูเก็ตที่แสดงถึงอาหาร และวัฒนธรรมอาหารับ เป็นต้น -ควรประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชายหาดของฝั่งทะเลอันดามัน เช่น เกาะพีพี, เกาะลันตาน ให้กับประเทศมุสลิม	องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การท่องเที่ยวและกีฬา

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	มาตรฐานการและข้อกำหนดการท่องเที่ยว ฮาลาล	การท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศมาเลเซีย	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเล อันดามัน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
สิ่งอำนวยความสะดวก	มาตรา 1 ต้องให้บริการตามมาตรฐานฮาลาล มาตรา 4 ตลอดระยะเวลาการเดินทางนักท่องเที่ยวสามารถปฏิบัติภารกิจทางศาสนาได้จึงจะต้องมีบริการด้าน เวลา สถานที่ ขอบ่งชี้เพื่อการละหมาด หรือ การถือศีลอดไว้ด้วย	-บริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของประเทศมาเลเซีย จะจัดเตรียมสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาอิสลาม -มีการพัฒนาร้านอาหาร, โรงแรม, แหล่งช้อปปิ้ง ในรูปแบบของฮาลาล	-ควรมีการจัดเตรียมสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น จัดเตรียมห้องละหมาด หรือในกรณีแหล่งท่องเที่ยวอยู่บริเวณใกล้มัสยิด ให้จัดทำสัญลักษณ์เพื่อแสดงเส้นทางในการเดินทางไปยังมัสยิด -มีการพัฒนาร้านอาหารให้ได้รับเครื่องหมายรับรองฮาลาล เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม -มีการพัฒนาโรงแรมให้มีความสอดคล้องกับหลักของศาสนาอิสลาม -ในบริเวณแหล่งช้อปปิ้ง หรือห้างสรรพสินค้า ควรจัดห้องละหมาด และมีป้ายสัญลักษณ์เป็นภาษาอาราบิก	องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การท่องเที่ยวและกีฬา, สถานประกอบการร้านอาหาร, โรงแรม, แหล่งช้อปปิ้ง

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	มาตรฐานการและข้อกำหนดการท่องเที่ยว ฮาลาล	การท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศมาเลเซีย	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเล อันดามัน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
การคมนาคม	ข้อกำหนดที่ 6 เลือกใช้ บริการการขนส่งตาม มาตรฐานฮาลาล	-สนามบินในกรุงกัวลาลัมเปอร์ มีการจัด ช่องทางพิเศษสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว ตะวันออกกลางที่มาเป็นครอบครัว -มีป้ายบอกทางและการประกาศเป็นภาษา อาราบิก รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ประจำเคาร์ เตอร์ที่พูดภาษาอาราบิกได้ -มีสายการบินบินตรงจากประเทศ ตะวันออกกลางสู่มาเลเซีย โดยมีปริมาณ เที่ยวบินและจำนวนที่นั่งเพิ่มขึ้นทุกปี	-ควรมีการจัดทำป้ายแสดงข้อความกล่าวต้อนรับ และป้ายบอกทางเป็นภาษาอาราบิก เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมุสลิมประทับใจ -ควรมีการจัดอบรมการพูดภาษาอาราบิกให้กับ เจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่บุคลากร เพื่อให้สามารถสื่อสารภาษาอาราบิก -ควรเพิ่มเส้นทางการบินจากประเทศมุสลิมสู่ ภูเก็ต และกระบี่	องค์การบริหาร ส่วนตำบลใน พื้นที่แหล่ง ท่องเที่ยว, การ ท่องเที่ยวแห่ง ประเทศไทย, การท่องเที่ยวและ กีฬา, การทำ อากาศยานแห่ง ประเทศไทย, กรมศุลกากร

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	มาตรฐานการและข้อ กำหนดการท่องเที่ยว ฮาลาล	การท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศมาเลเซีย	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเล อันดามัน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
ความปลอดภัย	มาตรา 6 ห้ามจัด กำหนดการท่องเที่ยวใน สถานที่ต้องห้ามหรือ สถานที่ที่ขัดต่อหลัก ศาสนา	-การใช้กฎหมายของประเทศมาเลเซีย เป็นไปอย่างเคร่งครัด นอกจากนั้น บางรัฐ ของประเทศมาเลเซียยังปกครองด้วย กฎหมายมุสลิม เช่นรัฐเคดาห์ และรัฐปะ ลิส ดังนั้น นักท่องเที่ยวรู้สึกปลอดภัย	-ในการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัยควรปฏิบัติด้วยความเคร่งครัด -ควรมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวในจำนวนที่เพียงพอต่อปริมาณ นักท่องเที่ยว -ในกิจกรรมการท่องเที่ยวควรมีมาตรฐานในการ รักษาความปลอดภัย เช่น ในการเดินทางเพื่อดู ปะการัง ควรมีการควบคุมความเร็วในการขับ เรือ โดยให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด -ควรถูกกำหนดสถานที่ต้องห้ามหรือสถานที่ที่ขัด ต่อหลักการศาสนาอิสลาม สำหรับนักท่องเที่ยว จากกลุ่มประเทศมุสลิม	องค์การบริหาร ส่วนตำบลใน พื้นที่แหล่ง ท่องเที่ยว, การ ท่องเที่ยวและ กีฬา, สำนักงาน ตำรวจท่องเที่ยว

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	มาตรฐานการและข้อ กำหนดการท่องเที่ยว ฮาลาล	การท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศไทย	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเล อันดามัน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
การ มี ส่วน ร่ว ม ข อ ง ชุมชน		-ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวโดยการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ในการสร้างความประทับใจกับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง โดยการกล่าวทักทายด้วยภาษาอาราบิก -ประเทศไทยเป็นประเทศมุสลิม และมีวัฒนธรรมผสมผสานในสังคมเดียวกัน ทำให้นักท่องเที่ยวมุสลิมรู้สึกถึงความเป็นสังคมเดียวกันกับคนในชุมชน	-ควรให้ชุมชนมุสลิมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล โดยการจัดการกิจกรรม หรือวิถีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมถึงความ เป็นมุสลิม ของประเทศไทย -ชุมชนแหล่งท่องเที่ยวควรมีการจัดพื้นที่ต้อนรับ โดยมีการจัดทำป้าย แสดงการกล่าวต้อนรับเป็นภาษาอาราบิก หรือกล่าวทักทายเป็นภาษาอาราบิก	องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	มาตรฐานการและข้อกำหนดการท่องเที่ยว ฮาลาล	การท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศ มาเลเซีย	แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเล อันดามัน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
การบริการ	ข้อกำหนดที่ 2 มัคคุเทศก์และพนักงานต้องเคารพและรักษาระเบียบวินัยตามหลักศาสนาอิสลาม ข้อกำหนดที่ 3 ห้ามให้บริการใดๆ ที่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม มาตรา 2 ต้องฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานผู้บริการด้านการท่องเที่ยว มาตรา 3 การให้บริการด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล บ่อน้ำแร่ต้องเลือกสถานที่ตามเงื่อนไขอิสลาม	-ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศมุสลิม ดังนั้นมัคคุเทศก์จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของศาสนาอิสลาม	-ควรจัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของศาสนาอิสลาม และการดูแล ปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวมุสลิม -ควรมีการพัฒนาสถานบริการด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล สถานที่ให้บริการการรักษา หรือบ่อน้ำแร่ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางให้ความสนใจมีการจัดการให้บริการตามหลักการของศาสนาอิสลาม เช่น ในการจัดบริการอาบน้ำแร่ควรแยกพื้นที่ชายหญิง	องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว , ทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว และ มัคคุเทศก์ , สถานพยาบาล, คณะกรรมการอิสลามกลางแห่งประเทศไทย

4.6 แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลไปสู่การปฏิบัติจริง

จากการแสดงแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามัน คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลไปสู่การปฏิบัติจริง ดังนี้

4.6.1. การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมุสลิมโดยเฉพาะจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เช่น จัดบริเวณส่วนหนึ่งของงานซีรอนของภูเก็ตที่แสดงถึงอาหาร และวัฒนธรรมอาหรับ เป็นต้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลาม คือ เทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ต และองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ ควรทำการปรับปรุงพื้นที่บริเวณถนนางซีรอน ภูเก็ต หรือ บริเวณหาดอ่าวนางให้มีการขายอาหารฮาลาล และมีการแสดงวัฒนธรรมของศาสนาอิสลาม หรือวัฒนธรรมอาหรับ เป็นต้น

4.6.2. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชายหาดของฝั่งทะเลอันดามัน เช่น เกาะพีพี, เกาะลันตา ให้กับประเทศมุสลิม หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยการสร้างความร่วมมือในการทำเครือข่ายการท่องเที่ยวฮาลาลร่วมกันสถานประกอบการการท่องเที่ยว เช่น บริษัททัวร์, ธุรกิจโรงแรม โดยผ่านสื่อทั้งช่องทางออนไลน์และออฟไลน์

4.6.3. การจัดเตรียมสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น จัดเตรียมห้องละหมาด หรือในกรณีแหล่งท่องเที่ยวอยู่บริเวณใกล้มัสยิด ให้จัดทำสัญลักษณ์เพื่อแสดงเส้นทางในการเดินทางไปยังมัสยิด หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานดังกล่าวควรจัดทำคำขอขบประมาณเพื่อใช้ในการสร้างห้องละหมาด โดยแยกชาย/หญิง บริเวณแหล่งท่องเที่ยว หรือ หากการสร้างห้องละหมาดจะทำให้สูญเสียทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว อาจจะใช้วิธีการทำป้ายสัญลักษณ์บอกทิศทางสำหรับการเดินทางไปยังมัสยิด เพื่อนักท่องเที่ยวมุสลิมสามารถเดินทางไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้

4.6.4. การพัฒนาร้านอาหารให้ได้รับเครื่องหมายรับรองฮาลาล เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ การท่องเที่ยวและกีฬา, คณะกรรมการอิสลามกลางแห่งประเทศไทย, คณะกรรมการอิสลามจังหวัดภูเก็ต, กระบี่, พังงา และสตูล, สถาบันฮาลาลแห่งประเทศไทย โดยหน่วยงานดังกล่าว ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ร้านอาหาร เพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล

4.6.5. การพัฒนาโรงแรมให้มีความสอดคล้องกับหลักของศาสนาอิสลาม หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ การท่องเที่ยวและกีฬา, คณะกรรมการอิสลามกลางแห่งประเทศไทย, คณะกรรมการอิสลามจังหวัดภูเก็ต, กระบี่, พังงา และสตูล, สถาบันฮาลาลแห่งประเทศไทย โดยหน่วยงานดังกล่าว

ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม เพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล

4.6.6. การจัดห้องละหมาด และป้ายสัญลักษณ์เป็นภาษาอาราบิก บริเวณแหล่งช้อปปิ้ง หรือห้างสรรพสินค้า หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, การท่องเที่ยวและกีฬา โดยหน่วยงานดังกล่าวขอความร่วมมือกับห้างสรรพสินค้า ในการจัดเตรียมห้องละหมาด โดยแยกชาย/หญิง และจัดทำป้ายสัญลักษณ์เป็นภาษาอาราบิก เพื่อให้นักท่องเที่ยวมุสลิมประทับใจ และรู้สึกอบอุ่น

4.6.7. การจัดทำป้ายแสดงข้อความกล่าวต้อนรับ และป้ายบอกทางเป็นภาษาอาราบิก เพื่อให้นักท่องเที่ยวมุสลิมประทับใจ หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ควรจัดทำป้ายแสดงข้อความ “ยินดีต้อนรับ” เป็นภาษาอาราบิก ณ บริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ, ท่าอากาศยานภูเก็ต, และท่าอากาศยานกระบี่

4.6.8. การจัดอบรมการพูดภาษาอาราบิกให้กับเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่บุคลากร เพื่อให้สามารถสื่อสารภาษาอาราบิก หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย ควรจัดโครงการฝึกอบรม “การพูดภาษาอาราบิกเบื้องต้น” โดยการจัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่บุคลากร และพนักงานของการท่าอากาศยานที่เกี่ยวข้องพูดภาษาอาราบิก ในการกล่าวทักทาย หรือเพื่อใช้ในการให้ความช่วยเหลือ เช่น การบอกเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งต่าง ๆ เป็นต้น

4.6.9. การเพิ่มเส้นทางการบินจากประเทศมุสลิมสู่จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดกระบี่ หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ การท่าอากาศยานภูเก็ต และท่าอากาศยานกระบี่ ควรทำการติดต่อสายการบินในกลุ่มประเทศมุสลิม หรือประเทศตะวันออกกลาง เพื่อจัดทำเส้นทางบินตรงจากประเทศดังกล่าวมายังท่าอากาศยานภูเก็ต หรือท่าอากาศยานกระบี่

4.6.10. การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรปฏิบัติด้วยความเคร่งครัด หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ การท่องเที่ยวและกีฬา, องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาลพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ควรจัดโครงการอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับหลักศาสนาอิสลาม เพื่อจะได้เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติการณ์นักท่องเที่ยวมุสลิม

4.6.11. การเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในจำนวนที่เพียงพอต่อปริมาณนักท่องเที่ยว หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาล หน่วยงานดังกล่าวควรจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในจำนวนที่เพียงพอ โดยเฉพาะในเวลากลางคืน

4.6.12. กิจกรรมการท่องเที่ยวควรมีมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย เช่น ในการเดินทางเพื่อดูปะการัง ควรมีการควบคุมความเร็วในการขับเรือ โดยให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว, การท่องเที่ยวและกีฬา ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่นักงานขับเรือ ในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

4.6.13. การกำหนดสถานที่ต้องห้ามหรือสถานที่ที่ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม สำหรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ คณะกรรมการอิสลามกลางแห่งประเทศไทย, คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดภูเก็ต, กระบี่, พังงา และสตูล, องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรกำหนดสถานที่ต้องห้ามที่ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม เช่น ในตึกลับ, บาร์ เป็นต้น

4.6.14. การให้ชุมชนมุสลิมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล โดยการจัดกิจกรรม หรือวิถีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมถึงความเป็นมุสลิมของประเทศไทย หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, องค์การบริหารส่วนตำบล, การท่องเที่ยวและกีฬา ควรจัดประชุมผู้นำชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ให้ทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนในการจัดกิจกรรมที่สะท้อนถึงวิถีมุสลิมในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนมุสลิม ซึ่งจังหวัดกระบี่และจังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

4.6.15. การจัดทำป้ายแสดงการกล่าวต้อนรับเป็นภาษาอาราบิกบริเวณแหล่งท่องเที่ยว หรือกล่าวทักทายเป็นภาษาอาราบิก หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด, องค์การบริหารส่วนตำบล, การท่องเที่ยวและกีฬา ทำป้ายแสดงการกล่าวต้อนรับเป็นภาษาอาราบิกบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และควรจัดอบรมประชาชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในการกล่าวทักทายเป็นภาษาอาราบิก

4.6.16. การจัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของศาสนาอิสลาม และการดูแล ปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวมุสลิม หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ การท่องเที่ยวและกีฬา ควรจัดทำโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักของศาสนาอิสลาม และการปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวมุสลิม แก่มัคคุเทศก์

4.6.17. การพัฒนาสถานบริการด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล สถานให้บริการการรักษาหรือบ่อน้ำแร่ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางให้ความสนใจ มีการจัดการให้บริการตามหลักการของศาสนาอิสลาม เช่น ในการจัดบริการอาบน้ำแร่ควรแยกพื้นที่ชายหญิง หน่วยงานที่รับผิดชอบ โรงพยาบาล, คลินิก, สถานบริการอาบน้ำแร่ และหากเป็นบ่อน้ำแร่ธรรมชาติ หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดทำพื้นที่แบ่งแยกการใช้บริการชาย/หญิง

4.7 แนวทางการพัฒนาชุมชนเก่าเมืองภูเก็ตในกลุ่มอาคารชิโนโปรตุกิส

จากการทบทวนศึกษาการจัดการเมืองมะละกา ซึ่งเป็นเมืองเก่าของประเทศมาเลเซีย คณะผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนเก่าเมืองภูเก็ตในกลุ่มอาคารชิโนโปรตุกิส

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	การจัดการเมืองเก่ามะละกา	แนวทางการพัฒนาชุมชนเก่าอาคาร ชิโนโปรตุกิส
สิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยว	1.มะละกาเป็นเมืองเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ และเป็นเมืองมรดกโลก 2.มะละกามีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่มีเสียงจำนวนมาก เช่น โบสถ์ วังสุทัศน์แห่งมะละกา, คริสต์มะละกา, พิพิธภัณฑ์มะละกา, โบสถ์เซนต์ปอล, ตึกอนุสรณ์การประกาศเอกราช, พิพิธภัณฑ์ศาสนาอิสลาม, ถนนคนเดิน เป็นต้น	1. รัฐบาลควรมีการสนับสนุนในการขอขึ้นอาคารชิโนโปรตุกิสให้เป็นมรดกโลก เพราะอาคารสไตล์ชิโนโปรตุกิส ผสมผสานเอาความเป็นศิลปะตะวันตก และตะวันออก เข้าไว้ด้วยกันอย่างกลมกลืน 2.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรจัดประชาสัมพันธ์อาคารชิโนโปรตุกิส เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักเพิ่มมากขึ้น
สิ่งอำนวยความสะดวก	1.เมืองมะละกามีบริการที่พัก ร้านอาหาร และสถานบันเทิงต่างๆ ในราคาที่เหมาะสมตามความต้องการ 2.มีการปรับโครงสร้างของเมืองให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง แต่มะละกายังคงรักษาความมีเสน่ห์ของย่านเมืองเก่าไว้ได้อย่างยั่งยืน	1. เทศบาลเมืองภูเก็ตควรร่วมกับสถานประกอบการจัดให้มีบริการที่พัก และร้านอาหารที่มีคุณภาพ ราคาเหมาะสม 2. เทศบาลเมืองภูเก็ตควรทำการปรับโครงสร้างเมืองให้ทันสมัย แต่รักษาความเป็นเมืองเก่าไว้ได้อย่างยั่งยืน
การคมนาคม	1.เดินทางโดยรถยนต์ ประมาณสองชั่วโมง 2.เดินทางโดยรถบัส ประมาณสองชั่วโมงครึ่ง	เทศบาลเมืองภูเก็ตควรจัดบริการรถขนส่งให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก

องค์ประกอบ การท่องเที่ยว	การจัดการเมืองเก่ามะละกา	แนวทางการพัฒนาชุมชนเก่าอาคารชิโนโปตุกิส
ความปลอดภัย	1. กองเรือมาประจำแถบนี้เพื่อรักษาความปลอดภัย	เทศบาลเมืองภูเก็ต, องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรร่วมกับตำรวจการท่องเที่ยวในการรักษาความปลอดภัยในชุมชน
การมีส่วนร่วม ชุมชน	1. ใจกลางของไชน่าทาวน์ในมะละกาเป็นร้านขายเสื้อผ้า ของที่ระลึก และร้านอาหารเป็นส่วนใหญ่ 2. วันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ก็จะมีถนนคนเดินในช่วงกลางคืนให้เดินเล่นชิมของอร่อยกันได้อีกด้วย	1. เทศบาลเมืองภูเก็ตควรจัดให้มีถนนคนเดินในช่วงเวลากลางคืน ในวันหยุด เสาร์ อาทิตย์ และให้ประชาชนเข้ามาจำหน่ายสินค้า 2. ควรสนับสนุนให้มีการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก
การบริการ	1. รถสามล้อถีบนำเที่ยวสามล้อที่นี้หน้าตาก็คล้ายๆ สามล้อถีบเมืองไทย แต่จะโดดเด่นกว่าก็ตรงที่แต่ละคันจะประดับประดาด้วยดอกไม้พลาสติกสีสดใส่ตกแต่งตามสไตล์คันถีบ 2. รถบัสนำเที่ยวชมเมืองมะละกาในราคาถูก 3. ความหลากหลายของอาหารการกิน อาหารทะเลสดที่ปรุงด้วยเครื่องเทศมาเลย์และอินเดียพร้อมเดิมแต่รูปแบบให้มี ความทันสมัยในกลิ่นอายของยุโรป อาหารแบบبابา-ย่าหยา มีลักษณะเป็นอาหารที่ผสมผสานระหว่างสองวัฒนธรรม	เทศบาลเมืองภูเก็ต ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตจัดให้มีเส้นทางเดินชมเมืองเก่าภูเก็ต เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ สัมผัสกับความสวยงามของบ้านเรือนเก่าแก่ของภูเก็ต และสถาปัตยกรรม ชิโนโปรตุกิส ที่สวยงาม พร้อมๆ กับได้สัมผัสวัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนภูเก็ต โดยการจัดรถบัสนำเที่ยว, บริการรถสามล้อ เป็นต้น

4.8 การเปรียบเทียบการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลกับพื้นที่จังหวัดสงขลา

คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลของพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน กับ จังหวัดสงขลา โดยการสังเกต ผลการศึกษา พบว่า จังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับ ประเทศมาเลเซีย คือ บริเวณพื้นที่อำเภอสะเดา และเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่งของ ชายแดนไทย-มาเลเซีย โดยมีด่านพรมแดนที่สำคัญ 2 ด่าน คือ พรมแดนไทย-มาเลเซีย (รัฐเกดะห์) (ด่าน สะเดา) และพรมแดนไทย-มาเลเซีย (ปะลิส)(ด่านปาดังเบซาร์) ซึ่งอำเภอสะเดาเปรียบเสมือนประตูสู่ ประเทศไทยของชาวมลายูและสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังมีอำเภอหาดใหญ่ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัด สงขลา เป็นเมืองใหญ่ที่สุดของภาคใต้ตอนล่าง และเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงในหลายด้าน เป็นเมืองท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียงโดยเฉพาะแถบประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และอินโดนีเซีย ซึ่งนักท่องเที่ยวจากประเทศ ดังกล่าวจะนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

จากการสังเกตการณ์จัดการท่องเที่ยวของจังหวัดสงขลาสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิมนั้น จะเห็น ได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่จะเดินทางมาจากประเทศมาเลเซีย ซึ่ง ภาษาที่ใช้คือ ภาษามลายู และมีนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางน้อยมาก แต่บริเวณ สถานที่ท่องเที่ยวเช่น ห้างสรรพสินค้า และท่าอากาศยานนานาชาติ หาดใหญ่ จะมีป้ายบอกสัญลักษณ์ หรือข้อความที่เป็นภาษาอาราบิก ซึ่งเป็นการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม

บริเวณห้างสรรพสินค้า Big C หาดใหญ่

บริเวณภายในห้องน้ำท่าอากาศยานหาดใหญ่

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม การนำเสนอในบทนี้เป็นการสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

5.1 ศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล

จากการศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล พบว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาลประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) สิ่งดึงดูดใจ แหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย ที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมุสลิม คือ มีชายหาด และมีสถานที่ท่องเที่ยวเด่น ๆ น่าสนใจมากมายทั้งธรรมชาติ (บนฝั่ง) ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาหารการกินอันเป็นเอกลักษณ์

2) การอำนวยความสะดวก ในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมุสลิม ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานบริการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านซักรีด สถานที่นันทนาการ ฯลฯ ซึ่งสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิมมีข้อจำกัดในการปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม ดังนั้น สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ร้านอาหาร ควรเป็นไปหลักปฏิบัติตามหลักของศาสนาอิสลาม

3) การขนส่ง การขนส่งเป็นสิ่งสำคัญในการนำนักท่องเที่ยวมุสลิมไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว สะดวกสบายและปลอดภัย

4) ความปลอดภัย ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีมาตรการในการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมุสลิมเมื่อเดินทางมาเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยมีความสบายใจในระหว่างการเดินทางมาท่องเที่ยว

5) การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการแสดงบทบาทของชุมชนในการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมให้รู้สึกสบายใจ และมีความสุขในการเดินทางมาท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย

6) การบริการ การให้บริการที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวมุสลิม จะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม นอกจากนี้การให้บริการดังกล่าวควรเป็นไปข้อปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม

5.2 ประเมินศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล

จากการประเมินศักยภาพขององค์ประกอบ และจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล สรุปผลได้ดังนี้

5.2.1 แหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพีพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการมีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.52$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.51$) และสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.54$)

5.2.2 แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนางพญาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนางพญา มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยวซ้ำ) มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.50$) รองลงมาคือ การคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.46$) และสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.54$)

5.2.3 แหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนพบว่า แหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อน มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.40$) รองลงมาคือ ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.38$) และการบริการมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.50$)

5.2.4 แหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวพังงา มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการมีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.98$) รองลงมาคือ สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว และการคมนาคม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.92$) และการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.50$)

5.2.5 แหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอุทยานหอย มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=4.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การคมนาคมขนส่ง มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.98$) รองลงมาคือ การบริการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.92$) และสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.50$)

5.2.6 แหล่งท่องเที่ยวแหลมพรหมเทพพบว่า แหล่งท่องเที่ยวแหลมพรหมเทพ มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า การบริการ มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.93$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.89$) และการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.50$)

5.2.7 แหล่งท่องเที่ยวสิมิลันพบว่า แหล่งท่องเที่ยวสิมิลัน มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.17$) รองลงมาคือ ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.13$) และทัศนคติต่อชุมชน มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.68$)

5.2.8 แหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตองพบว่า แหล่งท่องเที่ยวหาดป่าตอง มีศักยภาพในระดับสูง ($\bar{X}=3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ความคิดเห็น (การกลับมาเที่ยว) มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.50$) รองลงมาคือ การคมนาคมขนส่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.46$) และทัศนคติต่อชุมชน มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.31$)

5.2.9 แหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะ มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สภาพแวดล้อม มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.12$) รองลงมาคือ สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.08$) และทัศนคติต่อชุมชน มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.86$)

5.2.10 แหล่งท่องเที่ยวเกาะตะรุเตาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีศักยภาพในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า สภาพแวดล้อม มีศักยภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.98$) รองลงมาคือ การบริการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.89$) และการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.65$)

5.2.11 ลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันพบว่า แหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันมีระดับศักยภาพ อ่าวนาง มีระดับศักยภาพ อันดับที่ 1 เกาะพีพี และหาดป่าตองมีระดับศักยภาพ อันดับที่ 2 และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีระดับศักยภาพน้อยที่สุดคือ อันดับที่ 8

5.3 ลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน

จากการศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน พบว่าสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความสนใจที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดทราย และเกาะต่าง ๆ และเกาะพีพี คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมนิยมมาเที่ยวมากที่สุด สิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีการจัดสถานที่สำหรับละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้หญิงมีความจำเป็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นผู้ชาย เพราะนักท่องเที่ยวผู้ชายสามารถเดินทางไปมัสยิดเพื่อทำการละหมาด โดยขอให้มิใช่บอกละหมาดเพื่อไปมัสยิดเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอาราบิก ซึ่งหากเป็นภาษาอาราบิกก็จะรู้สึกอบอุ่นดี นอกจากนี้ควรมีการจัดห้องน้ำให้แยกชายหญิง และมีความสะอาดการคมนาคมนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมจึงต้องการให้ภาครัฐจัดให้มี บริการรถโดยสารที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก และราคาที่เป็นธรรมความปลอดภัย (Safety) ในเวลากลางคืนควรมีการจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือตำรวจ เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยให้มากขึ้น นอกจากนี้การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเกาะต่าง ๆ พนักงานขับเรือควรขับด้วยความ

ระมัดระวังไม่เร่งจนเกินไป และควรจัดเตรียมสื่อซีดีให้มีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว และควรบอกวิธีในการใช้สื่อซีดีและอุปกรณ์ต่าง ๆ การมีส่วนร่วมชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน น้อยมาก ชุมชนในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวตามชายหาด สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดีการบริการ ร้านอาหารควรแสดงสัญลักษณ์ของฮาลาล ควรแยกพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ และควรมีห้องละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยวสุภาพสตรี มักคุเทศก์และพนักงานต้องมีวินัยและเคารพกฎตามหลักศาสนาอิสลามในการให้บริการ

5.4 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลปรากฏผลดังนี้

5.4.1. การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมุสลิม โดยเฉพาะจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง

5.4.2. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชายหาดของฝั่งทะเลอันดามัน เช่น เกาะพีพี, เกาะลันตา ให้กับประเทศมุสลิม

5.4.3. การเตรียมสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น จัดเตรียมห้องละหมาด หรือในกรณีแหล่งท่องเที่ยวอยู่บริเวณใกล้มัสยิด ให้จัดทำสัญลักษณ์เพื่อแสดงเส้นทางในการเดินทางไปมัสยิด

5.4.4. การพัฒนาร้านอาหารให้ได้รับเครื่องหมายรับรองฮาลาล เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม

5.4.5. การพัฒนาโรงแรมให้มีความสอดคล้องกับหลักของศาสนาอิสลาม

5.4.6. การจัดห้องละหมาด และป้ายสัญลักษณ์เป็นภาษาอาราบิก บริเวณแหล่งช้อปปิ้ง หรือห้างสรรพสินค้า

5.4.7. การจัดทำป้ายแสดงข้อความกล่าวต้อนรับ และป้ายบอกทางเป็นภาษาอาราบิก เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมุสลิมประทับใจ

5.4.8. การจัดอบรมการพูดภาษาอาราบิกให้กับเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่บุคลากร เพื่อให้สามารถสื่อสารภาษาอาราบิก

5.4.9. การเพิ่มเส้นทางการบินจากประเทศมุสลิมสู่จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดกระบี่

5.4.10. การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรปฏิบัติด้วยความเคร่งครัด

5.4.11. การเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในจำนวนที่เพียงพอต่อปริมาณนักท่องเที่ยว

5.4.12. กิจกรรมการท่องเที่ยวควรมีมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย เช่น ในการเดินทางเพื่อดูปะการัง ควรมีการควบคุมความเร็วในการขับเรือ โดยให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

5.4.13. การกำหนดสถานที่ต้องห้ามหรือสถานที่ที่ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม สำหรับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

5.4.14. การให้ชุมชนมุสลิมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาล โดยการจัดกิจกรรม หรือวิถีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมถึงความเป็นมุสลิมของประเทศไทย

5.4.15. การจัดทำป้ายแสดงการกล่าวต้อนรับเป็นภาษาอาราบิกบริเวณแหล่งท่องเที่ยว หรือกล่าวทักทายเป็นภาษาอาราบิก

5.4.16. การจัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของศาสนาอิสลาม และการดูแล ปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวมุสลิม

5.4.17. การพัฒนาสถานบริการด้านสุขภาพเช่น โรงพยาบาล สถานที่ให้บริการการรักษาหรือบ่อน้ำแร่ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางให้ความสนใจมีการจัด การให้บริการตามหลักการของศาสนาอิสลามเช่นในการจัดบริการอาบน้ำแร่ควรแยกพื้นที่ชายหญิง

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

ประเด็นสำคัญที่จะกล่าวถึงในการศึกษาครั้งนี้ คือ จากการสนทนากลุ่มย่อยนักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย โดยทราบว่าประชาชนประมาณ 90% ของประเทศนับถือศาสนาพุทธ และมีประมาณเพียง 7% เท่านั้นที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งในการเดินทางมาท่องเที่ยวตัวนักท่องเที่ยวมุสลิมเองก็มีความจำเป็นในการที่จะพยายามปรับตัวให้กับชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนท้องถิ่น แต่เนื่องจากข้อปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามที่นักท่องเที่ยวมุสลิมไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว หรือประชาชนในชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยวควรทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมว่ามีได้สร้างปัญหา หรือมีความต้องการนอกเหนือหรือพิเศษกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย

สำหรับคณะผู้วิจัย มีความคิดเห็นว่า จากผลการศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิมนั้น จะเห็นได้ว่าแนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่ไม่มี ความยุ่งยาก หรือสลับซับซ้อน ซึ่งหากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานภาคเอกชน หรือประชาชนในชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ให้ความร่วมมือ ก็จะสามารถทำให้ฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะทำให้นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันถือว่าเป็นกลุ่มประเทศมุสลิมเป็นกลุ่มประเทศที่มีกำลังซื้อสูง และนั่นหมายถึงรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ในการจัดการการท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาพื้นที่จากแหล่งอื่น ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากฝั่งทะเลอันดามัน เช่น พื้นที่ภาคเหนือ หรือกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวดังกล่าวให้นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ทุกภูมิภาคของประเทศไทย นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีลักษณะภูมิประเทศใกล้เคียงประเทศไทย และประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และมีนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงควรทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลกับประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศไทยต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมการท่องเที่ยว. (2554). กรอบมาตรฐานการท่องเที่ยวฮาลาลในประเทศไทย, สืบค้นจาก www.halinst.psu.ac.th/index.php
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2551). การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดลำดับความ เร่งด่วนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว, สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว.
- ชนงกรณ์ คุณทลบุตร. (2547). หลักการจัดการและองค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ :พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา .
- รุ่งรัตน์ ทองสกุล. (2549).โครงการจัดการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่นของ จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่. สำนักงานสนับสนุนการวิจัย
- วีระศักดิ์ กราปัญจะ และคณะ. (2554). รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชนบ้าน อ่าวทเลน-บ้านท่าพรุ ตำบล เขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่, วิทยานิพนธ์
- หลักสูตร เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการจัดการการเกษตร สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและ สหกรณ์: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศิริวรรณ และคณะ. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไคมอน อิน บิสสิเนต เวิร์ล
- ไศรยา หอมชื่น,(2552). ตัวอย่างความสำเร็จในการดึงดูดนักท่องเที่ยวตะวันออกกลาง, Etat Journal.com, เมษายน – มิถุนายน 2552
- สำนักงานการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน, (2554).การท่องเที่ยวฮาลาล (Halal Tourism), สืบค้นจาก www.depthai.go.th/DEP/DOC/54/54001251.pdf
- สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, (2551). บทบาทการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สืบค้น จาก www2.tat.or.th/tatinfo_duty.php
- Kalesar.,M.I.,(2010).Developing Arab-Islamic Tourism in the Middle East: An Economic Benefit or A Cultural Seclusion?, *Invernational Politics*, 3 (V), 105-136.
- Kamali,. M. H., (2011). Tourism and the Halal Indusry: A Global Shariah Perspective: Paper Presented to the World Islamic Tourism Forum 2011, 12-13 July, 2011, Kuala Lumpur, Malaysia.
- Lerner, M., & Haber, S. (2001). Performance factors of small tourism ventures: The

interface of tourism, entrepreneurship and the environment. *Journal of Business Venturing*, 16(1), 77-100.

Noriah. R (2011). Halal Tourism: The Untapped Market for the Halal Industry and its Services
Proceeding: The First Gulf Conference on Halal Industry and its Services, 24-26 January
2011, Kuwait..

Okhovat., H.,(2010). A Study of Religious Tourism Industry Management Case Study:
Islamic Republic of Iran. *International Journal of Academic Research*, 2(5), 302-307.

ภาคผนวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

No.

Evaluation of Location

This survey is a part of research program conducted by the researchers from Rajamangala University of Technology Srivijaya, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University and Universiti Utara Malaysia. The aim of the study is to find out more about evaluation of location Halal Tourism in Andaman Gulf at Thailand for Muslim Tourist. We very much appreciate your participation in this research, and all responses will be treated confidentially.

Name of Location :

Instruction: Please Mark ✓ in the table according to the level of your evaluation.

Please use the rating scale as the following:

5 = Very good

4 = Good

3 = Moderate

2 = Poor

1 = Very poor

Items	Level of your evaluation				
	5	4	3	2	1
1. Tourist Attraction					
a. Natural aspect of this location (If apply)					
1. A variety of tourist attractions					
2. Maintenance					
3. Natural fertility					
b. Cultural aspect of this location (If apply)					
1. A variety of tourist attractions					
2. Maintenance					
3. Originality					
c. Historical aspect of this location (If apply)					
1. A variety of tourist attractions					
2. Maintenance					
3. Originality					
2. Infrastructure and Transportation					
1. Easy access to locations					
2. Easy access to province of this location					

3. Parking lot					
4. Signages/directions					
5. Connections to other provinces					
6. Availability of transportation services					
3. Management of Attractions					
1. Activities					
2. Rest area					
3. Toilet					
4. Halal restaurant (Halal food and beverages)					
5. Location information					
6. Cleanliness					
7. Safety and security					
8. Prayer room					
9. Information by Websites					
10. Availability of local souvenirs					
11. Clean water					
12. Lighting					
13. Public phone					
14. Accommodation					
15. Local guide can communicate in appropriate language					
4. Local Attitude					
1. Hospitality					
2. Support in activities					
3. Locality					
7. Availability of information on nearby Mosque					
8. Availability of information on nearby Muslim community					
5. Physical Environment					
1. Premises are clean and in hygienic condition					

2. Solid and durable floor					
3. Free from pets (In accordance with Halal standard)					
6. Personnel					
1. Appropriate outfit					
2. Communicate in English or Foreign language					
3. Quick response					
4. Response with courtesy					
5. Ability in giving tourist information about nearby sites					

Instruction: Please Mark ✓ in the table according to the level of your opinion.

Please use the rating scale as the following:

5 = Strongly agree 4 = Agree 3 = Moderate 2 = Disagree 1 = Strongly disagree

Tourist behavior	Level of your opinion				
	5	4	3	2	1
1. Intention to return					
2. Recommended to others					

Suggestions.....

.....

.....

.....

**** Thank you very much ****

ประมวลภาพกิจกรรม

นักวิจัยสนทนากลุ่มย่อยร่วมกับนักท่องเที่ยวกจากประเทศมูสลิม

นักวิจัยสนทนากลุ่มย่อยร่วมกับนักท่องเที่ยวกจากประเทศมูสลิม

นักวิจัยและนักท่องเที่ยวจากประเทศมุสลิมถ่ายรูปร่วมกัน

รูปภาพนักวิจัยเข้าสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดภูเก็ต

รูปภาพนักวิจัยสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดภูเก็ต

รูปภาพนักวิจัยเข้าสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา

รูปภาพนักวิจัยเข้าสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดกระบี่

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางไว้ และกิจกรรมที่ดำเนินการจริง

วัตถุประสงค์	กิจกรรมในโครงการ	กิจกรรมที่เป็นจริง	วันเวลาที่ดำเนินการ
1. เพื่อศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล	1. ประชุมนักวิจัย 2. ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล 3. ค้นคว้า เอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้อง	1. ได้ประชุมนักวิจัย 2. ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล 3. ค้นคว้าเอกสารตำรา	17 พค. 55 2-4 มิย. 55 5-30 มิย. 55
2. เพื่อประเมินศักยภาพขององค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงฮาลาล และจัดลำดับศักยภาพจุดท่องเที่ยวฮาลาล	4. จัดทำแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว 5. นำแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินที่ได้หาค่าความเที่ยง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 6. นำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) 7. นำแบบประเมินศักยภาพจากการ Try out มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) 8. ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ และประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว 9. วิเคราะห์ข้อมูล และจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยว 10. รายงานความก้าวหน้า	4. จัดทำแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน 5. ได้นำแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินที่ได้หาค่าความเที่ยง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 6. ได้นำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) 7. ได้นำแบบประเมินศักยภาพจากการ Try out มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) 8. ได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ และประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	20-30 มิย. 55 7-22 กค. 55 1-30 สค. 55 4-5 กย. 55 15 กย. 55 – ปัจจุบัน

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กิจกรรมที่วางไว้และกิจกรรมที่ดำเนินการจริง (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรมในโครงการ	กิจกรรมที่เป็นจริง	วันเวลาที่ดำเนินการ
3. เพื่อศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน	11. ประชุมนักวิจัยเพื่อ วิเคราะห์และสังเคราะห์	11. ได้จัดประชุมนักวิจัยเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์	20 ตค55 – 30 มีค. 56
4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน	12. ทักษะศึกษาดูงานการท่องเที่ยวฮาลาล ณ ประเทศมาเลเซีย	12. ได้จัดทัศนศึกษาดูงานการท่องเที่ยวฮาลาล ณ ประเทศมาเลเซีย	28-30 มค. 56
	13. จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย และนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม	13. ได้จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย และนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม	11 เม.ย.56
	14. นำผลที่ได้จากการจัดเวทีปรับปรุงชุดโครงการวิจัย	14. ได้นำผลที่ได้จากการจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยีมาปรับปรุงชุดโครงการวิจัย	22 พค. 56
	15. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	15. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เพื่อนำส่ง สกว.	31 พค. 56

ตาราง Output

Output		ในกรณีล่าช้า (ผลสำเร็จไม่ถึง 100%) ให้ท่านระบุสาเหตุและการแก้ไขที่ท่านดำเนินการ
กิจกรรม	ผลสำเร็จ (%)	
1. ได้ประชุมนักวิจัยเพื่อกำหนดแผนการทำงาน	100 %	
2. ได้ลงพื้นที่ กระบี่ พังงา ภูเก็ต สตูล	100 %	
3. ได้ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม	100%	
4. ได้โครงร่างแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน	100%	
5. นำแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินที่ได้หาค่าความเที่ยง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ	100%	
6. นำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out)	100%	
7. นำแบบประเมินศักยภาพ จากการ Try out มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)	100%	
8. ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ และประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	100%	
9. วิเคราะห์ข้อมูล และจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยว	100%	
10. รายงานความก้าวหน้า	100%	
11. จัดประชุมนักวิจัยเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์	100%	
12. ทักษะศึกษาดูงานการท่องเที่ยวฮาลาล ประเทศมาเลเซีย	100%	
13. จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย และนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม	100%	
14. นำผลที่ได้จากการจัดเวทีปรับปรุงชุดโครงการวิจัย	100%	
15. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	100%	

ลงชื่อ

หัวหน้าโครงการวิจัย